

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

(דף קע"ח ע"א) טָבָא. חִיָּה בִישָׁא.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הָאָדָם לֹא כְּתִיב, אֱלֹא אָדָם סָתָם, לְאַפְקָא אָדָם דְּלַעֲיֵלָא דְאַתְעָבִיד
בְּשָׂמָא שְׁלִים. כִּד אֲשַׁתְּלִים דָּא, אֲשַׁתְּלִים דָּא. אֲשַׁתְּלִים דְּכֵר וְנוֹקְבָא לְאַשְׁלֵמָא כְּלָא. יְהו"ה
סְטָרָא דְדְכֵר. אֱלֹהִים סְטָרָא דְנוֹקְבָא. אֲתַפְּשֵׁט דְכּוֹרָא, וְאַתְתַּקֵּן בְּתַקּוּנֵי פֶּאמָא, בְּפּוּמִיה דְאַמָּה.
מְלִכִין דְאַתְבְּטְלוּ, הֵכָא אֲתַקְיָמוּ.

דִּינִין דְדְכּוֹרָא תְּקִיפִין בְּרִישָׁא, בְּסוּפָא נִיחִין. דְנוֹקְבָא פֶּאִיפְכָא. וַי"ה קוֹנְטִירִין דְקִיטוֹרָא בְּעֵטְפוֹי
שְׁקִיעִין. י' זַעֲרָא בְּגוּוּהָא אֲשַׁתְּכַח. אִי אֲתַבְּסֵמוּ דִּינִין, בְּעָא עֲתִיקָא. אָתָּא חוּיָא עַל נוֹקְבָא, וְקִינָא
דְזוּהָמָא אֲתַתְּקֵן בְּגוּוּהָא, לְמַעַבְד מְדוּרָא בִישָׁא. דְכְּתִיב וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן. קִינָא דְמְדוּרָא דְרוּחִין
בִישׁוּן וְעֲלֵעוּלִין וְקִטְפוּרִין.

אַתְקִין בִּיהַּ בְּהַאי אָדָם, בְּתֵרִין, בְּכָלֵל וּפְרֵט, אֲתַפְּלֵלוּ בְּפֵרֵט וּכְלָל, שׁוֹקִין וְדְרוּעִין, יְמִינָא וּשְׂמָאלָא.
דָּא אֲתַפְּלֵג בְּסְטָרוֹי אֲתַתְּקֵן דְכֵר וְנוֹקְבָא יְהו"ו. י' דְכֵר. ה' נוֹקְבָא. ו' כְּתִיב זָכָר וְנוֹקְבָה בְּרֵאשִׁית וַיִּבְרָא
אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם. דִּינִיקְנָא וּפְרַעוּפָא דְאָדָם יְתִיב עַל בְּרַסְיָא, וּכְתִיב (יחזקאל א) וְעַל דְמוֹת
הַכֶּסֶף דְמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה.

דְּכֵר אַחַר יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם, תְּרַגְוִם יְרַחֲשׁוּן. כְּלוּמַר, כִּד מְרַחֲשִׁין בְּשַׁפְּוֹתֵיהַ פְּתַגְמֵי צְלוּתָא, בְּזַפּוּתָא,
וּבְנִקְיוֹת דְעֵתָא, וּבְכִמְיָא הָוָה רַחֲשֵׁי נַפְשָׁא חֵיָתָא.

וְכִד בְּעֵי בַר נֶשׁ לְסְדָרָא צְלוּתֵיהַ לְמֵאֲרִיָּה, וּשַׁפְּוֹתֵיהַ מְרַחֲשֵׁן בְּהַאי גְוּוּנָא מִתְתָּא לְעֵילָא, לְסִלְקָא
יְקָרָא דְמֵאֲרִיָּה, לְאַתְרֵי דְשְׁקִינֵי דְעִמִּיקוּ דְבִירָא, נְגִיד וְנַפִּיק. לְבִתְרֵי נְגִיד לְאַמְשַׁכָּא מְלַעֲיֵלָא לְתַתָּא,
מֵהַהוּא שְׁקִינָא דִּינְחֵלָא, לְכָל דְרָגָא וְדְרָגָא, עַד דְרָגָא בְּתַרְגָּא לְאַמְשַׁכָּא נְדָבָה לְכָלָא מְעֵילָא לְתַתָּא.
לְבִתְרֵי בְּעֵי לְקִשְׂרָא קִשְׂרָא בְּכָלָא, קִשְׂרָא דְכּוּנְהַ דְמֵהִימְנוּתָא וְעֵבְדוּן כָּל מְשַׁאֲלוּהִי, בִּין שְׂאֵלְתָא
דְצַבְּנָרָא, בִּין שְׂאֵלְתָא דִּיחִידָא.

וּשְׂאֵלְתָא דְאִית לְבַר נֶשׁ לְשַׁאֲלָא מְפֵאֲרִיָּה, הֵן מְסוּדְרוֹת בַּט' גְוּוּנֵי, אִית בְּאַלְפָּא בֵּיתָא, וְאִית
בְּאַדְכֵר מְכִילוּהִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רַחוּם וְחַנוּן וְגו'. אִית בְּשַׁמְהֵן יְקִירֵן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
כְּגוֹן אֶהְיָה, יְהִי, יְהוּ, אֵל, אֱלֹהִים, יְי' צְבָאוֹת, שְׁדֵי, אֲדֹנָי.

אִית בְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת, כְּגוֹן: מְלָכוֹת, יְסוּדָה, הוּדָה, נִצְחָה, תְּפָאֲרֵת, גְּבוּרָה, חֶסֶד, בִּינָה, חֲכָמָה, כְּתָר.
אִית בְּאַדְכֵר צְדִיקִיָּא, כְּגוֹן הָאֲבוֹת וְהַנְּבִיאִים וְהַמְּלָכִים. אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוֹשֶׁבְחֵיהֶן, דְאִית כְּהוֹן
כְּבֵלָה אֲמִיתִית. וְעֵילָא מְנַהוֹן מֵאן דִּידַע לְתַתְּקֵן תְּקוּנֵין לְמֵאֲרִיָּה, כְּדָקָא יְאוּת. וְאִית בִּידִיעָה סִלְקָא
מִתְתָּא לְעֵילָא, וְאִית מֵאן דִּידַע לְהַמְשִׁיךְ שַׁפְּעָא מְעֵילָא לְתַתָּא. וּבְכָל ט' גְוּוּנֵי אֵלִין, צְרִיכָא כּוּנְהַ
גְדוּלָּה, וְאִי לֹא עָלְיָה קָרָא דְכְּתִיב, (שמואל א ב) וּבִזִי יִקְלוּ.

וּבְכּוּוּנַת אָמוֹן, דְהוּא כְּלִיל תְּרִין שְׁמֵהֵן יְהו"ה אֲדֹנָי. וְהָאֲחָד גְּנִיז טוּבִיָּה וּבְכּוּוּהִי, פֶּאִיזְרֵר הַנְּקָרָא
הַיְכָל, וְהוּא רְמוּז בְּפֶסוּק (חבקוק ב) וְה' בְּהִיכַל קִדְשׁוֹ הֵם מִפְּנֵיו וּלְדָא רְמוּזוּ רְבוּתֵינוּ וְזְרוּנֵם לְבָרְכָה,
כָּל טוֹב הָאָדָם בְּבֵיתוֹ, שְׁנַאֲמַר (במדבר יב) כָּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא, וּמִתְרַגְּמִינֵן כְּכָל דְעֵמִי.

וְאִי מְכוּוֹן בְּכָל חֵד וְחֵד מִט' גּוּוּנֵי פְּדָקָא יְאוּת, דָּא הוּא בַר נָשׁ דְּאוּקִיר לְשָׁמָא דְמֵאֲרִיָּה לְשָׁמָא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא פְּתִיב פִּי מְכַבְּדֵי אַכְבֵּד וּבִזֵּי יַקְלוּ, אַכְבֵּד בְּעֵלְמָא דִּין, לְקִיָּים וּלְמַעַבְד פֶּל צְרֻכּוּי. וְיַחֲזוּן פֶּל עַמְמֵי אֲרַעָא, אַרִי שָׁמָא דְה' אֲתַקְרֵי עֲלֵיהּ, וְיִדְחֲלוּן מִנֵּיהּ. וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, יִזְכִּי לְמִיָּקָם בְּמַחֲצֵת חֲסִידִים, אַף עַל פִּי דְלֹא קָרִי כָּל צוּרְבֵיָּה, פִּינּוּן דְּזָכָה לְאַשְׁגַּחָא יְדִיעַת מֵאֲרִיָּה, וְאִיכּוּוֹן בֵּיהּ פְּדָקָא יְאוּת.

מָאִי וּבִזֵּי יַקְלוּ. דָּא הוּא מָאן דְּלֹא יָדַע לְאַחְדָא שָׁמָא קְדִישָׁא, וּלְקִשְׁרָא קִשְׁרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא, וּלְאַמְשַׁבָּא לְאַתֵּר דְּאַצְטְרִיָּה, וּלְאוּקִיר שָׁמָא דְמֵאֲרִיָּה טָב לִיהּ דְּלֹא אֲתַבְּרִי. וְכֵן שָׁפֵן מָאן דְּלֹא אֲתַבְּוֹן בְּאַמּוֹן.

וְעַל דָּא, פֶּל מָאן דְּמַרְחִישׁ בְּשִׁפּוּתֵיהּ בְּנִקְיוּתָא דְלִבָּא, בְּמֵיָא דְמִנְקוּ, מָאִי כְּתִיב בְּהַדִּיָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם, פְּלוּמֵר, בְּשִׁבִיל אָדָם דְּיָדַע לְאַחְדָא צֶלָם וְדַמוּת פְּדָקָא יְאוּת, וַיְרַדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם. (עַד כֹּאן ד"א)

פְּרָקָא רְבִיעָאָה. עֲתִיקָא, טְמִיר וְסִתִּים. זְעִירָא דְאַנְפִּין, אֲתַגְלִיָּא וְלֹא אֲתַגְלִיָּא. דְאַתְגְּלִיָּא, בְּאַתְוּוֹן כְּתִיב. דְאַתְכְּסִיָּא, סִתִּים בְּאַתְוּוֹן, דְּלֹא מִתִּישְׁבֵן בְּאַתְרוּי, בְּגִין דְּאִיהוּ לֹא אֲתִישְׁבּוּ בֵּיהּ עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא אֶת־אָדָם מִן־הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וּרְמֵשׁ וְגו', הֵינִינוּ דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים לו) אָדָם וּבְהֵמָה תּוֹשִׁיעַ יְי'. חֵד בְּכִלְלָא דְאַחְרָא מִשְׁתַּכְּחָא. בְּהֵמָה בְּכִלְלָא דְאָדָם, (ויקרא א) אָדָם פִּי יַקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לַיְי' מִן הַבְּהֵמָה, מִשּׁוּם דְאַתְכְּלִל בְּכִלְלָא דְאָדָם.

פֶּד נַחַת אָדָם דְלִתְתָא (דף קע"ח ע"ב) בְּדִיוֹקְנָא עֲלֵאָה, אֲשֶׁתְּכַחוּ תְרִין רִיחִין מִתְרִין סְטְרִין, דִּימִינָא וּשְׁמֵאֲלָא כְּלִיל אָדָם. דִּימִינָא, נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא. דְשְׁמֵאֲלָא נֶפֶשׁ חַיָּה. חַב אָדָם אֲתַפְּשֵׁט שְׁמֵאֲלָא, וְאֲתַפְּשֵׁטוּ אִינוּן בְּלֹא גִיפָא.

פֶּד מִתְדַבְּקִין דָּא בְּדָא, אֲתִיגְלִדֵן פְּהֵאִי חַיָּה דְאוּלִּידַת (ריחין) סְגִיָּאִין בְּקִטְרָא חָדָא. כ"ב אֲתַוּוֹן סִתִּימִין, כ"ב אֲתַוּוֹן אֲתַגְלִיָּין, י' סִתִּים, י' גְלִיָּא. סִתִּים וְגְלִיָּא, בְּמַתְקָא דְטַפְסִין, אֲתַקְלוּ.

י' נֶפֶקִין מִנֵּיהּ דְכַר וְנוֹקְבָא ו"ד, בְּהֵאִי אֲתֵר, ו' דְכַר, ד' נִקְבָּא. בְּגִין דָּא, ד"ו תְרִין. ד"ו דְכַר וְנוֹקְבָא. ד"ו תְרִין קַפְלִין. תְרִין י' בְּלַחְדוּי דְכַר. ה' נִקְבָּא. ה' ד' תּוֹת בְּקַדְמִיתָא, וּמִדְאַתְעַבְרַת פִּי בְּגוּיָה, (אוּלִּידַת) אֲפִיקַת ו', (פְּרִי כִי בַה' אִית ד"ו וּבִיה אִית ה"ה פְּרִי יַה"ו) אֲתַחֲזִי יו"ד בְּחֻזוּיָהּ פְּלָא דִיה"ו. מִדְאַפִּיקַת יו"ד דְהוּא דְכַר וְנוֹקְבָא, אֲתִישְׁבַת לְבִתֵּר, וּמְכַסִּיָּא לְאַמָּא.

וַיִּרְאוּ בְנֵי אֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם, (בראשית ו) הֵינִינוּ דְכְּתִיב, (יהושע ב) שְׁנַיִם אַנְשִׁים מְרֻגְלִים חָרְשׁ לְאַמֵּר, מָאִי בְנוֹת הָאָדָם. דְכְּתִיב, (מלכים א ג) אִז תְּבֹאנָה שְׁתֵּים נָשִׁים זֹנוֹת אֶל הַמֶּלֶךְ. בְּגִינֵיהוּן כְּתִיב, פִּי רָאוּ כִי חֲכַמַת אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ וְגו'. אִז תְּבֹאנָה וְלֹא בְּקַדְמִיתָא. בְּקִיסְטְרָא דְקִיטְרוּי דְפִינָאן, תְרִין מִתְחַבְּקוֹן הוּוּ לְעֵילָא, לְתַתָּא נַחַתוּ יְרַתּוּ עַפְרָא, אַבְדּוּ חוּלְקָא טְבָא דְהָוָה בְּהוּ. עַפְרָא דְבוּמְלָא (ס"א דְחִמְלָא) וְאַתְעַטֵּר בְּקוּסְטָא דְעִנְבָא.

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה מַה תַּעֲשֶׂק אֵלַי. (שמות יד) אֵלַי דַּיִקָּא. דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. וַיִּסְעוּ דַּיִקָּא. בְּמִזְלָא הָוּה תְּלִי, דְּבָעָא לְאוּקִיר דְּקִנְיָה. (שמות טו) וְהַיִּשָּׂר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמְרַתָּ כָּל חֻקָּיו עַד כָּאֵן. כִּי אֲנִי יי' רַפְּאִיָּה, לְהָאֵי דְּוָקָא.

פְּרָקָא חֲמִישָׁאָה (ישעיה א) הוּי גוּי חוּטָא עִם כְּבֵד עוֹן זְרַע מְרַעִים בְּנִים וְגו'. שְׁבַעָה דְרַגְיִן יו"ד ה"ה ו"ה ה"י ו"ו אֶפִּיק ד' ה"ה הו"י, ה"ה אֶפִּיק ו"ו ד"ו לְבַר אֶסְתִּיר אָדָם דְּכַר וְנוֹקְבָא דְאִינוּן ד"ו דְכַתִּיב בְּנִים מִשְׁחִיתִים.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא. בְּרֵאשִׁית מְאֹמֶר. בְּרָא חֲצֵי מְאֹמֶר. אַב וּבֵן. סְתִים וְגִלְיָא. עֵדוּן עֲלָאָה דְסְתִים וְגִנְזוּ. עֵדוּן תַּתְּאָה, נְפִיק לְמִטְלָטְלִי (ס"א לְמִטְלָטְלוּ) וְאֵתְגַלְיָא יְהוָה. יְהִי. אֱלֹהִים. אֵת. אֲדַנִּי אֱהִיָּה. יְמִינָא וְשְׁמָאָלָא כַחְדָּא אֲשַׁתְּתַּפּוּ, הַשְּׁמַיִם. וְאֵת, דְכַתִּיב, (דְבַרֵי הַיָּמִים א כט) וְהַתְּפַאֲרַת וְהַנְּצַח אִינוּן כַּחְדָּא אֲשַׁתְּתַּפּוּ. הָאֶרֶץ, דְכַתִּיב, (תהלים ח) מָה אֲדִיר שְׁמֵךְ בְּכָל הָאֶרֶץ. (ישעיה ו) מְלֵא כָל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ.

יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַקִּדְשׁ וּבֵין הַקִּדְשִׁים, עֵתִיקָא לְזַעֲרָא, אֲתַפְרֵשׁ, וְאֲתַדְבַּק. לֹא אֲתַפְרֵשׁ מִמֶּשׁ פּוּמָא מְמַלְל רַבְרָבָן. אֲנַתִּיק וְאֲתַעֲטֵר בְּכַתְרִין זַעֲרִין, בְּחַמְשָׁה זִינוּן מַיִם, וּכְתִיב (כמדבר יט) וְנָתַן עָלָיו מַיִם חַיִּים. (ירמיה י) הוּא אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם. (תהלים קטז) אֲתַתְּחִילָה לְפָנַי יי' בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. (שמואל א כה) וְהִיתָה נֶפֶשׁ אֲדַנִּי צְרוּרָה וְגו'. וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן. י"ה, יו"ד ה"א, אהי"י בֵּין מַיִם לְמַיִם. מַיִם שְׁלִימִין, וּמַיִם דְּלָא שְׁלִימִין. רַחֲמִין שְׁלִימִין, רַחֲמִין דְּלָא שְׁלִימִין.

וַיֹּאמֶר יי' לֹא יָדוּן רוּחִי בְּאָדָם לְעוֹלָם בְּשַׁגֵּם הוּא בְּשֹׁר. (בראשית ו) וַיֹּאמֶר יי', כִּד אֲתִישְׁבָּא בְּזַעֲרָא. מְפָאן (נ"א דְבַד אֲמַר בְּשֵׁם אֲמָרוּ) לְזוּמַר. דְּבַר. דְּעֵתִיקָא סְתִים קְאָמֶר לֹא יָדוּן רוּחִי בְּאָדָם דְּלַעֲלֵאָא, מִשּׁוּם דְּבַהּ הוּא רוּחָא דְאֲתַנְשָׁבָא מִתְרִין נוֹקְבִין דְּפִרְדִּשְׁקָא, מְשִׁיךְ לְתַתְּאֵי.

וּבְגִין כְּךָ כְּתִיב (מִי עוֹלָם) וְהָיוּ יָמָיו מְאֹה וְעֲשָׂרִים שָׁנָה. יו"ד שְׁלִים וְלֹא שְׁלִים. י' בְּלַחֲדוּי מְאֹה. תְרִין אֲתוּוֹן תְרִין זְמָנִין, מְאֹה וְעֲשָׂרִים שָׁנָה. י' בְּלַחֲדוּי כַד (דף קע"ט ע"א) אֲתַגְלֵאָא בְּזַעֲרָא, אֲתַמְשָׁדָּה בְּעֲשָׂר אֲלָפִין שָׁנִין. מְפָאן כְּתִיב, (תהלים קלט) וַתִּשָּׂא עָלַי כַּפְכָּה.

הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ, (בראשית ו) תִּינְנוּ דְכַתִּיב וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים. מְאֵתֶר דְאֲתַפְרֵשׁ גְּנֻתָא, אֲקָרִי הַנְּפִילִים, דְכַתִּיב וּמִשָּׁם יִפְרָד. הָיוּ בְּאֶרֶץ בְּיָמֵים הַהֵם, וְלֹא לְבַתֵּר זְמָנָא. עַד דְאֲתָא יְהוֹשֻׁעַ, וּבְנֵי הָאֱלֹהִים אֶסְטְמְרוּ.

עַד דְאֲתָא שְׁלֹמֹה וּבְנוֹת הָאָדָם אֲתַפְלְלָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (קהלת ב) וַתַּעֲנוּגוּת. תַּעֲנוּגַת קְאָרִי (תַּעֲנוּגִים לֹא קְאָרִי) בְּנֵי הָאָדָם (נ"א דְאֲתַרְמִיוּ) דְאֲתַרְמִיוּ מֵהָאֵי רוּחִין אַחְרַנִּין, דְּלֹא אֲתַפְלְלוּ בְּחֻכְמָה עֲלָאָה, דְכַתִּיב, (מלכים א ה) וַיִּי' נָתַן חֻכְמָה לְשְׁלֹמֹה, וּכְתִיב (מלכים א ה) וַיַּחֲפֹם מִכָּל הָאָדָם. מִשּׁוּם דְהֵנִי לֹא אֲתַפְלְלוּ בְּאָדָם.

וַיִּי' נָתַן חֻכְמָה, ה' עֲלָאָה. וַיַּחֲפֹם, דְמִינָה אֲתַחֲפֹם לְתַתְּאֵי. הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם, עוֹלָם דְּלַעֲלֵאָא. אֲנִשֵׁי הַשָּׁם, דְאֲתַנְהֵגוּן בְּשְׁמָא. מְאִי שְׁמָא. שְׁמָא קְדִישָׁא, דְאֲתַנְהֵגוּן בֵּיה דְלֹא קְדִישִׁין לְתַתְּאֵי, וְלֹא אֲתַנְהֵגוּן אֲלָא בְּשְׁמָא. אֲנִשֵׁי הַשָּׁם סְתָם, וְלֹא אֲנִשֵׁי הוּי"ה. לָאוּ מִסְתִּים סְתִימָא, אֲלָא

גְּרִיעוּתָא, וְלֹא גְרִיעוּתָא אֲנִישֵׁי הַשֵּׁם סְתָם, מְפַלְגָא דְאָדָם נְפָקוּ, פְּתִיב (תהלים מט) אָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין, אָדָם בִּיקָר, בִּיקִירוֹ דְמַלְכָא, בַּל יִלִּין, בְּלֹא רוּחָא.

תְּלִיסַר מְלָכֵי קְרָבָא, בְּשִׁבְעָה. שְׁבַעַה. מְלָכִין בְּאַרְעָא, אֲתַחֲזִיאֵוּ נְצַחֵי קְרָבָא. תְּשַׁעַה דְסֻלְקִין בְּדַרְגֵינֵי, דְרַהֲטִין בְּרַעוּתֵהוֹן, וְלִית דִּימְחֵי בִידֵיהוֹן. חַמְשָׁה מְלָכִין קְיַיְמִין בְּבַהֲלוֹ, לְקַמֵּי אַרְבַּע לֹא יִכְלִין לְמִיקָם.

אַרְבַּע מְלָכִין נְפָקוּן לְקַדְמוֹת אַרְבַּע, בְּהוֹן תְּלִין פַּעֲנָבִין בְּאַתְכַּלָּא צְרִירָן בְּהוֹ שְׁבַעַה רַהֲטִין. סְהַדִּין סְהַדוּתָא וְלֹא קְיַיְמִין בְּדוּכְתֵייהוּ. אֵילָנָא דְמַבְסָם יְתִיב בְּגוֹ. פַּעֲנָפוּי אַחִידָן וּמְקַנְנֵן עַפְרִין. תַּחֲוֹתוּי תְּטַלֵּל חֵינוּתָא דְשְׁלִיטָא בְּהַהוּא אֵילָנָא בְּתַרֵּי כְּבִישִׁין, לְמִיחָה בְּשִׁבְעָה סְמָכִין סְחַרְגֵינֵיהּ, בְּאַרְבַּע חֵינוּן, מִתְגַּלְגְּלִין בְּאַרְבַּע סְטָרִין.

חֵינוּא דְרַהֲטֵי בְשׁ"ע דְלוּגִין, דְלִיגַּע עַל טוֹרִין, מְקַפֵּץ עַל גְּבַעְתָּא, דְכְּתִיב, (שיר השירים ב) מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבַעוֹת. זְנַבִּיהַּ בְּפּוּמִיָּה, בְּשִׁנּוּי, נָקִיב בְּתַרֵּין גִּיסִין. בַּד נְטִיל גִּיסְטָרָא אֲתַעְבִּיד לְתַלְתַּת רוּחִין.

כְּתִיב וַיִּתְחַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים. וְכְתִיב (משלי כב) חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוֹ. לְנַעַר הַיְדוּעַ. אֶת הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֶת יְיָ. וְאֵינְנוּ, בְּשֵׁם זֶה, פִּי לְקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים לְהַקְרָא בְּשֵׁמוֹ. תַּלְתַּת פְּתֵי דִינִין, אַרְבַּע אֵינְוִן. אַרְבַּע פְּתֵי דִינִין דְלַעֲיָלָא. אַרְבַּע לְתַתָּא. דְכְּתִיב, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט בְּמִדְהַ בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוֹרָה. דִּינָא קְשִׁיָּא. דִּינָא דְלֹא קְשִׁיָּא, דִּינָא בְּשִׁקוּלָא, דִּינָא דְלֹא בְּשִׁקוּלָא. דִּינָא רַפִּיָּא. (דִּינָא) דְאֶפִּילוֹ לֹא הָאֵי וְלֹא הָאֵי.

וַיְהִי פִּי הַחַל הָאָדָם לְרַב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. הַחַל הָאָדָם לְרַב. הֵינְנוּ דְכְּתִיב בְּשִׁגְם וְגו', הָאָדָם דְלַעֲיָלָא. וְכְתִיב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. (שמות לד) וּמִשָּׁה לֹא יָדַע פִּי קֶרֶן עוֹר פָּנָיו, הֵינְנוּ דְכְּתִיב, (בראשית ג) פְּתָנוֹת עוֹר. קֶרֶן, דְכְּתִיב, (שמואל א טז) וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת קֶרֶן הַשֶּׁמֶן. לִית מְשִׁיחָא אֵלָא בְּקֶרֶן, (תהלים פט) וּבְשִׁמְךָ תַרְוִם קֶרְנֵינוּ. (תהלים קלב) שֵׁם אֲצַמִּיחַ קֶרֶן לְדָוִד. הֵינְנוּ עֲשִׂירָאָה דְמַלְכָּא. וְאֲתֵיָּא מִן יוֹבְלָא דְהֵיא אֵימָא, דְכְּתִיב, (יהושע ו) וְהָיָה בְּמִשׁוֹךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל. קֶרֶן בְּיוֹבְלָא אֲתַעְטָר עֲשִׂירָאָה בְּאֵימָא. קֶרֶן, דְנִטִּיל קֶרֶן וְרִיחַ לְאַתְבָּא רוּחִיהַ לִיהַ.

וְהָאֵי קֶרֶן דְיוֹבְלָא הוּא. יוֹבֵל ה'. וְה' נְשִׁיבָא דְרוּחָא לְכַלָּא. וְכַלָּא תִיַיְבִין לְאַתְרֵייהוּ, דְכְּתִיב, (ירמיה א) אָהָה יְיָ אֱלֹהִים, בַּד אֲתַחֲזִי ה' לַה', יְיָ אֱלֹהִים אֲתַקְרִי שֵׁם מְלָא וְכְתִיב (ישעיה ב) וְנִשְׁגַב יְיָ לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. (ס"א בַּד אֲתַחֲזִי ה' לַה' וְאֶסְתַּלַּק י' פּוֹרְעֵנוּתָא אֲתִי לְעֻלְמָא וְאִי לֹא בְשִׁבִיל אָדָם יְהוּ"ה לֹא אֲתַקְנִים עֻלְמָא וְכַלָּא אֲתַחֲרַב וְעַל דָּא כְּתִיב וְנִשְׁגַב וְגו') עַל פִּן סְתִים וְאֲתַעְטָר עֲנִיעוּתָא דְמַלְכָּא, דְהֵינְנוּ סְפָרָא דְעֲנִיעוּתָא. זְפָאָה (נ"א לְמֵאן דְנִפְק וְיַדַע) לְמֵאן דְעָאֵל וְנִפְק וְיַדַע שְׁבִילוֹי וְאַרְחוֹי.

פְּרֻשַׁת תְּצַוֶּה

וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. (שמות כז) וְאַתָּה תִּקְרַב אֵלֶיךָ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ וְגו'. אָמַר רַבִּי חֵינָא, מָאִי שָׁנָא הָבָא מִבְּכַל אַתָּה, דְּכְתִיב וְאַתָּה תִּקְרַב אֵלֶיךָ וְאַתָּה תִּדְבַּר אֵל כָּל חַכְמֵי לֵב. וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (שמות ל) וְאַתָּה קַח לָךְ בְּשָׂמִים רֵאשִׁי מֵרִדְוֹה. אֵלֶּא כְּלָא בְּרִזָּא עֲלָאָה אִיהוּ, לְאַכְלָלָא שְׂכִינְתָא בְּהַדְיָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נְהוּרָא עֲלָאָה, וְנְהוּרָא תַּתְּאָה כְּלִיל בְּחֻדָּא, אֶקְרִי וְאַתָּה. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (נחמיה ט) וְאַתָּה מְחִיָּה אֶת כְּלָם. וְעַל דָּא לָא כְּתִיב, וְהִקְרַבְתָּ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ. וְצוֹיַתְּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְדַבְרַתְּ אֵל כָּל חַכְמֵי לֵב. בְּגִין דְּהָהוּא זְמַנָּא שְׂרָיָא שְׂמֻשָּׁא בְּסִיחָרָא, וְאַשְׁתַּתַּף כְּלָא כְּחֻדָּא, לְשְׂרָיָא עַל אִוְמְנוּתָא דְעוּבְדָּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵהָבָא, (שמות לו) אֲשֶׁר נָתַן יי' חֲכֻמָּה וּתְבוּנָה בְּהַמָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מֵהָבָא, וְאַתָּה תִּדְבַּר אֵל כָּל חַכְמֵי לֵב אֲשֶׁר מְלֵאֲתִי רוּחַ חֲכֻמָּה. אֲשֶׁר מְלֵאֲתִים מִיבְעֵי לִיה. אֵלֶּא אֲשֶׁר מְלֵאֲתִי, לְהָהוּא לְפָא, מְלֵאֲתִי רוּחַ חֲכֻמָּה. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יי' רוּחַ חֲכֻמָּה וְגו' וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ אֲשֶׁר מְלֵאֲתִי רוּחַ חֲכֻמָּה, דְשְׂרָיָא שְׂמֻשָּׁא בְּסִיחָרָא בְּאַשְׁלֻמוּתָא דְכְּלָא, וְעַל דָּא אֶתְרָשִׁים כְּלָא בְּכָל אַתָּה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִי הָכִי הֵינִי וְאַתָּה וְאַתָּה, הִיאָדָּה מִתִּישְׁבֹן בְּקַרְאִי.

אָמַר לִיה, כְּלָהוּ מִתִּישְׁבֹן נִינְהוּ. וְאַתָּה תִּקְרַב אֵלֶיךָ: לְחֻדָּא בְּהַדְיָה, וְלִקְרָבָא בְּהַדְיָה, רִזָּא דְשְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת. וְאַתָּה תִּדְבַר אֵל כָּל חַכְמֵי לֵב: בְּגִין דְכְּלָהוּ לָא אֶתְיִין לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא, עַד דְרוּחַ קְדִישָׁא מְמַלְלָא בְּגוּוּיָהוּ, וְלַחֲשׁ לֹון בְּלַחֲשׁוֹ, וְכַדִּין עֲבִדִי עֲבִידְתָּא. וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: רוּחַ קְדִישָׁא פְּקַדָּא עֲלֵיהוּ, וְאַנְהִיר עֲלֵיהוּ, לְמַעַבְד עוּבְדָּא בְּרַעוּתָא שְׁלִים. וְאַתָּה קַח לָךְ: כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא. (דְּכְתִיב) וְאַתָּה תִּקְרַב אֵלֶיךָ, וְהֵינִי כְּלָהוּ, הָבָא בְּעוּבְדָּא דְמִשְׁכְּנָא. דְכְּלָא אֶתְעֲבִיד בְּרִזָּא דָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים כב) וְאַתָּה יי' אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה יי' כְּלָא חַד. אֵל תִּרְחַק: לְאַסְתַּלְקָא מִינֵן, לְמַהוּי סְלִיק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתַּתְּאָה. דְהָא כַד אֶסְתַּלְק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתַּתְּאָה, כְּדִין אֶתְחַשְׁף כָּל נְהוּרָא, וְלָא אֶשְׁתַּכַּח כְּלָל בְּעֵלְמָא.

וְעַל דָּא אֶתְחַרַב בִּי מִקְדָּשָׁא בְיוֹמוֹ דִּירְמִיָּהוּ. וְאֵת עַל גַּב דְּאַתְבְּנִי לְבַתָּר, לָא אֶהְדַּר נְהוּרָא לְאַתְרִיָּה כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל רִזָּא דָא, שְׂמָא דְהָהוּא נְבִיאָה דְאַתְבְּנִי עַל דָּא, יְרַמְיָהוּ. אֶסְתַּלְקוּתָא דְנְהוּרָא עֲלָאָה, דְאַסְתַּלְק לְעִילָא לְעִילָא, וְלָא אֶהְדַּר לְאַנְהָרָא לְבַתָּר כְּדָקָא יְאוּת. יְרַמְיָהוּ: אֶסְתַּלְק וְלָא אֶהְדַּר לְאַתְרִיָּה, וְאַתְחַרַב בִּי מִקְדָּשָׁא וְאַתְחַשְׁבוּ נְהוּרִין.

אָבַל יִשְׁעִיָּהוּ, שְׂמָא גְרִים לְפוּרְקָנָא, וְלֵאֲהֶרָא נְהוּרָא עֲלָאָה לְאַתְרִיָּה, (ישעיהו) לְאַנְהָרָא הָהוּא נְהוּרָא עֲלָאָה וְלְמַעַבְד פּוּרְקָנָא) וְלְמַבְנֵי בִי מִקְדָּשָׁא, וְכָל טַבִּין וְכָל נְהוּרִין, יְהִדְרוּן כְּדַבְּרֵי מִיתָא. וְעַל דָּא, שְׂמָהוּן דְתַרְיִן נְבִיאִין אֶלִין, קְיָמִין דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְשְׂמָא גְרִים, וְצְרוּפָא דְאַתְוֹן דָּא כְּדָא, גְרַמִּין

עוֹבְדָא, הוּן לְטַב וְהוּן לְבִישׁ. וְעַל רְזָא דְאָ, צְרוּפָא דְאַתְנוּן דְשִׁמְהוּן קְדִישִׁין, וְכֵן אַתְנוּן בְּגִרְמִייהוּ, גְּרַמִּין לְאַתְחֻזָּא רְזִין עֲלָאין, בְּגוּוּנָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, דְאַתְנוּן בְּגִרְמִייהוּ, גְּרַמִּין רְזִין עֲלָאין קְדִישִׁין לְאַתְחֻזָּא בְּהוּ.

רְזָא קְדִמָּא, יו"ד, נְקוּדָה קְדִמָּא (דף ק"פ ע"א) דְקִימָא עַל תַּשַּׁע סְמְכִין דְסְמְכִין לְהָ. וְאַיְנוּן קִימִין לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא. כְּמָה דְסוּפָא דְמַחְשָׁבָה, נְקוּדָה בְּתַרְאָה, קִימָא לְאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא. בְּר דְהָאֵי דְכָר, וְאַיְהִי נִוְקָבָא.

וְהָאֵי קִימָא בְּלָא גּוּפָא, וְכַד קִימָא בְּלְבוּשָׁא, דְאַתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, אִיְהִי קִימָא עַל תַּשַּׁע סְמְכִין, בְּרְזָא דְאֵת מִ בְּלָא עֲגוּלָא. וְאַף עַל גַּב דְאֵת מ' אִיְהִי בְּעֲגוּלָא, וְקִימָא בְּעֲגוּלָא. אֲבָל בְּרְזָא דְאַתְנוּן חֲקִיקוּן, גּוּ נְקוּדֵי, טְהִירִין לְעִילָא, אִיְנוּן בְּרַבּוּעָא, דְלִתְתָא אִיְהוּ בְּעֲגוּלָא.

הָאֵי בְּרַבּוּעָא אִיְהִי קִימָא בְּשִׁיעוּרָא דְתַשַּׁע נְקוּדִין, תְּלַת תְּלַת לְכָל סְטְרָ. וְאַיְנוּן בְּשִׁיעוּרָא דְחֻשְׁפָּנָא תְּמַנְיָא נְקוּדִין, וְאַיְנוּן תַּשַּׁע. וְאַלִּין אִיְנוּן דְקִימִין מְרָא דְבוּצִינָא בְּרַבּוּעָא בְּסְמְכִין תַּשַּׁע לְאֵת יו"ד, נְקוּדָה חֲדָא. אִיְנוּן תַּשַּׁע. אִיְנוּן תְּמַנְיָא בְּרְזָא דְאֵת מ' בְּרַבּוּעָא, בְּגוּוּנָא דְאַתְלַת תְּלַת לְכָל סְטְרָ וְדָא אִיְהוּ רְזָא דְאֵת יו"ד נְקוּדָה חֲדָא, וְאַף עַל גַּב דְאִיְהִי נְקוּדָה חֲדָא, דִּיּוֹקְנָא דִּילָהּ, רִישָׁא לְעִילָא, וְקוּצָא לְתַתָּא, וְשִׁיעוּרָא דִּילָהּ תְּלַת נְקוּדִין בְּגוּוּנָא דָא וְעַל דָּא אֲתַפְּשׁוּתָא לְאַרְבַּע סְטְרִין, תְּלַת, תְּלַת לְכָל סְטְרָ אִיְהִי תַשַּׁע וְאַיְהִי תְּמַנְיָא. וְאַלִּין אִיְנוּן סְמְכִין דְנִפְקִין מְרָא דְבוּצִינָא, לְמַהוּי סְמְכִין לְאֵת יו"ד, וְאַלִּין אֲקָרוּן רְתִיבָא דִּילָהּ. וְלָא קִימִין בְּשִׁמָּא, בְּרְזָא דְתַשַּׁע נְקוּדִין דְאַוּרִייתָא.

וּבְרְזָא דְסְפָרָא דְאָדָם, אֲתַפְּלְגוּ אֲלִין תַּשַּׁע דְאַיְנוּן תְּמַנְיָא, בְּצְרוּפָא דְאַתְנוּן דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, לְצְרָפָא לֹון וְלִיחֻדָּא לֹון בְּכָל אִיְנוּן גּוּוּנִין, כַּד נְטִלִין אֲלִין תְּמַנְיָא דְאַיְנוּן תַּשַּׁע, נְהִרִין בְּנְהִירוּ דְאֵת מ' בְּרַבּוּעָא, וְאַפִּיק נְהִירִין תְּמַנְיָא, (ס"א תְּמַנְיָא אֲתַחֲזוּן) אֲתַחֲזוּן וְאַתְנוּן תַּשַּׁע. וְאַתַּפְּלְגוּן לְתַתָּא לְנִטְלָא כָּל מִשְׁפָּנָא.

וְאַיְנוּן צְרוּפָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, בְּרְזָא דְשַׁבְעִין וְתַרִּין אַתְנוּן מְחַקְקוּן, דְנִפְקִי מְרָא דְתְּלַת גּוּוּנִין, יְמִינָא וְשִׁמָּא לָא וְאַמְצַעִיתָא. וְכֵלָא מְרָא דְתְּלַת נְקוּדִין, שִׁיעוּרָא דְאֵת יו"ד, דְאִיְהִי לְד' סְטְרִין, וְאַיְנוּן תְּמַנְיָא נְקוּדִין, וְאַיְנוּן תַּשַּׁע נְקוּדִין, וְאַיְנוּן תְּרִיסַר נְקוּדִין עֲלָאין. ג' ג' לְכָל סְטְרָ וְסְטְרָ, וּמַהְכָּא נְחִתִּין לְתַתָּא בְּתַרִּיסַר לְשִׁית סְטְרִין. וְכַד אֲתַחֲקְקוּן תְּרִיסַר אֲלִין בְּשִׁית סְטְרִין, אִיְנוּן שַׁבְעִין וְתַרִּין שְׁמָהוּ, רְזָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא דְשַׁבְעִין וְתַרִּין דְאַיְנוּן שְׁמָא דָּא קְדִישָׁא.

וְכֵלָא אִיְהוּ סְלִיק בְּרַעוּתָא, דְסְמִיכוּ דְמַחְשָׁבָה בְּאַיְנוּן סְמְכִין דְאֵת יו"ד, וְעַל דָּא אַתְנוּן בְּצְרוּפִייהוּ, תְּלַת תְּלַת בְּכָל צְרוּפָא דִּילָהּ, בְּגִין לְסְלִקָא בְּרַעוּתָא דְאֵת יו"ד, דְתְּלַת נְקוּדִין, כְּמָה דְאַתְמַר, וְעַל דָּא לָא אֲסַתְלִיק בְּסְלִיקוּ דְצְרוּפָא, אֲלָא מַעְקָרָא וְשִׁרְשָׁא דְרְזָא דְאַלִּין סְמְכִין, דְסְמְכִין לְאֵת יו"ד רְזָא דְאֵת מ' בְּרַבּוּעָא, תַּשַּׁע נְקוּדִין, תְּמַנְיָא נְקוּדִין, תְּרִיסַר נְקוּדִין, שַׁבְעִין וְתַרִּין נְקוּדִין. אֲשַׁתְּכַח,

דְּכָל רְזָא דְשִׁמְא קְדִישָׁא, קְיַימָא בְּאֵת י', וְכָלֵא רְזָא חֲדָא, וְקְיַימָא בְּרְזָא דְבוּצִינָא, כְּמָה דְאִתְמַר
לְמַעַבְד סְמִיכוּ לְכָל אֵת וְאֵת. וְאִינּוּן סְמִכִין אִינּוּן רְתִיכָא דְלַהוּן, דְּכָל אֵת וְאֵת, כְּמָה דְאִתְמַר.

רְזָא תְנַיִנָא, אֵת חֲמִשָּׁה, דְקְיַימָא עַל חֲמִשָּׁה סְמִכִין, דְסְמִכִין לָהּ, דְנִפְקִין מְרְזָא דְבוּצִינָא, כִּד
אִתְכַּנְשׁ לְאִסְתְּלָקָא לְעֵילָא, מְרְזָא דְמִשְׁחָתָא. אֵת דָּא הֵיכְלָא קְדִישָׁא אֲקָרִי, לְגוּ, נְקוּדָה דְקֶאֱמָרֵן.
וְכָלֵא אִיהוּ בְּרְזָא דְקֶאֱמָרֵן דְאֵת סְ בְּרַבּוּעָא. אֲבָל הָכָא לֹא אִתְרִשִׁים כִּד אֵת ה', וְרְתִיכָא דִילָהּ
חֲמִשָּׁה סְמִכִין דְקֶאֱמָרֵן.

דְּכִד כְּטַשׁ נְהִירוּ דְבוּצִינָא בְּאֵת י', אִתְנַהֵר, וּמַהֲהוּא כְּטִישׁוּתָא, אִתְעַבִּידוּ אִינּוּן תִּשְׁעֵי סְמִכִין
דְקֶאֱמָרֵן. וּמְגוּ נְהִירוּ דְאִתְנַהֵר אֵת י', אִתְפְּשְׁטוּ תְלַת נְקוּדִין דִּי'. תְּרִין לְעֵילָא, דְאִינּוּן רִישָׁא. וְחַד
לְתַתָּא, דְאִיהוּ קוּצָא דִי', כְּגוּוּנָא דָּא דְקֶאֱמָרֵן. כִּד אִתְפְּשְׁטוּ, תְּרִין, אִתְעַבִּידוּ תְלַת. חַד אִתְעַבִּיד
תְּרִין. וְאִתְפְּשְׁטוּ, וְאִתְעַבִּיד חַד הֵיכְלָא. דָּא הֵיכְלָא, לְבַתָּר דְאִתְעַבִּיד הֵיכְלָא לְחַד נְקוּדָה כְּדִמְאָה,
(דף ק"פ ע"ב) אִתְעַבִּיד בְּגִיזוּן טְמִיר רְזָא דְאֵת דָּא, וְקְיַימָא עַל חֲמִשׁ אַחְרָנִין.

אַרְבַּעַה גְּנִיזוּן אִינּוּן, בְּחַד נְקוּדָה דְקְיַימָא לְגוּ בְּאִמְצַעִיתָא, אִינּוּן חֲמִשׁ. וְאִיהִי ה'. כְּמָה דְהִ"א
דְלְתַתָּא, קְיַימָא עַל אַרְבַּע, וְאִיהִי נְקוּדָה עַל אַרְבַּע, דְקְיַימָא כְּגוּ אִמְצַעִיתָא. אוּף הָכָא נְמִי הָאִי.
וּמַה דְקְיַימָא עַל חֲמִשָּׁה סְמִכִין, הָכִי הוּא וְדָאִי, בְּגִין דְהָאִי נְקוּדָה עֲלֵאָהּ, אִיהִי עַל תְּרִין גְּוֹזִין,
חַד בְּלַחֲזוּדֵי, וְחַד בְּטְמִירוּ.

וּבְסַפְרָא דְרִזִין דְחַנּוּהּ, ה' וְדָאִי קְיַימָא עַל חֲמִשׁ סְמִכִין דְנִפְקִין מְגוּ בּוּצִינָא. וּכְדִין אִפִּיק חֲמִשׁ
קְיַימִין אַחְרָנִין, וְאִשְׁתַּכַּחַת הָאִי ה' בְּרְזָא דְעֲשָׂרָה. וְכִד אִתְפְּרִשַׁת, קְיַימָא ה' דָּא, עַל סְמִכִין, וְאִינּוּן
הוּוּ תְלִיסַר מְכִילָן דְרַחֲמֵי, בְּחַד דְרַגְא דְאִתּוּסְפָּה עֲלֵיהוּ.

וְאֵלִין אִינּוּן תְּרִיסַר דְקְיַימִין בְּשִׁית. זְמַנִין אִינּוּן אַרְבַּעִין וְתְרִין. זְמַנִין שִׁבְעִין וְתְרִין הוּוּ, אֲבָל
נְחַתִין לְתַתָּא. וְהָכָא אִתְפְּרִשׁוּ שְׁבִילִין לְכָל סְטָר, דְאִינּוּן תְּלַתִין וְתְרִין, אִשְׁתַּתַּר אַרְבַּעִין. וְתְרִין
אוּדְנִין יְמִינָא וּשְׁמַאלָא, הָא אַרְבַּעִין וְתְרִין, אֵלִין אַרְבַּעִין וְתְרִין אִתּוּוּן עֲלֵאִין, דְאִינּוּן אִתּוּוּן רַבְרָבָן
דְאוּרִייתָא.

בְּגִין דְאִית אִתּוּוּן רַבְרָבָן, וְאִית אִתּוּוּן זְעִירִין. אִתּוּוּן רַבְרָבִין אִינּוּן לְעֵילָא, אִתּוּוּן זְעִירִין לְתַתָּא.
וְכָלֵא לְתַתָּא כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא. בְּגִין דְאִית שְׁמַהּ קְדִישִׁין עֲלֵאִין, דְקְיַימִין בְּרַעֲוּ דְרוּחָא וְלָבָא בְּלָא
מְלוּלָא כְּלָל.

וְאִית שְׁמַהּ קְדִישִׁין תַּתְּאִין, דְקְיַימִין בְּמַלְהָ, וּבְמִשְׁכֵּי דְמַחְשָׁבָה וְרַעֲוּ עֲלֵיהוּ. וְאִית שְׁמַהּ
אַחְרָנִין לְתַתָּא, דְאִינּוּן מַהֲהוּא סְטָרָא אַחְרָא, דְאִיהוּ מַסְטָרָא דְמַסְאָבָא, וְאֵלִין לֹא קְיַימִין, אֲלָא
בְּרַעֲוּ דְעוּבָדָא לְתַתָּא, לְסַלְקָא רַעֲוּ דְהַהוּא עוּבָדָא דְלְתַתָּא לְגַבִּיתָהּ. בְּגִין דְאִיהוּ סְטָרָא אַחְרָא לֹא
אִיהוּ, אֲלָא בְּעוּבָדִין דְהָאִי עֲלֵמָא, לֹאִסְתַּאבָּא בְּהוּן. כְּגוּוּנָא דְבִלְעָם, וְאִינּוּן בְּנֵי קָדָם, וְכָל אִינּוּן
דְמַתְעַסְקִין בְּהַהוּא סְטָרָא אַחְרָא.

ואלין, לא קיימי באתוון רשימיז מן תריז ועשרין דאורייתא, בר תריז, ואלין ח' וק', וסמכין לון
בסמיכו אתוון דשקרא אבל אלין אינון אשתמוזדעאן לגבייהו יתיר. ועל דא בתהלה לדוד, בכלהו
כתיב ו' בכל את ואת, בר מאלין תריז, דלא כתיב ו', דהא ו' שמא דקודשא בריה הוא איהו.

ובגין כך אינון ארבעין ותריז אתוון, דעלמא דא אתברי בהו, אשתכח האי ה' עלאה, לסלקא
לתשעין ותריז, תשעין הוו, בר תריז אודנין ימינא ושמאלא. ורזא דא (ס"א וסימניה) (בראשית י"ז) ואם
שרה הבת תשעים שנה תלה. אבל איהו בהשפנא תשעין ותריז, וכד אתוסף דרגא דרזא דברית,
דאיהו רקייעא תמינאה, וקיימא לתמינא יומין, הא מאה. ואלין ודאי מאה ברכאן בכל יומא
דאצטריכא כנסת ישראל לאתעטרא בהו. וכלא ברזא דה'.

האי ה', איהו דיוקנא דילה בתריז נוגין, רזא דמאה, ואינון חמש סמכין רתיכין, דנפקי מגו
בוצינא, ואינון חמש אחרנין דנפקין מינה. ועל דא דיוקנאה פגוונא דא ו-ז, תריז נוגין, ונקודה
דקיימא באמצעייתא. ועל דא ו' קיימא בינייהו תדיר, פגוונא דא נון, בגין דהכא איהו אתרייה
לאתעטרא, ואף על גב דרזין אחרנין אינון ברזא דה', אבל דא איהו פרזין דספרא דחנוה, ודכי
הוא ודאי.

וכד אתתקנא באינון חמשין בלחודייהו, איהו נקודה חדא דקיימא ברזא דנ', פגוונא דא (ה) ג',
נו"ן. וחד נקודה באמצעייתא דאיהו שלטא עלייהו, וכלא רזא חדא. זכאין אינון דידיעי ארחוי
דאורייתא, למהוד בארחי קשוט. זכאין אינון בהאי עלמא, וזכאין אינון בעלמא דאתי.

רזא תליתאה את ו', האי את דיוקנא דרזא דאדם, פמה דאתמר. והא אוקימנא, דהאי את, קיימא
על תריסר רתיכין. וכד מתפרשא, אינון ארבע ועשרין רתיכין, דכלילן בהאי את פשיטו דיוקנא
דבר נש, לקבל דרועין וירכין וגופא (דף קפ"א ע"א) שייפין דלהון ארבע ועשרין אינון דדרועין,
וירכין, וגופא, הא אתמר, אבל בלהו סתימין בגופא, וגופא קיימא בכלהו ארבע ועשרין, וכלהו
רתיכין פלילן ביה בגופא, ובגין דכלילן בלהו ביה, קיימא, ו' פשיטו חד.

גופא חד פליל בארבע ועשרין רתיכין, ואלין אינון: רישא בשית. גופא בתמינסר, ואף על גב דכל
רתיכין אינון (ג"א י"י) (ג"א י"ח) תריסר לכל סטר, בכלא קיימא גופא. אבל עשרים וארבע אינון שית
דרישא, דאינון שייפין לאעלאה רישא. תמיני סרי חולין דקיימא רישא, וסמכא גופא עלייהו.
וכלהו פשיטו חד, ברישא וגופא, ואינון שיתין בלהו פליל לון, דאיהו רזא דשית. ועל דא שיעורא
דאת ו', רישא שיעורא בשית נקודין ממש, גופא בתמיני סרי. פגוונא דא כל אלין רזין מתפרשין,
לאכללא לון בגופא, בגין דדרועין וירכין בלהו בגניזו, ועל דא פלא אתכליל ברזא דאת ו'
ודיוקנא דילה.

וכד שלימו דאת דא אתחזי, כדין כל סטריז בישין אסתתמו, ואתפרשין מסיהרא, ולא אתחפין,
בגין דאיהו מבקע פל משקופין דרקיעין, ואנהיר לה, ולא יכלא מקטרגא לאבאשא כלל. וכד

הַאִי אִסְתַּלַּק, בְּדִין סְלִיק וְאַסְטִי וּמִפְתִּי, וְיָכִיל לְקַטְרָגָא עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּגִין דְּאִיהוּ מְלֵךְ זְכוּן
וּכְסִיל, וְהָא אֹקִימָנָא.

ו' אִיהוּ נְהוּרָא דְנִהִיר לְסִיחְרָא, וְאַף עַל גַּב דְנִהִירִין סְגִיאִין אֶתְכַלִּילֵן בֵּיהּ, נְהוּרָא דְנִהִיר לְסִיחְרָא
אִיהוּ חַד פְּשִׁיטוּ לְמַלְיָא לָהּ. וְאִיהוּ רְזָא דְאַלְף, רְשִׁימָא בְּכָל אֵינּוּן רְזִין. וְכַד נְהִיר לְסִיחְרָא בְּרְזָא
דו' נְהִיר לָהּ.

וּבְסִפְרָא דְאָדָם קְדַמְאָה, בְּדִיוֹקְנִין דְאַתְנוּן, ו' חַד נְקוּדָה לְעִילָא, וְחַמֶּשׁ נְקוּדִין דְלִתְתָא, וְכֵן
שִׁיעוּרָא דִילָהּ פְּגוּנָא דָא, ו' וְכָל נְקוּדָה קְיָימָא בְּרְזָא דְעֶשֶׂר, בְּגִין דְלִית לָהּ נְקוּדָה דְלֹא אֲשֻׁלִּים
לְעֶשֶׂר, דְכָל נְקוּדָה אִית בֵּיהּ תַּשְׁע סְמִכִין רְתִיכִין, וְחַיָּא נְקוּדָה אֲשֻׁלִּים לְעֶשֶׂר. נְקוּדָה דִימִינָא
תַּשְׁע סְמִכִין רְתִיכִין לָהּ, וְאִיהִי עֶשְׂרֵה. וְכֵן לְשִׁמְאָלָא. וְכֵן לְכָל סְטָרִין. וְעַל דָּא, כְּלָהוּ נְקוּדִין אֵינּוּן
כָּל חַד וְחַד כְּלָלָא דְעֶשֶׂר, אִיהִי וְרְתִיכִין. וְכְלָהוּ כְּלִילֵן בְּתַהוּמָא פְּשִׁיטוּ דָּאת ו', בְּגִין כְּדָּ כְּלָלָא אִיהוּ
בְּדִיוֹקְנָא בְּרְזָא דָּאת ו'.

וְכַד עֵייל שְׁמֻשָׁא בְּסִיחְרָא, (סִיחְרָא) נִפְקַּח מֵהָאִי ו' חַד פְּשִׁיטוּ רְזָא דְכְּרִית, פְּגוּנָא דָא ג', וְדָא אִיהוּ
לְאֵעִילָא בְּנִיבָא. וְכַד אֶתְכַלִּיל כְּלָא בְּהָאִי פְּשִׁיטוּ דָּאת ו', בְּדִין קְיָימָא לְשְׁמֻשָׁא בְּנִיבָא. וְרְזָא
דָא דְכְּתִיב, וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלֶיךָ אֶת אַהֲרֹן אַחִיךָ, אֶת לְאֶתְכַלִּיל דְרוּעָא בְּגוּפָא, וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ,
אֵלֶיךָ כָּל אֵינּוּן רְתִיכִין וְסְמִכִין דִילֵיהּ. דְרוּעָא שְׁמֻשָׁא לְגַבֵּיהּ, דְכְּתִיב, (במדבר ג) קַח אֶת הַלְוִיִּם,
לְאֶשְׁתַּפְּחֵא ו' דְכְּלִיל כְּלָא. בְּחַד פְּשִׁיטוּ, לְמַהוּי חַד.

וְעַל דָּא אֲשַׁתְּכַח יְחוּדָא בְּהָאִי, יְמִינָא וְשְׁמֻשָׁא וְאַמְצַעִיתָא, כְּלָא אִיהוּ חַד. וְעַל דָּא אֶתְעַבִּיד חַד
פְּשִׁיטוּ, וְאַקְרִי אַחַד, וְלֹא תִשְׁכַּח בַּר פְּשִׁיטוּ חַד בְּלַחֲדוּי, וְדָא הוּא חַד.

ה' בְּתַרְאָה, אֶתְעַבִּיד חַד גּוּפָא, בְּהָאִי נְקוּדָה דְאַמְצַעִיתָא. וְאַעִיל בְּהָאִי ו', וְאַשְׁתַּכַּח ו' בֵּין ב' נְקוּדִין,
חַד לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא. וְכַדִּין, אֶתְאַחִיד עֲלָמָא עֲלָמָה, בְּעֲלָמָא תַתָּא, וְאִיהוּ חַד. וְאַוְקִימָנָא.
אָתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבְא וְנִשְׁקוּ יְדוּי. בְּכַה רַבִּי אַבְא וְאַמְרָה, וְוִי לְעֲלָמָא כַּד יִתְפַּנֵּישׁ שְׁמֻשָׁא
וְיִתְחַשְׁדֵּי עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יְרַכִּין לְתַתָּא, בְּרְזָא דָּאת ו', מִנָּא לָן דְאַתְכַלִּילוּ בְּהָאִי אָתָּא. אָמַר לֵיהּ, דְכְּתִיב,
(מלאכי ג) זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי, וְלֹא כְתִיב נְבִיאִי, לְאַתְחַזְּאָה דְכְּלָא אֶתְכַלִּיל בְּרְזָא דו', וְאָתָּא ו'
אַקְרִי חַד, וְאִיהוּ חַד בְּלַחֲדוּתָא, וּפְשִׁיטוּ חַד וְהָא אֶתְמַר.

וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלֶיךָ וְגו'. (שמות כח) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לֹא שְׁמֵשׁ מֹשֶׁה (נ"א שְׁמֻשָׁא) (נ"א דְאִיהוּ שְׁמֻשָׁא)
בְּסִיחְרָא, עַד דְאַתְכַלִּיל בְּכָל סְטָרִין בְּרְזָא דו', כְּמָה דְאַוְקִימָנָא. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי. לְכַהֵן לִי לֹא כְתִיב, אֶלָּא לְכַהֵנוּ לִי, לְשְׁמוּשָׁא דִילֵיהּ, לְשְׁמוּשָׁא דָּאת דָּא,
לְשְׁמוּשָׁא דִילֵיהּ וְדָאִי. לִי דָא אָתָּה ה', לְאֵעִילָא וְלְשְׁמוּשָׁא ו' בְּה', לְמַהוּי כְּלָא חַד. וְכַדִּין אֵינּוּן
יִשְׂרָאֵל, (ד' קפ"א ע"ב) דְעָאלוּ וְנִפְקוּ, וְיַדְעִי בְּרְזָא דְאַרְחוּי דְאַוְרִייתָא, לְמַהֲדֵי בְּאַרְחָא קְשׁוּטָא.

מתוך בני ישראל אמאי מתוך בני ישראל. אלא כלא לא אתקרי למחוי חד בְּדָקָא יאות, אלא
מתוך בני ישראל. דהא בני ישראל קיימי לתתא, לאפתתא ארחין, ולאנהרא שבילין, ולאדלקא
בוזינין, ולקרבא כלא מתתא לעילא, למחוי כלא חד, ובגיני כד פתיב (דברים ד) ואתם הדבקים
בני וגו'.

אמר רבי שמעון, כלא איהו קריבה, למאן דיבע ליתדא יחודא, ולמפלח למאריה, דהא בזמנא
דאשתבח קרבנא כדקא יאות, כדין אתקריב כלא כחדא, (נ"א ברגין בלחו כחד) ונהירו דאנפין,
אשתבח, בעלמא בני מקדשא, ואתפסא ואתפסא סטרא אחרא, ושליט סטרא דקדושא
בנהירו וחידי. וכד קרבנא לא אשתבח כדקא יאות, או יחודא לא הוי כדקא יאות, כדין אנפין
עציבו. ונהירו לא אשתבח, ואתפסא סיהרא, ושליטא סטרא אחרא בעלמא, (נ"א דלא אתחריב פי
מקדשא אלא בגין וכו') בגין דלא אית מאן דיבע ליתדא שמא קדשא, כדקא יאות.

אמר רבי שמעון, קדשא בריה הוא לא נסי לאיוב, ולא אתא עמיה בנסיונא, בנסיונא דשאר
עדיקאי, דהא לא כתיב ביה והאלהים נסה את איוב, כמה דכתיב באברהם (בראשית כב) והאלהים
נסה את אברהם. דאיהו בדיה אקריב לבריה יחידאי לגביה. ואיוב לא יחיב ליה ולא מסר ליה
כלום. ולא אתמר ליה, אבל אתמסר בידא דמקטרגא, בדינא דקודשא בריה הוא. דאיהו אתער
להוא מקטרגא לגביה, מה דאיהו לא בעא. דהא בכל זמנא אתא ההוא מקטרגא לאתערא
על בני נשא, והכא קדשא בריה הוא אתער לגביה, דכתיב, (איוב א) השמט לבך על עבדי איוב.
אבל רוא עמיקא איהו.

פתח ואמר (בראשית ד) ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לני. ויהי מקץ ימים, רוא
איהו, מקץ ימים, ולא מקץ ימיו, דחה לקץ ימיו, וקריב לקץ ימים. והא אוקימנא, דכתיב, (דניאל
יב) ואתה יהי לקץ. אמר קדשא בריה הוא לדניאל ואתה יהי לקץ. אמר ליה, לאן קץ, לקץ הימים
או לקץ הימיו, עד דאמר ליה לקץ הימיו.

ועל דא דחיל דוה, דכתיב, (תהלים ט) הודיעני יי קצני או לקץ הימים, או לקץ הימיו. והכא מה
כתיב, ויהי מקץ ימים ולא מקץ ימיו. ובגיני כד לא אתקבל קרבניה דהא מסטרא אחרא הוה
כלא.

תא חזי מה כתיב, (בראשית ד) והכל הביא גם הוא. מאי גם הוא. לאסגאה כלא דא בדא. קרבנא
כלא ועקרא דיליה הוה לקודשא בריה הוא, ויהיב חולקיה לסטרא אחרא, כמה דאת אמר
ומחלביהו. וקין, עקרא עבד מקץ ימים, ויהיב חולקא לקודשא בריה הוא, ועל דא אתדחא איהו
וקרבניה.

באיוב מה כתיב, (איוב א) והלכו בניו ועשו משתה וגו'. וכתיב ויהי כי הקיפו ימי המשתה. וכתיב
ושלחו וקראו לשלשת אחיותיהם לאכול ולשתות עמהם, דדא איהו עקרא לסטרא אחרא.

וּלְבַתֵּר אֶקְרִיב עוֹלוֹת, וְעוֹלָה אִיהוּ דְכֹר, וְלֹא נֹקְבָא, וְסֻלְקָא לְעִילָא, וְקִרְבָּנָא לֹא קָרִיב לְאַבְלָלָא
לִיה פְּדָקָא יֵאוֹת.

וְתָא חֲזִי, אֲלֻמְלָא חוֹלְקָא יְהֵב לְכַלָּא, מְקַטְרָגָא לֹא יָכִיל לִיה לְבַתֵּר, וְאִי תִימָא אִמְאִי אֲבָאִישׁ לִיה
קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. אֲלָא, בְּגִין דְּגָרִים לְכַסְיָא נְהוּרָא וְלֹא תַחֲפִיָּא, וְאִיהוּ לֹא קָרִיב קִרְבָּנָא אַחְרָא,
לְאַתְנֻנָא בֵּיה אַחְרָנִין, אֲלָא עוֹלָה, דְּסֻלְקָא לְעִילָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, כִּכָּהֵן יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל תִּימָיִם,
דְּאֲלֻמְלָא סֻטְרָא אַחְרָא אֲתַנֵּנַת בְּחוֹלְקָא, אֲתַעֲבֵר מֵעַל מְקַדְשָׁא וְאֲסַתְלַק מִנִּיהּ, וְסֻטְרָא דְקַדוּשָׁה
הָוָה סְלִיק לְעִילָא לְעִילָא.

אֲבָל אִיהוּ לֹא בָעָא דְאַתְהֵנִי אַחְרָא מְקַרְבְּנִיהּ, וְאַעֲדִי גְרַמְיָה מִנִּיהּ. מִנָּא לָן. דְּכְתִיב, (איוב א) וְסָר
מִרְעִי. וְעַל דָּא קָרִיב תְּדִיר עוֹלָה, דְּהָא עוֹלָה לֹא אֲתַהֲנִי מִנִּיהּ סֻטְרָא אַחְרָא לְעַלְמִין. וּבְגִין כֵּהָּ,
כָּל מָה דְנִטְיִל לְבַתֵּר, מְדִידִיה נְטִיל. וְעַל דָּא אִיּוֹב גָּרִים לְחַפְיָא עֲרָלָה עַל פְּרִית קִימָא, דְּלֹא הָוָה
אַעֲדִי מִנִּיהּ. וּבְגִין כֵּהָּ קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַעֲר לְהוּא מְקַטְרָגָא, דְּכְתִיב הַשְׁמַת לְבָבְךָ עַל עַבְדֵי
אִיּוֹב.

תָּא חֲזִי, כִּד בָּעָא (דף קפ"ב ע"א) קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַתְאַחְדָּא כֵּהוּ בִישְׂרָאֵל בְּמַעֲרִים, לֹא קִימָא
שְׁעֵתָא. בְּגִין דְּעֲרָלָה חַפְיָא נְהוּרָא, עַד זְמַנָּא דְהוּא מְקַטְרָגָא הָוָה נְטִיל דִּילִיה מֵאִיּוֹב, וְעַל דָּא
פְּקִיד לִיה קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִיכְלִיָּה לְהוּא פֶּסַח בְּכַהֲלֹו, עַד דְּהוּא סֻטְרָא אַחְרָא אֲשַׁתְּדַל
בֵּיה בְּאִיּוֹב, וּפְקִיד לְאַתְעַבְרָא עֲרָלָה מִנִּיהּ, וּכְדִין אֲתַאחְד קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִישְׂרָאֵל, וְהוּא
סֻטְרָא אַחְרָא אֲתַפְרֵשׁ מִן קַדְשָׁא, וְאֲשַׁתְּדַל בֵּיה בְּאִיּוֹב, וְנְטִיל מְדִילִיה. וּכְדִין (שמות יב) פֶּסַח הוּא
לִיגִי וְדָאִי. דְּעַד הַשְׁתָּא לֹא הָוָה פֶּסַח לִיגִי. וְכַאֲדִין אִינְוִן דִּינְדְעִי וּמִיחְדִי יְחוּדָא דְמֵאֲרִיחֹן פְּדָקָא
יֵאוֹת.

כְּתִיב (שמות לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ, וּכְתִיב בְּתַרִּיהּ אֵת חֵג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. מָאִי (עבד) הָאִי
לְגַבֵּי הָאִי. אֲלָא הֲכִי אֹקְמוּתָהּ, מָאִן דְּאֲכִיל חֲמִיץ בְּפֶסַח (כַּאֲלוֹ עֶבֶד כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת לְמַפְלַח לְגַרְמִיָּה, דְּהָא רִזָּא
הֲכִי הוּא דְחֲמִיץ בְּפֶסַח) כְּמָאִן דְּפִלַּח לְכּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, כִּד נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם נְפָקוּ מִרְשׁוֹ דְלְהוֹן, מִרְשׁוֹ אַחְרָא, מִתְהוּא רְשׁוֹ דְאֶקְרִי חֲמִיץ,
נְחָמָא בִישָׂא. וְעַל דָּא אֶקְרִי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת הֲכִי, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דִּיעַר הָרַע, פּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה,
דְּאֶקְרִי אוֹף הֲכִי שְׂאוֹר. וְדָא אִיהוּ יַעֲר הָרַע, דְּהֲכִי אִיהוּ יַעֲר הָרַע בְּכַר נֶשׁ, כְּחָמִיר בְּעִיסָה, עַאל
בְּמַעוּי דְכַר נֶשׁ יַעֲר יַעֲר, וּלְבַתֵּר אֲסַגֵּי בֵּיה, עַד דְּכָל גּוֹפָא אֲתַעֲרַב בְּחִדִּיהּ. וְדָא אִיהוּ כּוֹכְבִים
וּמִזְלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים פא) לֹא יִחַיָּה בְּךָ אֵל זָר. אֵל זָר וְדָאִי.

אֵת חֵג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח, (ישעיה ב) חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ כִּי בִמָּה
נִחְשָׁב הוּא. הָאִי קָרָא אֹקְמוּתָהּ. אֲבָל מָאִי חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם, וְכִי אֲזַחֵר לִיה לְכַר נֶשׁ לְאַתְמַנְע
מִשְׂאָר בְּנֵי נֶשׂא. אוֹף אִינְוִן נְמִי לְגַבִּיָּה, יִשְׁתַּכְּחוּן בְּנֵי נֶשׂא דְלֹא יִקְרְבוּן אֵלִין בְּאֵלִין לְעַלְמִין.
אֲלָא הָא אֹקְמוּתָהּ בְּמָאִן דְּאֲשַׁכְּסִים לְפַתְחָא דְחַבְרִיָּה לְמִיָּהֵב לִיה שְׁלָם. וְאַנָּא אֹקְמוּנָא לִיה בְּקָרָא

אחרא, ודכתיב, (משלי כז) מְבַרְךָ רַעְהוּ בְּקוֹל גְּדוֹל בַּפֶּקֶר הַשְּׁפָם קָלְלָה תַחֲשֹׁב לוֹ. ואף על גב דכלא שפיר. אבל מאי חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו. הלא פקיד קדשא בריך הוא לבר נש, ואזהיר ליה לאסתמרא מאינון בני נשא, דסטו ארחייהו מארח טב לארח ביש, ומסאכי נפשיהו בההוא מסאכו אחרא.

דהא פד ברא קדשא בריך הוא לבר נש, עבד ליה בדינקנא עלאה, ונפח ביה ריחא (ג"א נשמתא) קדישא, דכליל בתלת כמה דאוקימנא, דאית ביה נפש רוח ונשמה, ועילא מפלא נשמה, דאיהי חילא עלאה למנדע, ולמטר פקודוי דקודשא בריך הוא. ואי תהיא נשמתא קדישא אעיל לה בפולחנא אחרא, האי איהו מסאיב לה, ונפיק מפולחנא דמאריה. בגין דתלת חילין אליון, פלהו חד, נפש רוח ונשמה משתתפי בחדא, ויהו חד, וכלא כגוונא דרזא עלאה. (על דא נאמר (שם י"ג) הולך את חקמים וגו').

ואי חזינו להאי בר נש, ויהו ביה אליון דרגין פלהו. עד לא קיימא בקיומיה למנדע מאן איהו, במאי אתידע (דלא) לקרבא בר נש בהדיה, או לאתמנעא מניה. (ס"א בר נש דאית ביה דרגין אליון פלהו וקיימא בקיומיה דא איהו גבר שלים עבדא מהימנא דמאריה וכאי לאשתתפא ביה ולאשתתפא בהדיה למילף אורחוי מניה. וכמאי אתידע בר נש למנדע מאן איהו לקרבא בהדיה או לאתמנעא מניה) ברוגזיה ממש, ידע ליה בר נש, וישתמודע מאן איהו. אי תהיא נשמתא קדישא נטר בשעתא דרוגזוי, (אתנא עליה) דלא יעקר לה מאתרהא, בגין למשרי תחותה ההוא אל זר, דא איהו בר נש פדקא יאות. דא איהו עבדא דמאריה, דא איהו גבר שלים.

ואי תהוא בר נש לא נטיר לה, ואיהו עקר קדשה דא עלאה מאתריה, למשרי באתריה סטרא אחרא. ודאי דא איהו בר נש דמריד במאריה, ואסיר לקרבא בהדיה ולאשתתפא עמיה, ודא איהו (איוב יח) טרף נפשו באפו. איהו טריף ועקר נפשיה, בגין רוגזיה, ואשרי בגזיה אל זר. ועל דא כתיב חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו, דההיא נשמתא קדישא טריף לה, וסאיב לה, בגין אפו. אשר נשמה (דף קפ"ב ע"ב) אחלה באפו. כי במה נחשב הוא. פוכבים ומזלות אתחשיב תהוא בר נש.

ומאן דאתתפר עמיה, ומאן דאשתעי (ס"א משתתף) בהדיה, כמאן דאתתפר בפוכבים ומזלות ממש. מאי טעמא. בגין דפוכבים ומזלות ממש שארי בגזיה. ולא עוד, אלא דעקר קדשה עלאה מאתריה, ושארי באתריה פוכבים ומזלות אל זר. מה אל זר פתיב ביה (ויקרא יט) אל תפנו אל האלילים, כגוונא דא, אסיר לאסתכלא באנפוי.

ואי תימא דא רוגזא דרבנן. רוגזא דרבנן טב איהו לכל סטרו, דהא תנינן דאורייתא אשא איהי, ואורייתא קא מרתהא ליה, ודכתיב, (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם יי'. רוגזא דרבנן במלי דאורייתא. רוגזא דרבנן למיהב יקרא לאורייתא, וכלא לפולחנא דקודשא בריך הוא הוי, לכד נאמר (דברים ד) כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא אל קנא.

אָבֵל אִי בְּמִלִּין אַחֲרֵינוּ, לָאוּ פּוֹלְחָנָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא הָאִי, בְּגִין דְּבִבְלָל חֲטָאִים דְּקָא עֶבֶד בַּר נֶשׁ, לָאוּ אִיהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת מִמֶּשׁ פְּתָא, וְאָסִיר לְקִרְבָּא בְּהַדְרִיה דְּתָא. וְאִי תִימָא הָא לְשַׁעֲתָא הָוָה, דְּעֵבֶר וְהַדְר אַהֲדֵר. לָאוּ הֵכִי, דְּכִיּוֹן דְּאֶעְקֵר קְדוּשָׁא דְנִפְשֵׁיה מִנִּיה וּמֵאַתְרֵיה, וְהָוָה אֵל זֶה, מְקַפֵּחַ הָוָה אֶתְרָא, אֶתְתַּקַּף בֵּיה, וְלֹא שָׁבִיק לֵיה. בַּר כַּד אֶתְדַּכִּי בַר נֶשׁ מִכָּל וְכָל, וְעֵקֶר לֵיה לְעֵלְמִין, וְלִבְתַּר אֲשַׁתְּדֵל לְאַתְקַדְשָׁא וְלֹא מִשְׁכָּא קְדוּשָׁה עֲלֵיה. כְּדִין וְלֹאִי דְאַתְקַדְשׁ. אָמַר לֵיה רַבִּי יוֹסִי, אֶתְקַדְשׁ מִמֶּשׁ. (ס"א אָמַאי וְהָא אֶתְדַּחֵי וְאַתְקַדְשׁ).

אָמַר לֵיה תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאִיהוּ עֵקֶר קְדוּשָׁה דְנִפְשֵׁיה, וְשָׂרְיָא בְּאַתְרֵיה הָוָה אֵל זֶר דְּאֶקְרִי טְמָא, אֶסְתָּאב בַּר נֶשׁ, וְסָאִיב לְמָאן דְּקָרִיב בְּהַדְרִיה, וְהָיָא קְדוּשָׁה עֲרַקַת מִנִּיה, וְכִיּוֹן דְּעֲרַקַת מִנִּיה וּמִנָּא חֲדָא, כְּמָה דְיַעֲבִיד בַּר נֶשׁ עוֹד, לָא תִיתּוּב לְאַתְרָהָא.

אָמַר לֵיה אִי הֵכִי, כְּמָה מְסַאֲבִין אֵינּוֹן דְּמִתְדַּכְּאֵן. אָמַר לֵיה שָׂאֲנִי מְסַאֲבִין אַחֲרָא, דְּלֹא יָכִיל לְמַעֲבֵד יְתִירָא. אָבֵל דָּא שְׂנִיָּא מִכָּלָּא, דְּכָל גּוּפָא סָאִיב מִגּוֹ וּמִבְּרָא, וְנִפְשָׁא, וְכָלָּא מְסַאֲבִין. וְשָׂאֲר מְסַאֲבִין דְּעֵלְמָא, לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא גּוּפָא לְבַר בְּלַחֲדוּדִין, וּבְגִין כְּדָּ כְּתִיב חֲדָלוּ לְכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, דְּאֶחְלַף קְדוּשָׁה דְמֵאַרְיָה בְּגִין אִפּוֹ, דְּדָא אִיהוּ מְסַאֲבִין דְּמְסַאֲבִין כָּלָּא. כִּי כְּמָה נְחָשָׁב הוּא. כְּמָה כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת וְדָאִי נְחָשָׁב אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, הָאִי אִיהוּ רוּגְנָא דְאִיהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, סְטָרָא אַחֲרָא, כְּמָה דְאַמְרוּן, דְּבִעֵי בַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא מִנִּיה וְלְאַתְפְּרָשָׁא מִעֲלוּי, וְעַל דָּא כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ד) אֱלֹהִי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָּךְ: בְּגִין לְאַבְאָשָׁא גְרַמָּה. וְכְתִיב בְּתַרְיָה אֶת חֵג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר: דָּא סְטָרָא דְקְדוּשָׁה, דְּבִעֵי בַר נֶשׁ לְנִטְרָא לֵיה, וְלֹא יֶחְלַף לֵיה בְּגִין סְטָרָא אַחֲרָא. וְאִי יֶחְלַף לֵיה הָא אִיהוּ מְסַאֲבִין, וְסָאִיב לְכָל מָאן דְּקָרִיב בְּהַדְרִיה.

אֶת חֵג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר, הָאִי אִיהוּ אַתְר דְּאֶקְרִי שְׁמוֹרָה. וּבְגִין כְּדָּ כְּתִיב, אֶת חֵג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצְוֹת פְּאֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ. שִׁבְעַת יָמִים אֲלֵיךְ, לָאוּ אֵינּוֹן פְּשִׁעַת הַיָּמִים דְּסָבוֹת, דְּאֵינּוֹן עֲלָאִין וְאֲלֵיךְ תִּתְּאִין. וְעַל דָּא, בְּאֵינּוֹן חֵלַל גְּמוּרָה, וּבְהֵי לָאוּ חֵלַל גְּמוּרָה, וְעַל דְּאֵינּוֹן לְתַתָּא, שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצְוֹת. מִצְוֹת כְּתִיב חֵסֶר בְּלֹא ו', דְּעַד לָא שָׂרְאֵן אֵינּוֹן יוֹמִין עֲלָאִין, רְזָא דו'. וְאִי תִימָא, כִּיּוֹן דְּהָאִי רְזָא דְחֵג הַמִּצְוֹת אֶתְקַדְשׁ, אָמַאי נְחָתָא, דְּהָא תִנְיִין מִעֲלִין בְּקַדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, אָמַאי נְחָתָא לְתַתָּא בְּאֵינּוֹן יוֹמִין תִּתְּאִין.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (ויקרא טז) וְכִפֵּר בַּעֲדוֹ וּבַעֲדֵי בֵיתוֹ וְגו', מָאן דְיִכְפֵּר, אֶצְטְרִיךְ (נ"א לְכַפֵּר) עֲלֵיה בְּקַדְמִיתָא, וּבְתַר עַל בֵּיתֵיה. כְּגוֹוֹנָא דָּא, הָאִי דְרָגָא, שָׂאֲרִי לְאַתְקַדְשָׁא וְלִנְפָקָא בְּקְדוּשָׁה, לְכַפֵּרָא עֲלֵיה, וְכִיּוֹן דְּאִיהוּ אֶתְקַדְשׁ, כְּעֵי לְכַפֵּרָא עַל בֵּיתֵיה, וְלִקְדוּשָׁא לֹוֹן, וְעַל דָּא נְחָתָא לְתַתָּא לְקַדְשָׁא בֵּיתֵיה. וּבְמָה מְקַדְשׁ לֹוֹן, בְּיִשְׂרָאֵל דְלְתַתָּא. בְּחֻשְׁבָּנָא דְעוֹמֵר וְכִיּוֹן דְּאֲלֵיךְ מִתְקַדְשָׁן, כְּעִינּוֹן לְסִלְקָא לָהּ לְעֵילָא, דְּהָא כַּד בֵּיתָא דְמִטְרוּנִיתָא אֶתְקַדְשַׁת, כְּדִין סִלְקַת לְעֵילָא, לְאַתְקַדְשָׁא בְּאֵינּוֹן יוֹמִין עֲלָאִין (דף קפ"ג ע"א) לְעֵילָא.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (ויקרא טז) וְכִפֵּר בַּעֲדוֹ וּבַעֲדֵי בֵיתוֹ וְגו', מָאן דְיִכְפֵּר, אֶצְטְרִיךְ (נ"א לְכַפֵּר) עֲלֵיה בְּקַדְמִיתָא, וּבְתַר עַל בֵּיתֵיה. כְּגוֹוֹנָא דָּא, הָאִי דְרָגָא, שָׂאֲרִי לְאַתְקַדְשָׁא וְלִנְפָקָא בְּקְדוּשָׁה, לְכַפֵּרָא עֲלֵיה, וְכִיּוֹן דְּאִיהוּ אֶתְקַדְשׁ, כְּעֵי לְכַפֵּרָא עַל בֵּיתֵיה, וְלִקְדוּשָׁא לֹוֹן, וְעַל דָּא נְחָתָא לְתַתָּא לְקַדְשָׁא בֵּיתֵיה. וּבְמָה מְקַדְשׁ לֹוֹן, בְּיִשְׂרָאֵל דְלְתַתָּא. בְּחֻשְׁבָּנָא דְעוֹמֵר וְכִיּוֹן דְּאֲלֵיךְ מִתְקַדְשָׁן, כְּעִינּוֹן לְסִלְקָא לָהּ לְעֵילָא, דְּהָא כַּד בֵּיתָא דְמִטְרוּנִיתָא אֶתְקַדְשַׁת, כְּדִין סִלְקַת לְעֵילָא, לְאַתְקַדְשָׁא בְּאֵינּוֹן יוֹמִין עֲלָאִין (דף קפ"ג ע"א) לְעֵילָא.

ועל דא אנו עבדין חשבנא, בקיומא על קיימין, בגין דאינון יומין, יומין עלאין אינון, וכן בכל זמנא דעאל בר נש לאינון יומין עלאין, בין בצלותא, בין בשבחה, אצטריד לקיימא על רגליו, ירכין וגופא כחדא תמן. ירכין וגופא לקיימא, בדכורא דקיימא בחיליה, ולא כנוקבא דארחא למיתב. ועוד בגין שבחא דעלמא עלאה.

ובגין דאיהו רזא דדכורא, נשים פטורות מחושבנא דא, ולא מתחייבן למימני בר דכורין, לאתקשרא כל חד כדקא יאות. פגוונא דא, (שמות כג) יראה כל זכורה, דכורין, ולא נשין. בגין דרזא דברית בדכורא איהו, ולא בנוקבא, ובגין דקיימא רזא לעילא, נשין לא מתחייבן.

ורזא אוליפנא הכא, דבכל שבעת יומין, מאלין יומין עלאין, נטלא קדושא יומא חד (ומתאחד) דאלין תמאי, והאי תתאה אקרי שבוע, דאתקדש בשבעה יומין עלאין. וכן בכל שבועה ושבעה מאינון חמשין יומין, עד ולא עד בכלל, וכד אשתכחו ארבעין ותשע יומין עלאין, אשתכחו לתתא שבע יומין, דאתקדשו בהו וכל חד אקרי שבוע, דעאל באינון שבע. ועל דא כתיב, (ויקרא כג) שבע שפלות תמימות תהיינה. בגין דאינון נוקבין, נקט קרא לישנא דנוקבין.

וכד אתקדשו בהו, וביתא, מתתקנא לאתתפרא אתתא כבעלה, כדין אקרי חג שבועות, מאינון נוקבי דשארן עליהו אינון יומין עלאין, דאתקדשו בהו. ובגין כד כתיב בשבועותיכם, אינון דלכוז, ולא כתיב בשבועות, בגין דהכי נמי מתקדשין ישראל לתתא עמהון.

ועל דא כד מטון לתשע וארבעין יומין, תהוא יומא עלאה דעליהו, דאיהו יומא דחמשין, דשליט על תשעה וארבעין יומין, רזא דכללא דאורייתא, בתשעה וארבעין אנפין, וכדין תהוא יומא עלאה, יומא דחמשין, באתערותא דלתתא, אפיק אורייתא כללא בתשעה וארבעין אנפין.

רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים פד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחותיה וגו'. גם צפור מצאה בית, אלין צפרי שמא, דמנהון שניין מדוריהון לבר, ומנהון שניין מדוריהון בביתא, פגון דרור, דאיהו עופא דשני דוריה בביתא דכל בר נש, ולא דחיל. אמאי. בגין דכללא קראן ליה דרור. מאי דרור. חירו. פמה דאת אמר, (ויקרא כה) וקראתם דרור, ותרגמו חירו. ודא איהו צפור דרור. דהא מיזמא דעביד קנא בביתא אפיק פנין, מדוריה בביתא חמשין יומין, ולבתר מתפרשן אלין מאלין, ודא איהו עופא דאקרי דרור: חירו.

תא חזי מה כתיב, וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ. מהכא נפקא חירו לכללא, ובגין דנפקא מניה חירו, אורייתא דנפקת מניה אקרי חירו. ועל דא כתיב, (שמות לב) חרות על תלחת, אל תקרי חרות, אלא חירות, ודא אורייתא דאתקרי חירות דהא מה דאפיק יומא דא עלאה, אקרי חירו, ואיהו חירו דכללא. והאי יומא איהו חירו עלאה, בגין דאית חירו תתאה, וחירו עלאה. ה"א עלאה, ה"א תתאה. חירו עלאה. חירו תתאה שמטה ויובל כחדא אינון.

תרין נהמי אכלו ישראל, חד, כד נפקו ממצרים, אכלו מצה, לחם עוני. וחד כמדברא, לחם מן השמים. (חד בפסח וחד בשבועות) דכתיב, (שמות טז) הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ועל דא קרפנא

דְּיוֹמָא דָּא נְהֵמָא אִיהוּ. וְעַל נְהֵמָא, אֲתַקְרִיבוּ כָּל נְשָׂאָר קַרְפְּנִין. וְנְהֵמָא אִיהוּ עֵקֶר, דְּכַתִּיב, (ויקרא כג) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כִּבְשִׁים וְגו', וְכַתִּיב (ויקרא כג) מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תִּבְיֹאוּ לֶחֶם תַּנּוּפָה וְגו', וְדָא אִיהוּ נְהֵמָא דְאַחֲפִימוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל, חֲכַמְתָּא עֲלָאָה דְאַזְרִייתָא, וְעָאלוּ בְּאַרְחָהָא.

הַשְׁתָּא אִית לָן לְאַסְתַּכְּלָא, בְּפִסְחָא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִנְהֵמָא דְאַתְקַרִי חֲמִין, כַּתִּיב, (שמות יג) וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חֲמִין, וְכַתִּיב (שמות יב) פִּי כָּל אוֹכֵל מִחֲמֻצֵת (דף קפ"ג ע"ב) מָאִי טַעְמָא. בְּגִין יִקְרָא דְהָהוּא נְהֵמָא דְאַתְקַרִי מַצָּה. הַשְׁתָּא דְזָכוּ יִשְׂרָאֵל לְנְהֵמָא עֲלָאָה יִתִּיר לָא יֵאוּת הָוָה לְאַתְפַּטְלָא חֲמִין, וְלֹא אֲתַחֲזִיא כָּלֵל. וְאַמָּאי קַרְפְּנָא דָּא, חֲמִין הָוָה, דְּכַתִּיב סֵלֶת תַּהֲיִינָה חֲמִין תַּאֲפִינָה. וְתוּ, דְהַשְׁתָּא בְּיוֹמָא דָּא אֲתַפְטַל יַעֲרֵה הָרַע, וְאַזְרִייתָא דְאַתְקַרִי חִירוּ אֲשַׁתְּכַחַת.

אַלָּא, לְמַלְפָּא דְהָוָה לִיהּ פִּר יַחֲדָאִי, וְחֲלַשׁ. יוֹמָא חַד הָוָה תֵּאֵיב לְמִיכַל, אָמְרוּ יִיכּוֹל פְּרִיָּה דְמַלְפָּא (ס"א מִכְּלָא דְאַסְוֹתָא) אֲסוּוֹתָא דָּא, וְעַד דְיִיכּוֹל לִיהּ, לָא יִשְׁתַּבַּח מִיכְּלָא וּמְזוּנָא אַחֲרָא בְּבִיתָא. עָבְדוּ הַכִּי. פִּינִין דְאַכַּל הָהוּא אֲסוּוֹתָא, אָמַר מִכְּאֵן וְלִהֲלָאָה יִיכּוֹל כָּל מָה דְאִיהוּ תֵּאֵיב, וְלֹא יִכִּיל לְנִזְקָא לִיהּ.

כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לָא הָוִי יַדְעִי עֵקֶרָא וְרִזָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא, אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִטַּעְמוּן יִשְׂרָאֵל אֲסוּוֹתָא, וְעַד דְיִיכּוֹלֵן אֲסוּוֹתָא דָּא, לָא אֲתַחֲזִי לְהוֹן מִיכְּלָא אַחֲרָא. פִּינִין דְאַכְלוּ מַצָּה, דְאִיהִי אֲסוּוֹתָא לְמִיעַל וְלְמַנְדַּע בְּרִזָּא דְמַהֲיִמְנוּתָא. אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִכְּאֵן וְלִהֲלָאָה אֲתַחֲזִי לוֹן חֲמִין, וְיִיכּוֹלֵן לִיהּ, דְהָא לָא יִכִּיל לְנִזְקָא לוֹן. וְכַל שִׁבְן דְבְּיוֹמָא דְשַׁבּוּעוֹת, אֲזַדְמֵן נְהֵמָא עֲלָאָה, דְאִיהוּ אֲסוּוֹתָא בְּכָלֵא.

וְעַל דָּא מְקַרְבִּין חֲמִין, לְאַתּוּקְדָּא עַל מַדְבְּחָא. וּמְקַרְבִּין תְּרִין נְהִמִין אַחֲרֵנִין כַּתְּדָא. וְחֲמִין אֲתוּקְדָּא בְּנוֹרָא דְמַדְבְּחָא וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה, וְלִנְזָקָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל. וּבְגִינֵי כֵּהָ, יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין אֲתַדְבְּקוּ בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַסְוֹתָא דְאַזְרִייתָא בְּיוֹמָא דָּא. וְאַלְמְלִי הוּוּ נְטָרִי יִשְׂרָאֵל תְּרִין סְטָרִין דְנַחֲמִי אֵלִין, לָא הוּוּ עֵיילִין בְּדִינָא לְעֵלְמִין.

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְאִיהוּ יוֹמָא דְדִינָא, (בְּכָל יוֹמָא) דְלֹא אִיהוּ, אַלָּא לְאַיְנוּן דְלֹא נְטָלוּ מִיכְּלָא דְאַסְוֹתָא, וְשִׁבְקוּ לְאַסְוֹתָא דְאַזְרִייתָא, בְּגִין מִיכְּלָא אַחֲרָא דְאִיהוּ חֲמִין. דְהָא בְּיוֹמָא דָּא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, הָהוּא חֲמִין סְלָקָא, וּמְקַטְרָנָא עֲלֵיהּ דְבַר נֶשֶׁךְ, וְאַלְשִׁין עֲלֵיהּ, וְאִיהוּ קִימָא בְּיוֹמָא דָּא מְקַטְרָנָא עַל עֲלָמָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתִּיב בְּדִינָא עַל כָּלֵא וְדָאִין עֲלָמָא.

וּבְגִינֵי כֵּהָ כִּד יֵהֵב קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲטַעִים לְהוּ מַהֲהוּא נְהֵמָא עֲלָאָה, דְהָהוּא אַתָּר, וּמִגּוּ הָהוּא נְהֵמָא, הוּוּ יַדְעִין וּמְסַתְפְּלִין בְּרִזֵּי דְאַזְרִייתָא, לְמַתְהָ בְּאַרְחַ מִישַׁר, וְהָא אוּקְמוּהָ מְלָחָה אֵינּוּן חֲבַרְיָא בְּרִזִין (ס"א אֵלִין דְקַאמְרוּ) אֵלִין בְּדְקַאמְרוּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, הוּוּ אֲזַלִּי בְּאַרְחָא, וְהוּוּ אֲזַלִּין עִמָּהוֹן, רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי, עַד דְהָוּוּ אֲזַלִּי אַעֲרַעוּ בְּחַד סְבָא, וְהָוָה אַחִיד בִּידֵיהּ חַד נְזוּקָא, וְקַרְפֵּי עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֵמָא לִיהּ, אָמַר לִיהּ לְרַבִּי אַבָּא וְדָאִי מְלִין חֲדַתִּין אִית גַּבְן בְּהָאִי סְבָא.

כד מְטוּ לְגַבְיָהּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַטּוּל דְּקוֹפְטָרָךְ בְּגַבְךָ קָא אַתִּית, מָאן אַנְתָּ. אָמַר לִיהּ, יוֹדָאֵי אַנְא. אָמַר, מַלְיִן חֲדָתִין וְדָאֵי יוֹמָא דָא לְגַבְךָ, אָמַר לִיהּ לָאן הוּא אַרְעָךָ. אָמַר לִיהּ, דִּיּוּרֵי הוּוּה בְּאִינוֹן פְּרִישֵׁי מְדַבְרָא, דִּהוּוּינָא, מִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא, וְהִשְׁתָּא אַתִּינָא לְיִשׁוּבָא, לְמִיתַב בְּעָלָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּאַלְיִן יוֹמֵי דִירְחָא שְׁבִיעָאָה דָא.

חֲדַי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, נָתִיב, דְּוִדָּאֵי קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׁדָרְךָ לְגַבְךָ. אָמַר לִיהּ, חֲסִידָךְ דְּנִשְׁמַע מְלָחָה מְפוּמָּה, מְאִינוֹן מַלְיִן חֲדָתִין עֲתִיקוֹן, דְּנִשְׁתַּתּוֹן תַּמּוֹן בְּמְדַבְרָא, מֵהָאֵי יִרְחָא שְׁבִיעָאָה. וְאַמְאֵי אַתְפְּרִישְׁתוֹן הִשְׁתָּא מְמַדְבְּרָא, לְמִיתֵי לְיִשׁוּבָא. אָמַר לִיהּ הוּוּא סָבָא, בְּשִׁאֲלָתָא דָא, יְדַענָא דְחֲכָמְתָא גַבְךָ, וּמִיָּלְךָ מְטוּ לְרַקִּיעֵי דְחֲכָמְתָא. (ס"א נטו לְתַקִּיעוֹ דְחֲכָמְתָא).

פְּתַח הוּוּא סָבָא וְאָמַר, (דברים א) וּבְמַדְבַּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאַרְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ פֶּאֶשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְגו' . הָאֵי קָרָא חֲכִי מִיבְעֵי לִיהּ, וּבְמַדְבַּר אֲשֶׁר נִשְׁאַרְךָ, מֵהוּ רָאִיתָ. אֲלָא קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְבַר לֹון לְיִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא, מְדַבְּרָא תְקִיפָא, כְּמָה דְכָתִיב, (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגו' . וּמְדַבְּרָא דְאִיהוּ תְקִיף מִשָּׂאֵר מְדַבְּרִין בְּעָלְמָא. מְאֵי טַעְמָא.

בְּגִין דִּהִיִּיא שְׁעָתָא דְנִפְקוּ (דף קפ"ד ע"ב א) יִשְׂרָאֵל מִמַּצְרַיִם וְאַשְׁתַּלִּימוּ לְשִׁתִּין רַבְבִּין, אַתְתַּקַּף מְלַכוּתָא קוֹדִישָׁא, וְאַסְתַּלַּק עַל כָּלָא, וְסִיחָרָא אַתְנַהֲרִית וּכְדִין אַתְכַּפִּיא מְלַכוּ חַיִּיבָא סְטָרָא אַחְרָא. וְאַפִּיק לֹון קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִיתָךְ בְּמַדְבְּרָא תְקִיפָא. דְאִיהוּ אַתְרַ וְשִׁלְטָנוּ דְסָמְא"ל חַיִּיבָא, דְאִיהוּ דִילִיָּה מִמַּשׁ, בְּגִין לְתַבְרָא תוֹקֶפִיָּה וְחִילִיָּה, וְלִכְתַּתָּא רִישִׁיָּה, (ס"א וְלֹאֲחַתָּא לִיָּה) וְלֹאֲכַפִּיא לִיָּה, דְלָא יִשְׁלוּט. וְאַלְמָלָא דְחָאבוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעָא קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַעְבְּרָא לִיָּה מַעְלָמָא, וְעַל דָּא אַעְבַּר לֹון בְּאַחְסַנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה וְחוּלְקִיָּה מִמַּשׁ.

כִּינּוּ דְחָאבוּ בְכַמָּה זְמַנִּין, נָשִׂיף לֹון חוּיָא, וּכְדִין אַתְקִיָּים (בראשית ג) הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְגו' . יִשְׂרָאֵל מָחוּ רִישִׁיָּה בְּקַדְמִיתָא, וְלָא יְדַעוּ לְאַסְתַּמְרָא מִינִיָּה, וְלִבְתַּר אִיהוּ מָחָא בְּבַתְרֵייתָא, וְנִפְלוּ בְלָחוּ בְּמַדְבְּרָא, וְאַתְקִיָּים וְאַתְהָ תְשׁוּפְנוּ עָקֵב. וְאַרְבַּעִין שָׁנִין לָקוּ מִינִיָּה, לְקַבַּל אַרְבַּעִין מְלָקוֹת דְּבִי דִינָא.

וְעַל דָּא כָתִיב אֲשֶׁר רָאִיתָ, בְּעִינֵיָּהוּ הוּי חֲמָאן לְתַהוּא מְאִרֵי דְמַדְבְּרָא, אֲזִיל כְּפִית קַמִּיָּהוּ, וְנִטְלִי אַחְסַנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה. מְנַלָּן. מְדַכְתִּיב (שמות טו) אֲזוּ נִבְחָלוּ אֱלֹופֵי אֲדוּם, וְאַלְיִן אִינוֹן (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב. וְאַנּוּ אוּף חֲכִי אַתְפְּרִישְׁנָא מִיִּשׁוּבָא לְמַדְבְּרָא תְקִיפָא, וְלַעֲיִנָּא תַמּוֹן בְּאוּרֵייתָא, בְּגִין לְאַכְפִּיא לְתַהוּא סְטָרָא.

וְתוּ דְלָא מְתִישְׁבִן מְלֵי דְאוּרֵייתָא, אֲלָא תַמּוֹן. דְלִית נְהוּרָא אֲלָא הוּוּא דְנִפִּיק מְגוּ חֲשׁוּבָא, דְכַד אַתְכַּפִּיא סְטָרָא דָא, אַסְתַּלַּק קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְעִילָא, וְאַתְיַקַּר בִּיקְרִיָּה. וְלִית פּוּלְחָנָא דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲלָא מְגוּ חֲשׁוּבָא, וְלִית טוּבָא אֲלָא מְגוּ בִישָׂא. וְכַד עָאֵל בַּר נִשׁ בְּאוּרַח בִּישָׂא, וְשָׁבִיק לִיָּה, כְּדִין אַסְתַּלַּק קוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בִיקְרִיָּה, וְעַל דָּא שְׁלִימוּ דְכָלָא טוּב וְרַע כְּחָדָא, וְלֹאֲסְתַּלַּקָא

לְבַתֵּר בְּטוֹב, וְלִית טוֹב אֶלָּא הֵהוּא דְנִפְק מִגּוּ בִישָׁא. וּבְהַאי טוֹב, אִסְתַּלַּק יְקָרִיָּה, וְדָא אִיהוּ פּוּלְחָנָא נְשָׁלִים.

וְאַנּוּ, עַד הַשְׁתָּא יִתְיַבְנָא תַּמָּן, כֹּל יוֹמֵי שְׁתָּא, בְּגִין לְאַכְפִּיָּא בְּמַדְבְּרָא לְהַהוּא סְטָרָא. הַשְׁתָּא דְמָטָא זְמָנָא דְפּוּלְחָנָא קְדִישָׁא, דְסְטָרָא דְקְדוּשָׁא, אֶהְדְרָנָא לְיִשׁוּבָא דְתַמָּן אִיהוּ פּוּלְחָנָא דִּילִיָּה. וְתוּ, דְהַשְׁתָּא בְּרֵאשׁ הַשְׁנָה מָטָא זְמָנָא דְהַהוּא חוּיָא, לְמַתְבַּע דִּינָא מְקַמֵּי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַמָּן אִיהוּ שְׁלִיט. וּבְגִין כִּד נִפְקָנָא מִתַּמָּן וְאַתִּינָא לְיִשׁוּבָא.

פְּתַח הַהוּא סְבָא וְאַמְר, (תהלים פא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּפֶּסֶח לְיוֹם חֲגֻגּוֹ, הַשְׁתָּא אִיהוּ זְמָנָא, לְאַתְעָרָא דִּינָא עֲלָאָה תְּקִיפָא, וְכֵד אִיהוּ אֶתְעָר סְטָרָא אַחְרָא אֶתְתַּקַּף בְּהַדְרָיָה, וּבִינּוֹן דְאִיהוּ אֶתְתַּקַּף, סְלִיק וְחַפִּיָּא לְסִיְהָרָא, דְלֵא נְהִיר נְהוּרָא, וְאַתְמַלִּיא מִסְטָרָא דְדִינָא. כְּדִין כֹּל עֲלָמָא אִיהוּ בְּדִינָא, עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְכְרוּזָא פְּרִיז בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין, אֶתְקִינּוּ כּוּרְסֵיָא דְדִינָא, לְמַאֲרִיָּה דְכֻלָּא, דְאִיהוּ בְּעֵי לְמִידּוּן.

וְרִזָּא הַכָּא, וְאַתְנַהִיר לָן בְּמַדְבְּרָא, אַמְאֵי אֶתְעָר דִּינָא עֲלָאָה בְּיוֹמָא דָּא. אֶלָּא כֹּל רִזִּין וְכֹל קְדוּשִׁין יְקָרִיִן, בְּלָחוּ תַלְיִין בְּשִׁבְעֵאָה. וְהַהוּא שְׁבִיעֵאָה עֲלָאָה, עֲלָמָא עֲלָאָה, דְאֶקְרִי עֲלָמָא דְאֶתִּי. מִנִּיָּה נְהִרִין כֹּל בּוּצִינִין, וְכֹל קְדוּשִׁין, וְכֹל בְּרַפְּאֵן. וְכֵד מְטִי זְמָנָא, לְחַדְתוּתֵי בְרַפְּאֵן וְקְדוּשִׁין לְאַנְהָרָא, כְּעָא לְאַשְׁגָּחָא בְּכֹל תְּקוּנָא דְעֲלָמִין בְּלָחוּ, וְכֹל אֵינּוֹן תְּקוּנִים לְאַתְקִינֵימָא בְּלָחוּן סְלִקִין מִגּוּ תַתְּאִין, אִי אֵינּוֹן כְּשָׂרָאִין. וְאִי לָא כְּשָׂרָאִין, כְּדִין קִינֵימָא (ס"א מְלָח) דְלֵא נְהִיר, עַד דְאַתְפָּרְשֵׁן חֲזִיבִין מִגּוּ זְפִאִין, כְּדִין אֶתְעָר דִּינָא.

וּמַהֲהוּא דִּינָא, אֶתְתַּקַּף סְטָרָא אַחְרָא, וְאַשְׁתַּכַּח מְקַטְרָנָא, בְּגִין דִּינִתְנּוֹן לִיָּה אֵינּוֹן, חֲזִיבֵיָּא. בְּגִין דְעֲלִיָּה כְּתִיב, (איוב כח) וְלִכְל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר. וְחַפִּיָּא לְסִיְהָרָא, אַמְאֵי (ד"א לָא מְסָרָא לֹון בִּידָא דְמְסָרָנָא.) בְּגִין דְלִית תִּיַאֲוִבְתִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאַוּבְדָּא לְעוֹבְדֵי דְדִי.

וְהַהוּא סְטָרָא אַחְרָא, קִינֵימָא קְלִיפָה תְּקִיפָא, דְלֵא יְכִיל לְאַתְבְּרָא, בְּרַ בְּהַהוּא עֵיטָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לְיִשְׂרָאֵל, דְכְּתִיב תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּפֶּסֶח לְיוֹם חֲגֻגּוֹ. בְּגִין לְתַבְּרָא הַהוּא כֶּסֶף דְאַתְחַפִּיָּא סִיְהָרָא, וְלֵא נְהִיר.

וְכֵד מִתְעָרֵי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא בְּשׁוֹפֵר, הַהוּא קָלָא דְנִפְיק מִשׁוֹפֵר, בְּטַשׁ בְּאִוִּירָא, וּבְקַע רְקִיעֵין, עַד דְסִלְקָא לְגַבֵּי הַהוּא טְנָרָא תְּקִיפָא, (נ"א סְטָרָא אַחְרָא) דְחַפִּי לְסִיְהָרָא, אֶשְׁגַּח, וְאַשְׁפַּח אֶתְעָרוּתָא דְרַחֲמֵי, כְּדִין הַהוּא (ד' ט' ט' ע"ב) דְסִלִּיק וְקִינֵימָא לְעֵילָא, אֶתְעָרְבָב. כְּדִין הַהוּא קָלָא קִינֵימָא, וְאַעֲפֵר הַהוּא דִּינָא, וּבִינּוֹן דְלְתַתָּא אֶתְעָרוּ רַחֲמֵי, הָכִי נָמִי לְעֵילָא, אֶתְעָרָבָב. כְּדִין הַהוּא קָלָא קִינֵימָא, וְאַעֲפֵר קָלָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְאַתְעָרְעוּ קָלָא בְּקָלָא, רַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי, וּבְאַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא, אֶתְעָר הָכִי נָמִי לְעֵילָא.

וְאִי תִימָא, הִיךְ יְכִיל קָלָא דְלְתַתָּא, אוּ אֶתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא לְאַתְעָרָא, הָכִי נָמִי. תָּא חֲזִי, עֲלָמָא תַתְּאָה, קִינֵימָא לְקַבְּלָא תְּדִיר, וְהוּא אֶקְרִי אֲבָן טָבָא. וְעֲלָמָא עֲלָאָה לָא יְהִיב לִיָּה, אֶלָּא כְּנוּנָא

דאיהו קיימא. אי איהו קיימא בנהירו דאנפין מתתא, כדין הכי נהרין ליה מלעילא. ואי איהו קיימא בעציבו, יתבין ליה דינא פקבליה.

כגוונא דא, (תהלים ק) עבדו את יי' בשמחה. חדוה דבר נש, משיד לגפיה חדוה אחרא עלאה. הכי נמי האי עלמא תתאה, כגוונא דאיהו אתעפרת, הכי אמשיד מלעילא. בגין כך מקדמי ישראל, ואתערי בשופר קלא דאיהו (רוא דרממי) פליל באשא ומיא ורוחא, ואתעביד חד, וסלקא לעילא, ובטש פהאי אבן טבא, ואצטבע באינון גונון דהאי קלא, וכדין פמה דאתחזיא, הכי משיד מלעילא.

וכיון דאתקנת פהאי קלא. רחמי נפקי מלעילא, ושריין עלה, ואתפלילא ברחמי, מתתא ומלעילא. וכדין אתערבב סטרא אחרא. (אסתפל ורחמי בנהירו דאנפין) ואתחלש תקפיה, ולא יכיל לקטרנא. והאי אבן טבא, קיימא בנהירו דאנפין, מפל סטריין, בנהירו דלתתא, ובנהירו דלעילא.

אימתי קיימא בנהירו דלעילא, תוי אומר ביומא דכפורי. וביומא דכפורי אתנהיר ההוא אבן טבא, בנהירו דלעילא, מגו נהירו דעלמא דאתי, (ואתערבב ההוא דלטורא) וכדין מתקנין ישראל לתתא חד שער, ומשדרין להאי מדפרא תקיפא, דאיהו שלטא עליה.

וההוא סטרא אחרא, איהו נקודה אמצעיתא דחריבו דעלמא, בגין דכל חריבו ושמוזן (ס"א מניה, הוא מההוא סטרא אחרא דשליט) מניה, ההוא סטרא אחרא שליט עליה. ונקודה אמצעיתא דכל ישובא, סטרא דקדושה איהו, ועל דא, קיימא ירושלם באמצעיתא דכל ישובא דעלמא.

בתרין נקודין אתפרשת מלכו שמיא, סטרא דקדושה, חד דילה, וחד דעלמא דאתי, נקודה עלאה טמיראה, ועל דא קיימא בתרין נקודין: נקודה דילה קיימא תחותה, ירושלם, אמצעיתא דכל ישובא. נקודא דנטלא מאימא עלאה טמירא, איהו גן עדן דארעא, דקיימא באמצעיתא דכל עלמא, לכל סטריין, דחריבו וישובא, וכל סטריין דעלמא.

ועל דא, באמצעיתא דגן עדן, קיימא נקודה חדא עלאה טמירא וגניזא, דלא ידיע. וחד עמודא, נעין מתתא לעילא, גו ההיא נקודה, ומתמן נבעי מיא, דאתפרישו לארבע סטרי עלמא. אשתכחו תלת נקודין בעלמא, דקיימאן דא על דא, כגוונא דתלת נקודין דאורייתא.

תא חזי, ההוא שער דמשדרין ישראל לעזאזל, לתתא מדפרא, בגין למיחב חולקא לתתא סטרא אחרא, לאתעסקא בהדיה. ואי תימא, תרין שעירין אמאי תבא, חד ליני וחד לתתא סטרא אחרא. תינח ההוא שער דסטרא אחרא. ליני אמאי.

אלא למלכא דתהו ארגיז על בריה, קרא לסנטירא, ההוא דעביד דינא בבני נשא תדיה בגין דינדימן למעבד דינא בבריה. ההוא סנטירא תדי, ועאל בבי מלכא למיכל תמן, פיון דאשגח ביה בריה, אמר, ודאי לא עאל סנטירא דא בבי אפא, אלא בגין דארגיז מלכא עלי. מה עבד, אזל ואתפיים בהדיה. פיון דאתפיים בהדיה, פקיד מלכא למעבד סעודתא עלאה ליה ולבריה, ופקיד דלא ידע ביה ההוא סנטירא.

לְבַתֵּר עָאֵל הַהוּא סְנִיטְרָא. אָמַר מְלָפָא הַשְּׂתָא אִי יְנַדַּע דָּא, מְסַעֲוִדְתָּא עֲלָאָה (דף קפ"ה ע"א)
דְּאִתְקִינִית לִי וְלְבָרִי, יִתְעַרְבֵב פְּתוּרָא. מַה עֵבֶד. קָרָא לְמַמְנָא עַל סְעוּדְתָא, אָמַר לִיָּה, אִתְקִין מְדִי,
וְתִשׁוּי קַמָּאִי, וְתִשׁוּי קַמִּיָּה דִּהַהוּא סְנִיטְרָא, בְּגִין דִּיחֻשְׁבִּיב דְּסַעֲדִי קַמָּאִי מְדִילִי, וְלֹא יְנַדַּע בְּהַהִיא
סְעוּדְתָא יְקִירָא דְחֻדְוָה דִּילִי וְדַבְרִי, וְיִטּוּל הַהוּא חוּלְקָא וְיִזִּיל לִיָּה, וְיִתְפָּרֵשׁ מְחֻדְוָה דְּסַעֲוִדְתָּא
דִּילָן. וְאִי לֹאֵו דְּמְלָפָא עֲבִיד חֲכִי, לֹא יִתְפָּרֵשׁ הַהוּא סְנִיטְרָא מִבֵּי מְלָפָא.

כֵּן אָמַר קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֲזַמְיִנו תִּרִין שְׁעִירִין, חַד לִי וְחַד לְהַהוּא דְּלִטּוּרָא, בְּגִין
דִּיחֻשְׁבִּיב דְּמְסַעֲוִדְתָּא דִּילִי קַאֲבִיל, וְלֹא יְנַדַּע בְּסַעֲוִדְתָּא דְּחֻדְוָה אַחֲרָא דִּילָן, וְיִסַּב הַהוּא חוּלְקָא,
וְיִזִּיל לְאַרְחִיָּה, וְיִתְפָּרֵשׁ מִבֵּיתִי. בֵּינון דְּאָמַר עֲלָאָה, עֲלָמָא דְּאִתִּי, אִתִּי לְמִשְׁרִי גֹו הִיכְלָא דְּעֲלָמָא
תַּתְּאָה, לְאַשְׁכְּחָא נְהִירוֹ (נ"א לְאַשְׁכְּחָא עֲלָה בְּנִהִירוֹ) דְּאַנְפִּין, דִּין הוּא דְּלֹא יִשְׁתַּבַּח הַהוּא דְּלִטּוּרָא, וְלֹא
מָאֲרִי דְּדִינִין לְקַמִּיָּה, כַּד אֲפִיק כָּל בְּרַכָּאֵן, וְאַנְהִיר לְכָלָא. וְכָל הַהוּא חִירוֹ יִשְׁתַּבַּח, וְיִשְׂרָאֵל נְטִילִי
מֵאִינוֹן בְּרַכָּאֵן.

דְּהָא כַּד עֲלָמָא דְּאִתִּי, עָאֵל לְהִיכְלָא דְּעֲלָמָא תַּתְּאָה, וְאַשְׁבַּח דְּחִדֵּי עֲלָמָא תַּתְּאָה עִם בְּנוֹי בְּהַהִיא
סְעוּדְתָא עֲלָאָה, בְּדִין אִיהוּ בְּרִיךְ פְּתוּרָא, וְעֲלָמִין כְּלָהוּ מִתְּבַרְכִין, וְכָל חִירוֹ וְכָל נְהִירוֹ דְּאַנְפִּין
אַשְׁתַּבְּחוּ תַּמּוֹן. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ויקרא טז) לְפָנַי יִי תִּתְהַרְוּ.

כַּתִּיב (ויקרא טז) וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גֹּזְרֹת גֹּזְרֹל אֶחָד לַיָּי וְגֹזְרֹל אֶחָד לְעֹזָאוֹל. דָּא אִיהוּ
הַהוּא חֻדְוָה דִּהַהוּא דְּלִטּוּרָא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְטִיל עַמִּיָּה גֹזְרֹל, וְזַמִּין לִיָּה, וְלֹא יָדַע
דְּנֹזֵר דְּלִיק אֲטִיל עַל רִישִׁיָּה, וְעַל עַמָּא דִּילִיָּה, כְּמַה דְּאִתִּי אָמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אִתָּה חוֹתָה
עַל רֵאשׁוֹ.

וְסִימְנִיָּה, (אסתר ה) אִף לֹא הִבִּיאָה אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה כִּי אִם אוֹתִי.
וְכַתִּיב, וַיֵּצֵא הֶמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב. בְּהַהוּא חוּלְקָא דְּנְטִיל, וְאַזִּיל לִיָּה. וְלְבַתֵּר כַּד אִתִּי
מְלָפָא עֲלָאָה, לְבִי מְטְרוּנִיתָא, מְטְרוּנִיתָא תְּבַעַת עֲלָהָא, וְעַל בְּנִהָא, וְעַל עַמָּא מִן מְלָפָא.

וְאַפִּילוּ בְּזַמְנָא דִּישְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא, וְעַל צְלוּתִין בְּכָל יוֹמָא, אִיהִי סְלִקַת בְּיוֹמָא דָּא, לְקַמִּי מְלָפָא
עֲלָאָה, וְתַבַּעַת עַל בְּנִהָא. וְכַדִּין אִתְּגַזְרוּ, כָּל אִינוֹן נִיקְמִין, וְזַמִּין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד עִם
אָדוּם, וְאַתְגַּזֵּר הִיךְ זַמִּין דְּלִטּוּרָא דָּא לְאַתְעַבְרָא מְעֲלָמָא, כְּמַה דְּאִתִּי אָמַר (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת
לְנִצְחָ.

וְסִימְנִיָּה בְּזַמְנָא דְּגִלּוּתָא (אסתר ז) כִּי נִמְכַרְנוּ אֲנִי וְגוֹ'. כִּי אִין הֲצִיר שׁוּחַ בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ. מָאִי בְּנִזְק
הַמֶּלֶךְ. כְּמַה דְּאִתִּי אָמַר, (יהושע ז) וְהַכְּרִיתוּ אֶת שְׂמִנּוֹ מִן הָאָרֶץ וּמַה תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. דְּהָא
שְׂמָא עֲלָאָה, לֹא אִתְקַיֵּים בְּקִיּוּמִיָּה, וְדָא אִיהוּ בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ.

וְכַדִּין וְהֶמֶן נְבַעַת מְלָפָנִי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלָכָה כַּדִּין, נְהִירוֹ דְּאַנְפִּין, וְכָל חִירוֹ אִשְׁתַּבַּח, וְיִשְׂרָאֵל נְפְקִי
לְחִירוֹ, בְּהַהוּא יוֹמָא. כַּדִּין מַהֲהוּא יוֹמָא וְלִתְלָאָה, חִירוֹ וְחֻדְוָה בְּאַתְגַּלְיָא, לְשִׁלְטָאָה עֲלֵיָּהוּ, כַּדִּין

בְּעֵי לְמַחְדֵי עֲמֵהוֹן, מִפָּאן וְלַהֲלָאָה, כְּמָה דִּי־חֲבֹו לִיָּה חוּלְקָא לְאַתְפְּרָשָׁא מִנְהוֹן, הָכִי נְמִי יַחְבִּין לְשָׂאָר עַמִּין, לְאַתְפְּרָשָׁא מִנְהוֹן לְתַתָּא.

תָּא חוּזִי, מָה הוּא רְזָא דְקַרְפְּנָא, לְקַרְבָּא שְׁעִיר, (לְקַבֵּל שְׁעִיר) וְלֹא מְלָה אַחְרָא. וְאַמַּאי שְׁעִיר פְּרָאשׁ חֲדָשׁ, וְהָכָא נְמִי שְׁעִיר. אֲלָא אִי תִימָא בְּגִין דְּאִיְהוּ סְטָרָא דִּילִיָּה יֵאוּת. אַמַּאי לָא חוּזִי עֵז.

אֲלָא מְלָה דָּא אַצְטְרִיָּה, וְאִיְהִי אַשְׁתְּכַחַת לְמֵאֲרִיְהוֹן דְּחֲרָשִׁין, דְּכָל עוֹבְדֵי־יְהוּ בְּמָה דְלֹא (אֲתַחְפֹּר) יְהֵא בְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא שְׁעִיר לָא אֲתַחְפֹּר בְּנוֹקְבָא, בְּסְטָרִין דִּילִיָּה כְּלָהוּ. עֵז פִּד אֲתַחְפֹּר בְּנוֹקְבָא. וּבְגִין דְּאִיְהוּ מְלָפָא, יַחְבִּין לִיָּה בְּגִין יְקָרָא דִּילִיָּה, הָאִי דְלֹא אֲתַחְפֹּר בְּנוֹקְבָא, וְלֹא יַחֲבִיב חִילִיָּה לְאַחְרָא. וְדָא אַשְׁתְּמוּדַע לְאִינוֹן חֲרָשִׁין, דְּמִשְׁתַּמְשִׁין בְּהַנִּי עוֹבְדֵי. וּבְגִינֵי כַּהֲ, שְׂרִיין עַל הַהוּא שְׁעִיר, כָּל אִינוֹן חֲטָאִיהוֹן.

וְתָא חוּזִי, אַף עַל גַּב דְּאִיְהוּ חוּלְקָא לְהַהוּא סְטָרָא אַחְרָא, רְזָא הָכָא, כָּל הַנִּי סְטָרִין אַחְרֵי־נִין דִּלְתַתָּא, (דְּאֲקָרוֹן מְצוּלוֹת יָם) כְּלָהוּ מְסַאֲבִין יְתִירָא. וְכָל מָה דְנַחְתִּין דְּרַגִּין תַּתְּאִין, הָכִי מְסַאֲבוּ דְלַהוֹן יְתִירָא. וּבְגִין כַּהֲ, בְּעֵז יְתִירָא חוּלְקִיְהוֹן, בְּגִין דְּשְׁעִירָא (דף קפ"ה ע"ב) דִּילִיָּה תַלְיָא יְתִירָא מְבַעֲרָא אַחְרָא, כְּמָה דְדִינָא דְלַהוֹן תַּלְיָא לְתַתָּא בְּמְסַאֲבוּ. אֲבָל הָאִי מְלָפֹו חֲטָאִיתָא אַחְרָא, מְלָפָא דְכָלָא בְּהַהוּא סְטָרָא, בְּרוּר אִיְהוּ יְתִירָא מְסַאֲבוּ דִּילִיָּה, וְלֹא מְסַאֲבוּ שְׁלִים כְּהַנִּי תַתְּאִי. וְעַל דָּא שְׁעִיר, דְּשְׁעִיר דִּילִיָּה לָא תַלְיָא, וְלֹא שְׁעִיעַ. לָא שְׁעִיעַ, בְּגִין דְּהַהוּא מְסַאֲבוּ דִּילִיָּה. וְלֹא תַלְיָא, בְּגִין דְלֹא יְתַתְּקַף בֵּיָה מְסַאֲבוּ כְּהַנִּי תַתְּאִי, וְעַל דָּא וְדָאִי שְׁעִיר וְלֹא אַחְרָא.

כְּפֹור, אַמַּאי אַקְרִי כְּפֹור, אֲלָא בְּגִין דְּנְקִי כָל מְסַאֲבוּ, וְאַעְבֵּר לִיָּה מְקַמִּיָּה, בְּהַהוּא יוֹמָא. וְעַל דָּא, יוֹם כְּפֹור: יוֹמָא דְנְקִיּוּתָא, וְהָכִי קְרִינָא לִיָּה. כְּתִיב (ויקרא טז) כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, כִּי הַיּוֹם הַזֶּה מִיְבַעֵי לִיָּה, מָאִי כִי בַיּוֹם הַזֶּה. אֲלָא בְּגִין דְּאַתְדַּבֵּי מְקַדְּשָׁא לְעִילָא, וְאַתְנַקֵּי (נ"א וְאַתְנַחִיָּה) כְּתִיב כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, יִכַּפֵּר וַיִּנְקִי בְּקַדְמֵיָתָא בַיּוֹם הַזֶּה, בְּגִין דִּי־תַדְבִּי, וְלְבַתֵּר עֲלֵיכֶם.

תּוּ, יִכַּפֵּר בַיּוֹם הַזֶּה, וַיִּנְקִי לִיָּה בְּקַדְמֵיָתָא, וְכָל דָּא עֲלֵיכֶם, בְּגִינְכוֹן אַצְטְרִיָּה לְנַקְאָה לִיָּה, וְלְדַכְאָה לִיָּה בְּקַדְמֵיָתָא. יִכַּפֵּר, מָאֵן יִכַּפֵּר. אֲלָא דָּא הוּא עֲלָמָא עֲלָאָה, דְּנַחֲרִי וְנַקֵּי לְכָלָא. וְעַל דָּא כְּלָהוּ סְטָרִין בִּישִׁין, דְּאֲקָרוֹן מְצוּלוֹת יָם, אֲתַעְבְּרוּ. וּכְמָה דְּאִינוֹן מְצוּלוֹת יָם תַּלְיִין, הָכִי נְמִי תַלְיָא שְׁעִירָא (ס"א דִּילִיָּה, דְּהוּא סְטָרָא וְכוּ) דִּילִיָּה כָּל הַהוּא סְטָרָא דְלַהוֹן, וְשְׁעִירָא דְּהַהוּא סְטָרָא לָא שְׁעִיעַ.

כְּגוֹוָנָא דָּא כְּתִיב, (ויקרא טז) וְכַפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטּוֹמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאתָם מִבְּעֵי לִיָּה, אֲלָא לְהַנָּאָה לְהוֹן, מִפָּאן וְלַהֲלָאָה לְכָל חַטָּאתָם דְלֹא יְכִיל מְקַטְרָנָא לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ (ועל דא) בַיּוֹמָא דְכְּפֹור, דְּאִיְהוּ קְנוּחָא דְכָל חוּבִין, וְנַקֵּי דְלַהוֹן. בְּעָאן יִשְׂרָאֵל לְנַקְאָה גְרַמִּיָּהוּ, וְלְמַתְדִּי יַחְפִּי רַגְלִין, כְּמִלְאָכִי עֲלֵאִין. חֲמִשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין לְאִסְתַּיְעָא בְּחֲמִשׁ סְטָרִין עֲלֵאִין, דִּיּוֹמָא דְכְּפֹורִי אַפִּיק לוֹן, וְאִינוֹן תַּרְעִין דִּילִיָּה.

וְאִי שְׁתִּיָּה קָא חֲשִׁיב, דְּאִיהוּ מְסֻבָּא דִּי צַחֲק, הָא שִׁית, וְאַף עַל גַּב דְּבִבְלָל אֲכִילָה אִיהוּ, וְכִדִּין
אֵינּוּן שִׁית, וְעֲנִיָּא בְּתַרְאָה תְּשֻׁמִּישׁ הַמְּטָה אִיהוּ, וְבִדְרָגָא שְׁתִּיתָאָה שְׂכִיחַ, וְלִקְבֻלִּיה אֲנִן עֲבָדִין
עֲנִיָּא דָא.

כְּתִיב (במדבר כט) וּבְעֶשְׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וּכְתִיב (ויקרא כג) אַךְ בְּעֶשְׂוֹר לְחֹדֶשׁ. בְּעֶשְׂוֹר, בְּעֶשְׂוֹרִי
מִיבְעִי לִיה, מָאִי בְּעֶשְׂוֹר. אֲלָא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְּיוֹמָא דָא, פֻּל דְּרַגְיִן עֲלָאִין, אֲתִיָּין אֲלִין עַל אֲלִין,
לְמִשְׁרֵי עַל סִיחָרָא, וְלֹאֲנַהֲרָא לָהּ. וְכִלְהוּ בְּרֹזָא דְעֶשְׂוֹר, עַד דְּסִלְקָא לְמַאָה. וְכַד קִיָּמָא בְּרֹזָא
דְּמַאָה, בְּדִין פֻּלָא חַד, וְאַקְרִי יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל דָּא בְּעֶשְׂוֹר, כְּמָה דְּאֵת אָמַר זְכוּר, שְׁמוֹר, דְּכִלְהוּ
אֲתִיָּין בְּגִין לְעֶשְׂוֹרָא וְלֹאֲנַהֲרָא בְּרֹזָא דְעֶשְׂוֹר.

אֲחֵדֵר הָאִי סְבָא רִישִׁיָּה לְקְבֻלִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה, (רבי שמעון) הָא יְדַעְנָא דְשִׁאֲלָתָא תַּבְּעִי
בְּהָא, בְּעֶשְׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאִי, (ס"א דָא בְּעֶשְׂוֹר יָאוֹת הוּא, וְהָכִי הוּא, אֲבָל בְּעֶשְׂוֹר
אֲמָאִי וְכו') בְּעֶשְׂוֹר יָאוֹת הוּא. אִי הָכִי הוּא, אֲמָאִי סְלִיק לְמַאָה, וְהָא מִקְרָא לָא אֲתַחֲזִי, אֲלָא דְסִלִּיק
לְשַׁבְּעִין, מִשְׁמַע דְּכְתִיב בְּעֶשְׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְכַד מְעֶשְׂוֹרִי לְשַׁבְּעִיָּה עֶשְׂוֹר זְמַנִּין, הָא וְדָאִי
סְלִיק לְשַׁבְּעִין. אָמַר לִיה, עַל דָּא אֲחֵדֵרְנָא רִישָׁא לְגַבְהָ, דְּהָא יְדַעְנָא דְחַפְיָא אֲנָת.

תָּא חֲזִי, תְּרִין רְזִין הָכָא, חַד דְּהָא סִיחָרָא חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי אֲקָרִי, וּבְגִין כְּדָא אֲקָרִי חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
עֶשְׂוֹר, בְּגִין דְּקָא מְנַהֲרִין לָהּ עֶשְׂוֹר זְמַנִּין, הָא מַאָה. וְתוּ, הָאִי מְלָה דְּקָאֲמַרְתָּ, וְדָאִי לְשַׁבְּעִין סְלִיקָא
בְּהָאִי יוֹמָא, (וּבְדְרָגָא דְשַׁבְּעִין אִיהוּ, וּבְדְרָגָא דְמַאָה אִיהוּ. לְדְרָגָא דְמַאָה לְאֲשַׁלְמָא וְלֹאֲנַהֲרָא.) וּבְהָאִי דְרָגָא דְשַׁבְּעִין,
דְּהָא בְּיוֹמָא דָא נָטִיל לְכָל עַמָּא דִּישְׂרָאֵל לְמִידָן, וְכִלְהוּ קְיָיִמִין בְּנִשְׁמַתָּא יְתִיר מְגוּפָא, דְּהָא
בְּיוֹמָא דָא עֲנִיָּא דְנִפְשָׁא אִיהוּ, וְלָא מְגוּפָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם פִּי כָל הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר לֹא תַעֲנֶנּה. וְהָאִי יוֹמָא נָטִיל לְכָל נַפְשָׁאן וְהוּוּ בְרִשׁוּתִיה, וְאִי לָא קִיָּמָא בְּרֹזָא (נ"א בְּרִשׁוּתָא)
דְשַׁבְּעִין, לִית לִיה רִשׁוּ בְּנִפְשָׁאן, (ס"א לְקִיָּמָא תַּמּוּן) דְּקִיָּמָא דְנִפְשָׁאן בְּרֹזָא (ד' קפ"ו ע"א) דְשַׁבְּעִין, כְּמָה
דְּאֵת אָמַר (תהלים ז) יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֶם שַׁבְּעִים שָׁנָה וְגו'.

וְאִי תִיָּמָא נִפְשָׁאן דְרַבִּי דָּלָא אֲשַׁלְמוּ לְשַׁבְּעִין שְׁנִין לָא שְׁלֻטָא בְּהוּ. וְדָאִי שְׁלֻטָא בְּהוּ, אֲבָל לָא
בְּשַׁלְמוּ, כְּמָאן דְּזִכִּי יוֹמִין סְגִיאִין לְפַקוּדֵי אוֹרִיָּתָא, וְעַם פֻּל דָּא בְּכִלְהוּ שַׁבְּעִין שְׁנִין אֲזֵלָא. וְעַל
דָּא תְּנִינָן אֲחַד הַמְרַבָּה וְאֲחַד הַמְמַעִיט. מָאן אֲחַד. בְּיַחְוָדָא דְשַׁבְּעִין שְׁנִין, מָאן דְּאֲסַגִּי, וּמָאן
דְּאֲמַעִיט.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי אֲעַבְרַב בְּכִלְהוּ שַׁבְּעִין, וְאֲשַׁתְּלִים הָאִי דְרָגָא בְּכִלְהוּ, וְכַל נִשְׁמַתִּין סְלִקִין
קְמִיָּה, וְדָאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא חַיִּים עֲלֵיהוּ דִישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָא, מָאן דְּלָא אֲעַבְרַב
טִינָא מְרוּחִיָּה לְכַפְרָא עֲלֵיהּ, (בְּיוֹמָא דָא) כַּד סְלִיק צְלוּתִיה בְּהָאִי יוֹמָא, טַבַּע בְּהוּוָא אֲתֵר דְּאֲקָרִי
רַפְּשׁ וְטִיט, וְאִיהוּ מְצוּלוֹת יָם וְלָא סְלִיק לְאֲתַעְטָרָא בְּרִישָׁא דְמִלְכָא.

בְּיוֹמָא דָּא לָא אֲעַבְרִיָּה בְּרִישׁ לְפָרְשָׁא חֲטָאוֹי קְמִי אֲחָרָא, בְּגִין דְּכְמָה אֵינּוּן דְנִטְלִי הֵהִיא מְלָה,
וְסִלְקִי לָהּ לְעִילָא, וְאִית סְהַדִּין בְּהֵהִיא מְלָה. וּמָה (מִכָּה ז) מִשְׁכַּבְתָּ חִיקָה שְׁמֹר פְּתָחֵי פִיה, פֻּל שְׁפֹן

אינן דאזלי ועיני לקטרגא לון, וסגדי עליה. וכל שפן דהציפון איהו לקמי כלא, וחלול נשמא דקודשא בריך הוא. ועל דא כתיב, (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך. (מכאן והלאה רוא בגוון אחרא).

פתח ואמר, (שמות יב) החדש הזה לכם ראש חדשים וגו', וכי בלהו זמנין וחדשין לאו אינן דקודשא בריך הוא. (אלא חדשיכם לא כתיב) אלא החדש הזה לכם, דילי איהו, אבל אנא מסרית ליה לבון, דלכון איהו באתגליא, אבל שביעאה דילי איהו, ועל דא איהו בפסה, ולא באתגליא. ירחא דלכון, איהו בסדורא, כסדר דאתון אביב, דאיהו אב"ג. י"ב איהו רזא דג'. (ס"א ואיהו אב"ג כסדרא דאתון) אבל ירחא שביעאה דילי איהו מסופא דאתון. (ס"א תשרי) מאי טעמא. אתון מתתא לעילא, ואנא מעילא לתתא.

האי דילי ברישא דירחא, אנא איהו באתפסויא. בעשרה דירחא, אנא איהו, בגין דאנא בחמש קדמאי, ובחמש אחרנין, ובחמש תליתאי. בקדמיתא דירחא אנא איהו, בגין חמשא יומין. בעשרה דירחא אנא איהו, בגין חמש יומין אחרנין. בחמשה עשר דירחא אנא איהו, בגין חמש תליתאי.

מאי טעמא כולי האי. בגין דכל ירחא דא מעלמא עלאה איהו, ועלמא עלאה ברזא דחמש איהו, בכל זמנא וזמנא, ובגין כד ירחא דא איהו בפסה, ולא באתגליא, בגין דעלמא עלאה בפסה איהו, וכל מלוי באתפסויא. וירחא דא דקודשא בריך הוא איהו בלחודוי. פיון דמטא יומא דחמיסר, פדיון גליא. פלא איהו מטא בחדותא דסיתרא, וסיתרא אשתלמת, ואתגהירת מאימא עלאה, וקיימא לאגהרא לתתאי מגו גהורא דלעילא, ועל דא אקרי ראשון, פמה דאת אמר (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון. עד השתא קיימי פלהו יומין ברזא עלאה, מפאן נחתין לרזא תתאה.

תא חזי מימא עלאה הוה אלין יומין קדמאי, רזא דעלמא עלאה, מאן דאין דינא דעלמא, דהא דינא לא אשתכח בהאי עלמא, אלא מדינא תתאה, (ס"א רזא) דדא (ישעיה נד) אלהי כל הארץ יקרא. דאי תימא דינא דעלמא דאין לעילא, אי הכי לא אתקרי עלמא דחירו, עלמא דנהירו דכל עלמין. עלמא דכל חיו, עלמא דכל חירו. ואי תימא מדינא דיצחק. אי איהו אתער דינא לגבי האי עלמא, לא יכלין כל עלמא למסבל, דההוא אשא תקיפא עלאה, לא אית מאן דסביל ליה, אלא אשא דלתתא, דאיהו אשא דסביל אשא.

אפא, פמה דעלמא דא עלמא תתאה דבלהו עלמין. הכי נמי כל דינאי מעלמא תתאה, דאלהים שופט. ודא אקרי דינא עלאה על האי עלמא, ובגין דאיהו דרגא שביעאה, לא גזיר גזרה על פר נש, אלא מעשרין שנין ולעילא.

אשגח האי סבא ברפי שמעון, ורחמא ליה דזלגין עינוי דמעין. אמר רבי שמעון, אי היא שביעאה, אמאי (דף קפ"ו ע"ב) מעשרין שנין ולעילא. אמר ליה, זכאה מאן דמליל על אודנין דשמעון.

תא חזי, בי דינא דלתתא בארעא, לא גזרין דינא על בר נש, עד תליסר שנין. מאי טעמא. בגין
דשבקין שבע שנין לשביעאה, אלהי כל הארץ יקרא. ולית רשוי לבר נש באינון שבע. ואינון
שבע, לא שראו אלא על תליסר דלתתא, (בארעא) דאינון פורסייא לגביה, ובגין כה, כל גזרין, וכל
דינין דלתתא, מאינון שבע שנין דלתתא, כללא דעשרין שנין איהו.

ודינא דעלמא בראש השנה, על ידא דהאי דרגא איהו, דאיהו ממש קיימא בדינא על פנוי בהאי
עלמא, בגין לאתדפאה לגבי עלמא עלאה, בגין דלית ליה סיוע לסלקא ולא תדפאה אלא מגו
תתאי.

וכד ישראל אינון בחמיסר יומין, כדין נטיל לבנוי, לפרשא גרפוי עלייהו, ולמחרי עמהון. ועל
דא כתיב ולקחתם לכם ביום הראשון, פרי, דא איהו אילנא דאקרי עץ פרי, ואשתכח ביה פרי.
עץ הדר: כמה דאת אמר (תהלים צו) הוד והדר לפניו. מאי טעמא אקרי הדר, ומאן איהו הדר. אלא
דא צדיק.

אמאי אקרי הדר, והא אתר טמירא איהו דלית ליה גלויא, וגריבא לאתפסייא תדיר, ולית הדר
אלא מאן דאתגלייא ואתחזי. אלא, אף על גב דאיהו דרגא טמירא, הדורא איהו דכל גופא, ולא
אשתכח הדורא לגופא, אלא ביה. מאי טעמא. מאן דלית עמיה האי דרגא, לית ביה הדורא,
למישל בבני נשא. קלא לאו עמיה בדבורא, (ס"א כדבורא) ודהדורא (ס"א ודבורא) דקלא אתפסק מניה.
דיקנא, ודהדורא דדיקנא לאו עמיה, ואף על גב דאתפסייא ההוא דרגא, כל הדורא דגופא ביה
תליא. ואתפסי ואתגלייא. ובגין כה עץ הדר איהו, עץ דכל הדורא דגופא ביה תליא, ודא איהו
(בראשית א) עץ עושה פרי.

כפת תמרים, הכא אתפלילת אתתא בבעלה פלא פרנדא, פפות תמרים פחדא. וענף עץ עבות,
תלתא. ועלין דיליה, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא, וחד דשליט עלייהו. וערבי נחל, תרין.
דלית להו ריחא וטעמא, פשוין בבני נשא. (ובגין כה) לולב נטיל פלהו, פחוטא דשדרה קיימא
דגופא. ומה דנפיק לבר טפח, הכי הוא, בגין לאשלמא ולאפקא כלא, ולשמשא בדקא חזי.

(ובגין כה) בהני זינו, בעי בר נש לאתחזאה קמי קדשא בריה הוא. עלין וטרפין דהני תמרים,
אינון כל שאר חילין דאתאחדון באינון פנויין דקודשא בריה הוא אקרי בהון. בגין דפעינון (ס"א
לאתחדמא) לתתא כגוונא דלעילא, דלית לה מלה בעלמא, דלא אית לה הונמא לעילא, כגוונא
דלעילא הכי אית לתתא, ובעו ישראל לאתאחדא ברזא דא דמהימנותא, קמי קדשא בריה הוא.
כתיב (ויקרא כג) בפסח תשבו שבעת ימים, דא הוא רזא דמהימנותא, והאי קרא על עלמא עלאה
אתמר, והכי תנינו, כד אתברי עלמא, אתמר האי קרא.

כד שרא חכמה לנפקא, מאתר דלא ידיע ולא אתחזי, כדין נפיק חד משחתא, ובטש, וההיא
חכמתא עלאה, נציץ ואתפשט לכל סטרין, ברזא דמשכנא עלאה. וההוא משכנא עלאה, אפיק
שית סטרין, וכדין ההוא נציצו דמשחתא נהיר לכלא, ואמר בפסח תשבו שבעת ימים.

מאן ספנת חסר ו'. דא משפנא תתא, דאיהו בעששיתא, לאחזאה לכל נהורין, וכדין אמה, בפספת תשבו שבעת ימים. מאן שבעת ימים. מעלמא עלאה לתתאה, דכלהו קיימי בקיומא, לאנהרא להאי ספנת. ומאן איהי. דא (עמוס ט) ספנת דוד הנופלת. ספנת שלום. וכעי עמא קדישא למיתב תחות עלאה, ברוא דמהימנותא, ומאן דיתב בעלא דא, יתיב באינן יומין עלאין.

ועל דא בלהו בפספת בפספת וחד בסופות שלים, חד שלים, לאחזאה דמאן דיתב בעלא דא, יתיב באינן יומין עלאין לעלא, דקיימין על האי תתאה, לאנהרא ליה, לחפא עליה, ולאננא עליה, בשעתא דאצטריה.

ותו, בלהו אקרון ספות בשלימו, וכתיב ספת חסר, דא עלמא תתאה, דבעא בהני שבעה יומין (דף קפ"ז ע"א) קדישין, למיזן לשאר ממנו רברבן דעמין, בעוד דאיהי נטלא חדוה בבעלה, ולא יקטרגון חדוותא, בגין דיתערבבון (ס"א דיתעבבון) בההוא מזונא, קרובין דלהון סגיאין יתיר משאר יומין, בגין דיתעסקון בהו, ולא יתערבבון לבתר בחדוה דישראל. ומאן חדוה דישראל, דא יומא תמינאה דעצרת.

ותא חזי, בעוד דאינן שאר ממנו חדאן, ואכלין בההוא מזונא דמתקני לון ישראל. אינן מתקני כורסייא לקודשא בריה הוא מתתא, ולסלקא ליה לעלא, באינן זינן, ובחדוה, ובחלוא, ולאקפא מדבחא. פדין איהי סלקא, ונטלא ברפאן וחדוה בבעלה.

ושאר חיוון רברבן ממנו דעמין, אכלן ומדקן ורפסן ואתננו. ואיהי נקטא נפשאן בענוגין לעלא, כמה דאתמר. פיזן דנחתא, ואיהי נקטא כל ברפאן וכל קדישין וכל ענוגין, וישראל כל הני שבעה יומין הו משכין לה באינן עובדין דקא עבדין ומקרבין בתדה, פדין נחתא לקרבא בבנהא, ולמחדי לון יומא חד, ויהו יומא איהו יומא תמינאה, בגין דכל שבעה יומין אתרנין בתדה. ועל דא איהו תמינאה, ותמינא יומין פחדא. ובגין פד אקרי עצרת: פנישין. פנישין בלהו בהאי יומא. ואקרי שמיני, ולית שמיני אלא מגו שבעה.

פתיב (איוב א) יהי שם יי' מבורך. מאי מבורך. (אלא כלא ידעי), אבל רזא חדא ידע חד מחברנא, במדברא אחזיאן ליה בחלמא, ורבי יצחק פפתורא שמיה. מאי מבורך. שירותא קשה, וסופיה רה. מ"ב קשה, ודינא איהו ודאי. (ולבתר פד) פגוונא דא, יומא דראש השנה מ"ב, דהא בארבעין ותרין (וברזא דמ"ב) אתנון אתברי עלמא, ועל דא אתברי בדינא. לבתר רה, ועל דא תנינו, כל שירותין קשין, וסופא דלהון רבין. (ס"א דא במ"ב וברזא דארבעין ותרין אתנון אתברי עלמא ועל דא אתברי בדינא לבתר פד פגוונא דא) ביומא דראש השנה מ"ב קשה בדינא. ביומא דעצרת רה בחדוה.

תא חזי, מה בין דינא עלאה, להאי דינא. דינא עלאה שירותא וסופא קשה, ולית מאן דיקום ביה, וכל מה דאזיל אתתקף, ובתר דשאר, לא סליק מניה, עד דאכיל ושעי כלא, דלא אשתאר פלום. אבל דינא אחרא דתתא, שירותא קשה, וכל מה דאזיל אתחלש, עד דנהיר אנפין, פגוונא (ס"א דא דינא דנוקבא) דנוקבא דחלש חילהא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל שליט"א

אימתי אתער דינא דלעילא למשרי על עלמא. ביומא דטופנא. ועל דא לא אשתאר פלום
בעלמא, בר ההוא תבוטא דנח, דאיהי כגוונא עלאה, דסביל לההוא תוקפא. ואי לאו דזמין
קדשא בריד הוא, ואשתכח פרחמי על עלמא, פל עלמא אתאביד, דכתיב, (תהלים כט) יי' למבול
ישב, ועל דא לא שריא דינא דלעילא על עלמא, דלא יכיל עלמא למסבל ליה, אפילו רגעא
חדא.

אדהכי הוה רבי שמעון בבי וחדוי. זקפו עיניו, וחדוי חמשה מאינון פרושים, דהוו אזלי אבתריה,
למתבע ליה. קמו. אמר רבי שמעון, מכאן ולהלאה מה שמך. אמר, נהוראי סבא, בגין דנהוראי
אחרא אית גבן. אזלו רבי שמעון ואינון חבריאי עמיה תלת מילין, אמר רבי שמעון, לאינון
אחרנין, מה ארחא דא גפייכו. אמרו, למתבע ליה להאי סבא, דמימזי אנן שתאן במדברא. אתא
רבי שמעון ונשקיה, אמר ליה, נהוראי שמך, ונהורא אנת, ונהורא עמד שרי.

פתח רבי שמעון ואמר, (דניאל ב) הוא גלא עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה
שרא. הוא גלה עמיקתא ומסתרתא, קדשא בריד הוא גלי עמיקתא ומסתרתא, דכל עמיקין
סתימין עלאין איהו גלי לון. ומאי טעמא גלי לון. בגין דידע מה בחשוכא. דאלמלא חשוכא לא
אתידע נהורא. ואיהו ידע מה בחשוכא. ובגין כד גלי עמיקתא ומסתרתא, דאי לאו חשוכא לא
יתגליין עמיקין ומסתרתא. ונהורא עמיה שרא. מאן נהורא דא. נהורא (ד קפ"ז ע"ב) דאתגלייא מגו
חשוכא.

ואנן מגו חשוכא דהוה במדברא, אתגלי לן נהורא דא. רחמנא ישרי עמד נהורא, בעלמא דין,
ובעלמא דאתי. אזלי רבי שמעון וחבריאי, אלין תלת מילין אבתריה, אמר ליה, אמאי לא אזלי
אלין עמד פקדמיתא. אמר ליה, לא בעינא לאטרקא לבר נש עמי, השתא דאתו נזיל פחדא.
אזלו, ורבי שמעון אזל לארחיה. אמר רבי אבא, הא אנן ידענא שמיה, ואיהו לא ידע שמיה דמר,
אמר ליה, מניה ידענא דלא לאתחזאה. פריד יי' לעולם אמן ואמן:

פְּרִשְׁת פִּי תִשָּׂא

וידבר יי' אל משה לאמר. (שמות ל) פי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם וגו', רבי אבא ורבי
אחא ורבי יוסי הוו אזלי מטבריה לצפרי. עד דהוו אזלי, חמו ליה לר' אלעזר דהנה אתי, ורבי
חייא עמיה. אמר רבי אבא, ודאי נשתתף בהדי שכינתא. אזריכו להו, עד דמטו לגבניהו. פיון
דמטו גבניהו, אמר רבי אלעזר, ודאי פתיב, (תהלים לד) עיני יי' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. האי
קרא קשיא וכו'.

תא חזי, הא אוקמוה, לית ברכתא דלעילא שרייא על מלה דאתמני. ואי תימא, ישראל היך
אתמנון. אלא כופרא נטיל מנייהו, והא אוקמוה, וחושפנא לא הוי עד דאתפניש פל ההוא
כופרא, וסליק לחושפנא. ובקדמיתא מברכין להו לישראל, ולבתר מנין ההוא כופרא, ולבתר

אֶתְּדַרְוּ וּמְבָרְכִין לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁתְּכֹחוּ יִשְׂרָאֵל מִתְּבָרְכָאן בְּקִדְמִיתָא וּבְסוּפָא, וְלֹא סָלִיק בְּהוֹן מוֹתָנָא.

מוֹתָנָא אַמְאי סָלִיק בְּמִנְיָנָא. אֵלָא בְּגִין דְּבִרְכָתָא לֹא שְׂרִיא בְּמִנְיָנָא, פִּינּוּ דְאִסְתָּלַק בְּרְכָתָא, סִטְרָא אַחְרָא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וְיָכִיל לְאַנְזָקָא, בְּגִין כְּדֵּן נִטְלִין כּוּפְרָא וּפְדִינָא לְסִלְקָא (ס"א מְעַלְיָהוּ) עָלֶיהָ מִנְיָנָא, וְהָא אִוְקְמוּהָ, וְאִתְמַר.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא לִיתָן מַחְצִית הַשְּׁקֶל בְּשְׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. רַעֲיָא מְהִימְנָא מֵאֵן מַחְצִית הַשְּׁקֶל אִיהוּ כְּגוֹן חֲצִי חַהֲוִין, וְדָא ו', מְמוּצָע בֵּין שְׁנֵי תַּהֲיִין. אַבְנָא לְמִשְׁקַל בְּהָ, דָּא י', עֲשָׂרִים גְּרָה הַשְּׁקֶל: דָּא יו"ד. הָעֲשִׂיר לֹא יִרְבָּה, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, לֹא יִרְבָּה עַל י'. וְהָכִי אִתְמַר בְּסִפְרָא יְצִירָה, עֲשָׂר סְפִירוֹת בְּלִמְהָ, עֲשָׂר וְלֹא אַחַד עֲשָׂר. וְהִדֵּל לֹא יִמְעִיט, דָּא צְדִיק, לֹא יִמְעִיט מְעֵשֶׂר, כְּמָה דְאִתְּ אָמַר עֲשָׂר וְלֹא תִשַׁע. מִמַּחְצִית הַשְּׁקֶל, דְאִיהוּ י'. (נ"א מַחְצִית הַשְּׁקֶל עֲשָׂר הוּא).

אָמַר לִיהָ רַעֲיָא מְהִימְנָא, (מִלְאָף) אַנְתָּ בְּשִׁמּוֹם, רַחֲמִים אַנְתָּ מִמְּאָרִיף, לִית תְּוֹהָא בְּכָל אֵינּוֹן מַלְיִן יְקִירִין דִּיפְקוֹן מִפּוּמָה, דְּהָא מֵאֵן דְאִיהוּ מִלְּפָא, אוּ בְּרָא דְמִלְּפָא, לִית תְּוֹהָא, דִּיפְקוֹן מִרְגְּלָאִין בְּפִתּוּרִיהָ, מַלְיִן סְגוּלוֹת, מַלְיִן נְהוּרִין. לְבַר נֶשׁ אַחְרָא, אִיהוּ תְּוֹהָא. אָמַר לִיהָ בְּרִיף אַנְתָּ רַעֲיָא מְהִימְנָא. מִתְּמָן וְאִילָף אִימָא אַנְתָּ, דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין נַחְתּוּ לְמִשְׁמַע מִינָהּ. אָמַר לִיהָ, אֲשֶׁלִּים מְלוּלָהּ, אָמַר לִיהָ, לֹא אִית בְּעֵן לְמִימַר יְתִירָא, אִימָא אַנְתָּ עַד זְמַנָּא אַחְרָא.

פְּתַח רַעֲיָא מְהִימְנָא, פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְקַדְשׁ אֶת הַחֹדֶשׁ. בְּגִין דְּסִיחְרָא קְדִישָׁא אִיהִי כְּלָה, דְּמִתְקַדְשֶׁת (דף קפ"ח ע"א) עַל פִּי בֵּית דִּין, דְאִיהוּ גְבוּרָה, בְּגִין דְּתַמָּן לִיּוֹאִי, דְאִתְמַר בְּהוּ וְקַדְשֶׁת אֶת הַלְוִיִּם. וְלְבַתֵּר דְאִתְחַזִּי סִיחְרָא דִיאֹתוֹ לְאוֹרָה, מְבַרְךְ עָלֶיהָ בְּרוּךְ אַתָּה יי' אֱלֹהֵינוּ מִלְּפָא הַעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּמִאֲמָרוֹ בְּרָא שְׁחָקִים, וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאָם. וּבְמִי מִתְקַדְשֶׁת וּמִתְבָּרְכַת, בְּתַפְאֶרֶת בְּגִין דְאִיהוּ עֲטָרַת תְּפִאֶרֶת לְעַמּוּסֵי בְּטָן. (ע"כ רעיא מהימנא)

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא הוּוּ אֲזִילִי בְּאַרְחָא, עַד דְּהוּוּ אֲזִילִין רַמְשׁ לִילְיָא, יְתַבּוּ. אֲדַהּוּ יְתַבִּין, שְׂרִיאֵת צְפָרָא לְאַנְהָרָא, (ס"א אֲמָרוּ קוּם וְנִסְחָף) קָמוּ וְאֲזִלוּ. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, חָמִי אַנְפּוּי דְמִזְרַח דְקָא מְנַהֲרִין, הַשְּׁתָּא כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי מְדִינְחָא דְטוּרֵי נְהוּרָא, סְגִדִין לְגַבִּי תַּאי נְהוּרָא, דְנַהֲרִי בְּאַתֵּר דְשִׁמְשָׁא, עַד לֹא יְפוּק, וּפְלַחִין לִיהָ, דְהָא כִּינּוּן דְנַפְיָק שְׁמִשָׁא, כְּמָה אֵינּוֹן דְפְלַחִין לְשִׁמְשָׁא. וְאֵלִין אֵינּוֹן דְקָא פְלַחִין לְנְהוּרָא דָּא, וּקְרָאִין לְהָאִי נְהוּרָא, אֵלְהָא דְמִרְגְּלָא דְנַהֲרִי. וְאוּמָאָה דְלַהוֹן בְּאַל"ה דְמִרְגְּלָא דְנַהֲרִי.

וְאִי תִימָא פּוּלְחָנָא דָּא לְמַגְנָא הוּא. מִיּוֹמִין עֲתִיקִין קְדָמָאִין, חֲכָמָתָא יְדַעוּ בִּיהָ. בְּזַמְנָא דְשִׁמְשָׁא נַהֲרִי, עַד לֹא יְפוּק, הַהוּא מְמָנָא דְפְקִיד עַל שְׁמִשָׁא, נְפִיק, וְאִתְּוֹן קְדִישִׁין דְשִׁמְשָׁא עַלְמָה קְדִישָׁא רְשִׁימָן עַל רִישִׁיהָ, (דְשִׁמְשָׁא) וּבְחִילָא דְאֵינּוֹן אַתְּוֹן, פְּתַח לְכָל פְּנֵי שְׁמִיא וּבְטַש בְּהוּ, וְעֵבַר. וְהַהוּא

מְמַנָּא עָאל גוֹ הַהוּא זַהְרָא דְנִהִיר סְחַרְנִיָּה דְשִׁמְשָׁא, וְתַמְזֵן שְׂכִיחַ, עַד דְנִפְק שְׁמִשָּׂא, וְאַתְפְּשֵׁט בְּעֵלְמָא.

וְהַהוּא מְמַנָּא, אִיהוּ פְקִידָא, עַל דְהִבָּא, וְעַל מַרְגְּלָן סוּמְקָן. וְאֵינּוּן פְּלַחִין לְהַהוּא דִינִקְנָא דְתַמְזֵן, וּבְנִקְוֵדִין וְסִימְנִין דִּירְתוּ מִקְדָּמַי מִיּוֹמִין עֲתִיקִין, אֲזִילִי וְיַדְעִי נִקְוֵדִין דְשִׁמְשָׁא, לְמִשְׁבַּח אֲתֵרִין דְדִהֲבָא וּמַרְגְּלוֹ, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, עַד כַּמָּה יְהוֹן פּוּלְחָנִין סְגִיאִין אֵלִין בְּעֵלְמָא, דְהָא שְׁקֵרָא לִית לִיהַּ קִיּוּמִין לְקִיּוּמָא.

פְּתַח אִידָךְ (ס"א רבי תי"א) וְאָמַר, (משלי יב) שְׁפַת אֱמֶת תִּפְּזֵן לְעַד וְעַד אֲרַגְיָעָה לְשׁוֹן שְׁקֵרָה. תָּא הַזִּי, אֵלּוּ כָל בְּנֵי עֵלְמָא הוּוּ פְּלַחִין לְשְׁקֵרָא, הָוּה הֲכִי, אָבָל הָאִי נַהוּרָא וְזַהְרָא דְנִהִיר, וְדָאִי קְשׁוּט אִיהוּ. כַּכְבִּי רוּמָא דִּרְקִיעָא קְשׁוּט אֵינּוּן. אִי כַּטְפָּשׁוּ וְחִסְרוּנָא דְדַעְתָּא דְלַהוֹן, אֵינּוּן אֲמַרִי וְקֵרָאן לְהוּ אֱלֹהָא, לָא בְּעִי קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְשִׁיעָאָה עוּבְדוּי מַעְלָמָא. אָבָל לְזַמְנָא דָּאֲתִי לָא יִשְׁתַּעֲזֵן כַּכְבִּיא וְנַהוּרִין דְעֵלְמָא. אָבָל מָאן יִשְׁתַּעֲזֵי. אֵינּוּן דְפִלְחוּ לֹון.

וְקֵרָא דָּא הֲכִי הוּא. שְׁפַת אֱמֶת תִּפְּזֵן לְעַד, אֵלִין יִשְׂרָאֵל, דְאֵינּוּן שְׁפַת אֱמֶת. (דברים 1) יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד. וּכְלָא אִיהוּ אֱמֶת, וְרָזָא דְאֱמֶת, וּמְסִימִי יי' אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת. וְדָא אִיהוּ שְׁפַת אֱמֶת תִּפְּזֵן לְעַד וְעַד אֲרַגְיָעָה, וְעַד רַגַע מִיבְעִי לִיהַּ, מָאִי אֲרַגְיָעָה. אֱלָא, עַד כַּמָּה יְהָא קִיּוּמָא דְלַהוֹן בְּעֵלְמָא, עַד זְמַנָּא דִּינִיתִי, וְיִהְיָ לִי נִיחָא מִפּוּלְחָנָא קְשִׁיא דְעֵלוּי. וּבְזַמְנָא דְאֲרַגְיָעָה, יִשְׁתַּעֲזֵי לְשׁוֹן שְׁקֵרָה, אֵינּוּן דְקֵרָאן אֱלֹהָא, לְמָאן דְלָאוּ הוּא אֱלֹהָא. אָבָל יִשְׂרָאֵל דְאֵינּוּן שְׁפַת אֱמֶת, כְּתִיב בְּהוּ, (ישעיה מג) עִם זו יִצְרַתִּי לִי תַהֲלִתִּי יִסְפְּרוּ.

אֲדַפְרַנָּא חָדָא זְמַנָּא דְהוּינָא אֲזִיל בְּחַדִּי רַבִּי אֲלַעָזָה פָּגַע בֵּיהַּ הִגְמוּנָא, אָמַר לִיהַּ לְרַבִּי אֲלַעָזָה, אֲנִתְּ יַדְעַת מְאוּרֵיתָא דִּיהוּדָאִי. אָמַר לִיהַּ יַדְעָנָא. אָמַר לִיהַּ, לִית אַתּוּן אֲמַרִין דְמַהִימְנוּתָא דְלִכּוֹן קְשׁוּט, וְאוּרֵיתְכוֹן קְשׁוּט, וְאַנְן דְמַהִימְנוּתָא דִילָן שְׁקֵרָה, וְאוּרֵיתָא דִילָן שְׁקֵרָה. וְהָא כְּתִיב שְׁפַת אֱמֶת תִּפְּזֵן לְעַד וְעַד אֲרַגְיָעָה לְשׁוֹן שְׁקֵרָה. אֲנִן מִיּוֹמִין דְעֵלְמָא, קִיּוּמִין בְּמַלְכוּתָא, וְלָא אַעְדִי מִינְן לְעֵלְמִין, דְרָא בְּתַר דְרָא, תִּפְּזֵן לְעַד וְדָאִי. וְאַתּוּן, זַעִיר הָוּה לְכוּ מַלְכוּתָא, וּמִיַּד אַעְדִי מַנְכּוֹן, וְקֵרָא אֲתַקְיָים בְּכוּ דְכְּתִיב וְעַד אֲרַגְיָעָה לְשׁוֹן שְׁקֵרָה.

אָמַר לִיהַּ, חֲמִינָא בְּךָ דְאַנְתְּ חַפִּים בְּאוּרֵיתָא. תִּפְּחָ רוּחִיהַּ (דף קפ"ח ע"ב) דְהַהוּא גְבַרָא. אֵלּוּ אָמַר קֵרָא, שְׁפַת אֱמֶת פּוּנְנַת לְעַד, הָוּה בְּדַקְאֲמֵרוֹן, אָבָל לָא כְּתִיב אֱלָא תִפְּזֵן, זְמִינָא שְׁפַת אֱמֶת דְתִפְּזֵן, מַה דְלָאוּ הֲכִי הִשְׁתָּא, דְהַשְׁתָּא שְׁפַת שְׁקֵרָה קִיּוּמָא, וְשְׁפַת אֱמֶת שְׂכִיבָא לְעַפְרָא, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְאֱמֶת יְקוּם עַל קִיּוּמִיהַּ, וּמַגּוֹ אַרְצָא תִצְמַח, כִּדִּין שְׁפַת אֱמֶת תִּפְּזֵן לְעַד וְגוֹ.

אָמַר לִיהַּ הַהוּא הִגְמוֹן, וּפְאָה אֲנִתְּ. וּנְפָאָה עָמָא דְאוּרֵיתָא דְקְשׁוּט יִרְתִּין. בְּתַר יוֹמִין שְׁמַעְנָא דְאַתְגִּיר. אֲזִלוּ, מְטוּן חַד בִּי חֲקַל, וְצִלוּ צְלוּתְהוֹן. בִּיּוֹן דְצִלוּ צְלוּתְהוֹן, אָמַרוּ מִפְּאֵן וְלַהֲלָאָה נְתַחֲפֵר בְּשִׁבְנֵתָא, וְנִזִּיל וְנִתְעַסַּק בְּאוּרֵיתָא.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוקי
ר' בניהו שמואלי שליט"א

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (ישעיה מא) הֵן יְבוֹשׁוּ וַיִּפְלְמוּ כָל הַנְּחָרִים בְּךָ וְגו'. זְמַיִן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמַעַבְד לְיִשְׂרָאֵל, כָּל אֵינּוֹן טָבְאֵן, דְּקָא־מֵר עַל יְדֵי נְבִיאֵי קִשׁוּט, וַיִּשְׂרָאֵל סָבְלוּ עֲלֵיהוֹן, כְּמָה
בִּישׁוּן בְּגִלּוּתֵהוֹן. וְאַלְמֵלֵא כָּל אֵינּוֹן טָבְאֵן דְּקָא מְחַפְּאֵן וְחֻמְאֵן פְּתִיבִין בְּאַזְרֵייתָא, לֹא הוּוּ יִכְלִין
לְמִיקָם וּלְמַסְבֵּל גְּלוּתָא.

אָבֵל אֲזִלִין לְבֵי מְדַרְשׁוֹת, פְּתַחִין סְפָרִין, וְחֻמְאֵן כָּל אֵינּוֹן טָבְאֵן, דְּקָא מְחַפְּו, וְחֻמְאֵן פְּתִיבִין
בְּאַזְרֵייתָא, דְּאֶבְטַח לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּ, וּמִתְנַחֲמִין בְּגִלּוּתֵהוֹן, וּשְׂאֵר עֲמִין מְחַרְפִּין
וּמְגַדְפִּין לֹון, וְאִמְרֵי אֵן הוּא אֱלֹהֵכּוֹן, אֵן אֵינּוֹן טָבְאֵן דְּאִתּוֹן אִמְרִין דְּזְמִינִין לְכוֹן, וְכִי כָּל עֲמִין
דְּעֻלְמָא יִכְסְפוּן מִנֵּיכּוֹ.

הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה סו) שְׁמַעֲנִי דְבַר יְי' הַחֲרָדִים אֶל דְּבָרוֹ אָמְרוּ אַחֲיָכֶם שׁוֹנְאִיכֶם וְגו'. מָאִי
הַחֲרָדִים אֶל דְּבָרוֹ, אֵינּוֹן דְּסָבְלוּ כְּמָה בִישׁוּן, כְּמָה שְׁמוּעוֹת שְׁמַעֲנִי, אֲלִין עַל אֲלִין, וְאַלִין בְּתַר
אֲלִין, וְחַרְדִּין עֲלֵיהוֹן, כְּמָה דְאִתָּא אָמַר (ירמיה ל) כִּי וְגו' קוֹל חֲרָדָה שְׁמַעֲנִי פַחַד וְאִין שְׁלוֹם וְגו'. אֵינּוֹן
חֲרָדִים תְּדִיר אֶל דְּבָרוֹ פַּד אֶתְעַבִּיד דִּינָא.

אָמְרוּ אַחֲיָכֶם שׁוֹנְאִיכֶם, אֲלִין אֵינּוֹן אַחוּבִין בְּנֵי עֲשׂוֹ. מִנְדִּיכֶם, כְּמָה דְאִתָּא אָמַר (איכה ד) סוּרוּ טָמֵא
קְרָאוּ לָמוֹ. דְלִית עֲמָא דְקָא מְבִיזִין לֹון בְּאַנְפֵי, וּמְרַקְקִין בְּאַנְפֵיהוּ לְיִשְׂרָאֵל כְּבִנֵי אֲדוּם. וְאִמְרֵי
כְּלָהוּ מִסְּאָבִין פְּנֵדָה, וְדָא אִיהוּ מִנְדִּיכֶם. לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְי', אֲנִן (דְּאִמְרִין) בְּנֵי דָאֵל חִי. דִּי בֶן
יִתְיַקֵּר שְׁמִיה. אֲנִן שְׁלֻטְנִין עַל עֻלְמָא בְּגִין חַוָּה דְאִקְרִי גְדוּל. (בראשית כז) עֲשׂוֹ בְנוֹ הַגְּדוֹל. וּבְשֻׁמָּא
דָּא אִקְרִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְדוּל, (תהלים קמה) גְדוּל יְי' וּמַהוּלָּל מְאֹד. אֲנִן בְּנֵי הַגְּדוֹל, וְאִיהוּ גְדוּל.
וְדָאִי לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְי'.

אָבֵל אִתּוֹן זְעִירִין מְכֻלָּא, (בראשית כז) יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן כְּתִיב, אֵן הוּא אֱלֹהֵכּוֹן. אֵן הוּא אֵינּוֹן טָבְאֵן,
דִּיכְסְפוּן כָּל עֲמֻמֵּיָא מְחַדְדָה דְלְכוֹן. מָאֵן יִתֵּן וְנִרְאָה בְּשִׁמְחַתְכֶם כְּמָה דְאִתּוֹן אִמְרִין. וְהֵם יְבוֹשׁוּ
(רוח הקדש אומר והם יבושו) (ס"א תו כמאן) כְּמָאֵן דְתִלִי קִלְקֵלָא בְּאַחְרָא, בְּגִין דְאִתּוֹן אִמְרִין דְּכַדִּין יְבוֹשׁוּ
וַיִּפְלְמוּ, וּבְגִין דָּא רוּחַ קִדְשָׁא תָוּה אָמַר מְלָה הָכִי, וְעַל דָּא, הֵן יְבוֹשׁוּ וַיִּפְלְמוּ כָּל הַנְּחָרִים בְּךָ. מָאִי
כָּל הַנְּחָרִים בְּךָ. דְאִתְקַפּוּ נְחִירֵיהוֹן בְּרוּגְזָא עֲלֵהּ בְּגִלּוּתָא דָּא. בְּחַוָּה זְמַנָּא, יְבוֹשׁוּ וַיִּפְלְמוּ מִכָּל
טָבִין דִּיחֻמוֹן לְהוֹן לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי תַּיִיא הָכִי הוּא וְדָאִי, אָבֵל חֻמְיָן וְהָכִי חֻמוֹ תְּקִיפֵי עֻלְמָא, דְהָא גְלוּתָא אֶתְמַשְׁךָ וְעַדִּין
בְּרִיהַ דְדוּד לֹא אִתִּי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכָל דָּא הָכִי הוּא, אָבֵל מָאֵן עֲבִיד דִּיכְסְפוּן יִשְׂרָאֵל גְלוּתָא
דָּא, כָּל אֵינּוֹן הַבְּטָחוֹת דְאֶבְטַח לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָא אֶתְמַר, דְעֻלְמִין לְבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּלְבִתִּי
מְדַרְשׁוֹת, וְחֻמְאֵן כָּל אֵינּוֹן נְחֻמוֹת, וְחֻדְאֵן בְּלַבִּיָּהוּ לְמַסְבֵּל כָּל מַה דִּיִּתִי עֲלֵיהוּ, וְאַלְמֵלֵא דָּא לֹא
יִכְלִין לְמַסְבֵּל.

אָמַר רַבִּי תַּיִיא וְדָאִי הָכִי אִיהוּ, וְכָלָא בְתִשׁוּבָה תִּלְיָא. וְאִי תִימָא דִיכְלוֹן הַשְׁתָּא לְאַתְעָרָא תִשׁוּבָה
כְּלָהוּ פַחַדָּא. לֹא יִכְלִין. מָאִי טַעֲמָא לֹא יִכְלִין. בְּגִין דְכְּתִיב, (דברים ל) וְהָיָה כִי יָבֹאוּ עֲלֵיךָ כָּל

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וּכְתִיב וְהִשְׁבוֹתָ אֶל לִבְךָ בְּכֹל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְיַחְךָ וְגו'. וּכְתִיב וְשָׁבַת עַד יִי אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וּכְדִין (דברים ל') אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ וְגו'. וְעַד דְּכָל אֵינּוֹן מְלִין לָא יתְקַיְיֵמוּן, לָא יבְלִין (דף קפ"ט ע"א) לְאַתְעָרָא תְּשׁוּבָה מִבְּיַהוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כְּמָה סְתָמַת פֶּל אַרְחִין וְשִׁבְלִין מִפֶּל בְּנֵי גְלוּתָא, וְלָא שְׁבַקַת לֹזַן פִּתְחוֹן פֶּה. אִי הָכִי, לְהוּוּ כְּמָה דְהוּוּ בְּכָל דְרָא וְדָרָא, דְלָא יִסְבְּלוּן גְלוּתָא וְלָא אַגְרָא, וְיִפְקוּן (ס"א א' הָכִי, לְהוּוּ כְּמָה דְלְהוּוּ בְּכָל דְרָא וְדָרָא, יִסְבְּלוּן גְלוּתָא וְלָא יִפְקוּן) מְדִינָא דְאֹרִייתָא, וְיִתְעַרְבוּן בְּשָׂר עַמּוּן.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כו) כְּמֹה הָרָה תִקְרִיב לְלֶדֶת תַּחֲלִיל תִזְעַק בְּחִבְלֶיהָ וְגו'. מָאִי כְּמֹה הָרָה, אַרְח אִיהוּ לְעוֹבְרָתָא, לְאַעְפְּרָא עָלָה תִשַׁע יַרְחִין שְׁלָמִין. וְאִית בְּעֵלְמָא כְּמָה וְכְמָה, דְלָא עֵבֶר עָלָה אֱלָא יוֹמָא חַד אִו תִּרִין יוֹמִין מִתְשִׁיעָא, וְכָל צִירִין וְחִבְלִין דְעוֹבְרָתָא בְתִשְׁעָא אֵינּוֹן. וְאִי עַל גַּב דְלָא אַעְבֵּר עָלָה אֱלָא יוֹמָא חַדָּא, אִתְחַשִּׁיב עָלָה כְּאִילוּ אִתְעַבְרוּ כָּל תְּשִׁיעָא שְׁלָיִם. אִוְף הָכִי יִשְׂרָאֵל, בִּין דְאִטְעָמִי טַעַם גְלוּתָא, אִי יִהְדְרוּן בְּתִשׁוּבָה, יִתְחַשֵּׁב עֲלֵיהוּ כְּאִילוּ אַעְבְּרוּ עֲלֵיהוּ כָּל אֵינּוֹן מְלִין דְכְתִיבִין בְּאֹרִייתָא. כָּל שְׁפָן וְכָל שְׁפָן דְכְּמָה וְכְּמָה יִסְרוּן אַעְבְּרוּ עֲלֵיהוּ מִן יוֹמָא דְגְלוּתָא שְׂרִי.

אָבֵל מָאִי דְכְתִיב, (דברים ד) בַּצַּר לָךְ וּמִצָּאוֹךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. תָּא חֲזִי, כְּמָה רַחֲמֵנוּתָא רַחֲמֵי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמִלְחָה דָּא. לְמִלְכָּא דִתְהוּהוּ לִיה בְּרָא יְחִידָא, וְרַחֲמֵי לִיה רַחֲמֵי דְנִפְשָׁא, וּמִגֹּו רַחֲמֵי דִלִּיה, יְהֵב לִיה לְאַמִּיָּה מְטֻרֵנוּתָא דְתִרְבִּי לִיה, וְתוֹלִיף לִיה אַרְחֵי מִתְתַקְנֵן. זְמַנָּא חַדָּא חֵב לְגַבִּי אַבּוּהָ, אַתָּא אַבּוּהִי וְאַלְקֵי לִיה, וְלִבְתֵּר אַעְבֵּר עַל חוֹבִיהָ. תָּב כְּמִלְקֵדְמִין וְחֵב לְאַבּוּהָ, וְאַפְקִיָּה אַבּוּהָ מִבִּיתִיהָ, וְאַרְגִּיז עֲלֵיהָ, נִפְקַת הוּא בְרָא מִבִּיתִיהָ.

וּבְאַתֵּר דִּיתֵךְ בְּאַרְחָה קְשׁוּט, וְיִהֵא זְפָאָה כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דִּישְׁמַע מִלְכָּא אַבּוּהָ, וְיִהֵא תִיאַבְבְּתִיהָ עֲלֵיהָ. מָה עֵבֶד. אָמַר הוּאִיל וְנִפְקָנָא מְהִיבְלָא דְאַבָּא, אַעְבִּיד מִפְּאֵן וְלְהִלָּאָה כָּל מָה דְאַנָּא בְּעִי. מָה עֵבֶד. אִוֵּל וְאַתְחַפֵּר בְּזוֹנוֹת, וְאַתְלַכְלַךְ בְּלִכְלוּכָא דְטַנוּפָּא בְּהַדְיָהוּ, וְלָא הָוָה מִשְׁתַּבַּח אֱלָא בְּהַדְיָהוּ, בְּחַפְּרָא דְלְהוּן. דְמְטֻרֵנוּתָא אִמִּיהָ פִקְדַת בְּכָל יוֹמָא עַל הוּא בְרָא, וְיַדְעַת דְבְרָה בְּהַדְיָהוּ זוֹנוֹת אִתְחַפֵּר, וְכָל חַבְרוּתָא דִידִיהָ בְּהַדְיָהוּ הָוּוֹת. שְׂרִיאת לְמַכְפִּי, וְלְאַתְמַרְרָא עַל בְּרָהּ.

יוֹמָא חַד עָאֵל מִלְכָּא לְגַבִּיהָ, חֶמָּא לָהּ דְאִיהִי מְבַכָּה. שְׂאִיל לָהּ עַל מָה אַתָּ בְּכָאָת. אָמַרְהָ וְלָא אַבְבָּהּ, דִּהָא בְּרָנָא לְבַר מְהִיבְלָא דְמִלְכָּא. וְלָא דִי דְהוּא לָא יִתֵּיב בְּהִיבְלָא דְמִלְכָּא, אֱלָא דְהוּא יִתֵּיב בְּהַדְיָהוּ זוֹנוֹת. מָה יִמְרוּן כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, בְּרִיָּה דְמִלְכָּא אִיהוּ דִיתֵיב בְּבִי זוֹנוֹת. שְׂרִיאת לְמַכְפִּי, וְלְאַתְחַנְנָא לְמִלְכָּא.

אָמַר מִלְכָּא, בְּגִינָךְ אִתְדַר לִיה, וְאַנְתָּ עַרְבָּא דִלִּיהָ. אָמַרְתָּ הָא וְדָאִי. אָמַר מִלְכָּא הוּאִיל וְכָךְ הוּא, לָא אַצְטְרִיךְ לְאַתְדַרְרָא לִיה בִּימְמָא בְּאַתְגְּלָא. דְכְּסוּפָּא דִילָן אִיהוּ לְמַהָךְ בְּגִינִיהָ לְבִי זוֹנוֹת. וְאִי לָא הוּי כְּגוֹנוֹנָא דָּא, דְטַנְפָּ גְרַמִּיהָ הָכִי וְחַלְל יְקָרִי הוּינָא אַנָּא, וְכָל חֲטִילִין דִּילִי, אִזְלִין בְּגִינִיהָ בְּכְמָה יְקָר, בְּכְמָה בּוֹקִינְס קָמִיהָ, בְּכְמָה מְאִי קָרְבָּא, מִימִינִיהָ וּמִשְׂמָאלִיהָ, עַד דְכָל בְּנֵי עֲלָמָא

יִזְדַּעְזְעוּן, וַיִּנְדְּעוּן כְּלָא, דְּבִרָא דְּמִלְכָא אִיהוּ. הַשְּׁתָא כִּינּוּ דְּאִיהוּ טַנְה גְרַמְיָה, וְחִלְל יִקְרִי, אִיהוּ יְהִיר בְּטַמְרוֹ, דִּלְא יִנְדְּעוּן בִּיה. אַתְדָר לְגַבֵּי מִלְכָא, יְהִיבִיה לְגַבֵּי אַמְיָה.

לְיוֹמִין סָרַח כְּמִלְקַדְמִין. מַה עֲבַד מִלְכָא. אַפִּיק לִיה וְלְאַמְיָה בְּהַדְיָה מִגּוֹ הִיכְלָא, אָמַר תְּרוּוּיְכוּ תַהֲכוּן, וְתְרוּוּיְכוּ תִסְבְּלוּן גְלוּתָא, וּמִלְקִיּוּתָא תַמְן. כִּינּוּ דְּתְרוּוּיְכוּ תִסְבְּלוּן כְּחָדָא, כְּדִין יִדְעָנָא דְּבָרֵי יְתוּב כְּדָקָא חֲזִי.

כְּדִין יִשְׂרָאֵל כְּנֹוֹי דְּמִלְכָא קְדִישָׁא אֵינֹון. אַחִית לֹון לְמַצְרַיִם. וְאִי תִימָא בְּהַהוּא זְמַנָּא לָא חָאבוּ, גְזָרָה דְּגִזְרָא קְדִישָׁא כְּרִידָא הוּא בֵּין הַבְּתָרִים הֵנָּה אַתְחֲזִי לְמַהוּי קָיִים, וְקוּדְשָׁא כְּרִידָא הוּא אֲשַׁגְחָ לְתִרִין מְלִין, חַד בְּגִין הַהִיא מְלָה דְּאָמַר אַבְרָהָם, (בראשית טו) בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשְׁנָה, דָּא הוּא (דף קפ"ט ע"ב) סָבָה וְעִילָה. אָבֵל עַד דְּנִפְקוּ מִמַּצְרַיִם, לָא הוּוּ גֹוֹי, וְלָא אַתְחֲזִי כְּדָקָא יְאוּתָ.

פְּתַח וְאָמַר, (שיר השירים ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כִּן רַעֲיָתִי בֵּין הַפְּנוֹת. בְּעָא קְדִישָׁא כְּרִידָא הוּא לְמַעַבְדָ לֹון לְיִשְׂרָאֵל כְּנֹוֹנָא דְּלַעֲיָלָא וְלְמַהוּי שׁוֹשְׁנָה חָדָא בְּאַרְעָא, כְּנֹוֹנָא עֲלָאָה. וְשׁוֹשְׁנָה דְּסִלְקָא רִיחָא, וְאַתְבְּרִיר מְכַל שְׁאָר וּוְרִדִין דְּעֲלָמָא, לָא הוּוּ אֲלָא הַהִיא דְּסִלְקָא בֵּין הַחוּחִים. וְדָא אַרְחָא כְּדָקָא יְאוּתָ. וְעַל דָּא זְרַע שְׁבַעֲיָן זֹוגִין, דְּהוּוּ שְׁבַעֲיָן נֶפֶשׁ, וְאַעֲיַל לֹון בֵּין הַחוּחִים, וְאֵינֹון חוּחִים, מִיַּד דְּהוּוּ אֵינֹון זֹוגִין תַּמְן, סְלִיקוּ עֲנַפִּין וְטַרְפִּין וְשְׁלִיטוּ עַל עֲלָמָא, וּכְדִין פְּרַחַת שׁוֹשְׁנָה בִּינִיָּהוּ.

כִּינּוּ דְּבְעָא קְדִישָׁא כְּרִידָא הוּא לְאַפְקָא שׁוֹשְׁנָה וְלְקִיטָ לָה מִבִּינִיָּהוּ, כְּדִין יְכַשׁוּ חוּחִים, וְאַזְדְּרִיקוּ, וְאַשְׁתַּצִּיאוּ, וְלָא אַתְחֲשְׁבוּ לְכָלוּם. בְּשַׁעֲתָא דְּאִזִּיל לְמִלְקָט שׁוֹשְׁנָה דָּא, לְאַפְקָא כְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה, בְּהַהוּא זְמַנָּא אָזַל מִלְכָא גּוֹ כְּמָה חֲיִילִין רְבִרְבָנִין וְשְׁלִיטִין, עִם דְּגִלִין פְּרִישָׁן, וְאַפִּיק לְכְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה בְּכַמָּה גְבוּרִין, וְאַיְתִי לִיה לְהִיכְלִיָּה, וְיְתִיב סְגִי כְּבִי מִלְכָא.

כִּינּוּ דְּחַב לְגַבֵּי אַבוּהָ, אוֹכַח לִיה, וְאַלְקִי לִיה, דְּכַתִּיב, (שופטים ב) וַיַּחַר אֶפֶס יְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שׁוֹסִים וְגו', סָרַח כְּמִלְקַדְמִין, וּמְרַד בְּאַבוּהָ, אַפְקִיָּה מִבִּיתִּיהָ. מַה עֲבַדוּ יִשְׂרָאֵל, חָמוּ דְּהָא אַתְבְּדְרוּ לְכַבֵּל, אַתְעַרְבוּ בְּעַמְמָא, נְסִיבוּ נְשִׁין נְכָרִיּוֹת, וְאוּלִידוּ כְּנִין מְנַחֲוֹן. עִם כָּל דָּא, אִימָא קְדִישָׁא הַוָּת אַפְטְרוּפוּסָא עֲלִיָּהוּ.

וְעַל דְּעֲבַד חֲכִי, קְדִישָׁא כְּרִידָא הוּא אָמַר, הוּאִיל וְכַסּוּפָא אִיהוּ, לִיתִי כְּרִי אִיהוּ מְגַרְמִיָּה, הוּאִיל וְחִלְל יִקְרִי, לָא אַתְחֲזִי דְּאָנָא אִיזִיל תַּמְן לְאַפְקָא לִיה, וְלְמַעַבְדָ לִיה נְסִין וְגְבוּרָן כְּמִלְקַדְמִין. תְּבוּ אֵינֹון, כְּלָא סִינְעָא דְּאַתְחֲזִי לֹון, כְּלָא פְּלִיאָן וְנְסִין, אֲלָא כְּלָהוּ מִתְבְּדְרוּ, כְּלָהוּ לְאָן כְּמַסְכְּנִין, וְתְבוּ לְהִיכְלָא דְּמִלְכָא בְּכַסּוּפָא, וְאַימָא קְדִישָׁא עֲרַבַת לֹון.

חָאבוּ כְּמִלְקַדְמִין. מַה עֲבַד קְדִישָׁא כְּרִידָא הוּא. אַפִּיק לְהָאִי בְּרָא כְּמִלְקַדְמִין מְהִיכְלִיָּה, וְאַימָיָה בְּהַדְיָה. אָמַר, מִכָּאן וְלְהִלָּאָה, אִימָא וּבְרָהּ יִסְבְּלוּן כְּמָה בִּישִׁין כְּחָדָא, חָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה ג) וּבְשַׁעֲיָכֶם שְׁלַחַה אִמְכֶם. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים ד) בַּצַּר לָהּ וּמְצֹאוּהָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית

הַיָּמִים. מָאִי בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. אֵלֶּא דָּא הוּא אִימָא קְדִישָׁא, דְּהוּא אַחֲרֵית הַיָּמִים, וְעָמְהָ סְבָלוּ כָּל
מָה דְסְבָלוּ בְּגֵלוּתָא.

וְאֵילוּ יְהֻדְרוּן בְּתִיבְתָא, אֲפִילוּ חַד בִּישׁ, אוֹ חַד צַעֲרָא, דִּיעֵבֵר עֲלֵיהּ, אַתְחַשֵּׁב עֲלֵיהּ, פְּאֵלוּ
סְבָלוּ כְּלָא (ס"א וְאִי לָאו סְתִים קִינְא) וְאִי לָא, פִּד יִסְתִּים קִינְא, (בִּישָׁא) וְכָל דְרִין דִּילֵיהּ. כְּמָה דְאָמַר
בוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְּכְתִיב, (ויקרא כה) לְצַמִּיתוֹת לְקוֹנָה אוֹתוֹ לְדוֹרוֹתָיו. וְכָל דָּא, בְּתִיבְתָא תִּלְיָא
מִיְלָתָא. אָמַר רַבִּי חֵיָא, וְדָאִי חֵכִי הוּא. וְעַל דָּא גְלוּתָא אַתְמַשְׁדָּה.

אֲבַל קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מָה דְחָמִי (ס"א דְמָחָא) (נ"א דְלָקָא) לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, בְּהֵאִי אַחֲרֵית הַיָּמִים,
וּבְהֵאִי אַחֲרֵית הַיָּמִים יַעֲבִיד לוֹן נִסִּין וְנוֹקְמִין, דְּכְתִיב, (ישעיה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה
הַר בֵּית יְיָ בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מָאֵן רֹאשׁ הַהָרִים. דָּא אַבְרָהָם סְבָא, כְּהֵנָּה רַבָּא, רֹאשׁ דְכְּלָא. וּבְגִין
דְּאִיהוּ רֹאשׁ, כּוּס דְּבִרְכָה, יִהְיֶה נִכּוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים, דָּא אַבְרָהָם סְבָא, כְּדַמְאָה לְשָׂאֵר הַהָרִים.
כּוּס דְּבִרְכָה, אַצְטְרִיךְ לְמַהוּי מְתַקְנָא בִּימִנָא.

וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת. אַצְטְרִיךְ לְמַהוּי זְקוּיָה מִן פְּתוּרָא, שְׁיַעֲוֵרָא דְאֶקְרִי (ס"א דְאִיהוּ) זְרַת, לְבִרְכָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְדָא הוּא וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת. מְגַבְעוֹת מָאִי הוּא. אֵלֶּא פִינְהָ וּבִין (תהלים מה טו) בְּתוֹלוֹת
אַחֲרֵיהּ רְעוּתֵיהּ, שְׁיַעֲוֵרָא דְזְרַת אִיהוּ. נִשְׂא כּוּס דְּבִרְכָה מְגַבְעוֹת וְדָאִי, וְעַל דָּא טְבָא דִּיהָ לִיהָ
לְהֵאִי בְּרָא בּוֹכְרָא, בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים אִיהוּ.

אָמַר לִיהָ שְׁפִיר קְאָמְרַת, הֵאִי קְרָא וְדָאִי חֵכִי הוּא. בְּרֹאשׁ הַהָרִים, דָּא יְמִנָא, אַבְרָהָם סְבָא,
דְּאִיהוּ רֹאשׁ הַהָרִים וְדָאִי. וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת, מְשִׁיעֲוֵרָא דְגַבְעוֹת, דְּאִינוֹן רְעוּתֵיהּ. וְשְׁפִיר קְאָמְרַת.
(ישעיה ב) וְנִהְרּוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. מָאִי הוּא. אָמַר לִיהָ, וְאֲפִילוּ נְשִׁים וְקַטְנִים וְשִׁמְשׁ דְּפִלַּח עַל
פְּתוּרָא, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ לָא אֲבַל, אַצְטְרִיךְ לְמַשְׁמַע, וְלְמִימָר אָמֵן. (ס"א לְחֵרִיק בְּרָכָה לְכוּס דְלָא וְכוּ)
דְלָא יִימָא פִּר נִשׁ, אָנָּה לָא אַבְלִית, וְהוֹאִיל (דף ק"צ ע"א) דְלָא אַצְטְרִיפְנָא לְזַמּוֹן, לָא אֲשַׁמַּע וְלָא
אִימָא אָמֵן. הַכֹּל חֵיבִין בֵּיהּ.

דְּבַר אַחַר וְנִהְרּוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם, אַף עַל גַּב דְּנְשִׁים וְקַטְנִים פְּטוּרִין מִן הַמַּצּוֹת, כּוּס דְּבִרְכָה הַכֹּל
חֵיבִין, כְּלָבֵד דִּינְדַעוֹן לְמֵאֵן מְבָרְכִין, וְדָא הוּא וְנִהְרּוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. אַתָּא רַבִּי יוֹסִי וְנִשְׁקִיָּה,
אָמַר כְּמָה שְׁפִיר מְלָחָה דָּא, וּמְתִיקָא לְחַפָּא.

הַשְּׁתָּא אִית לְדִיִּיקָא, אִי הֵאִי אַחֲרֵית הַיָּמִים, אִיהִי כּוּס דְּבִרְכָה מְשִׁשׁ, מַהוּ הַר בֵּית יְיָ, הִנּוּחָ לִיהָ
לְמַכְתַּב חֵכִי, וְהָיָה אַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מַהוּ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר
בֵּית יְיָ. אָמַר לִיהָ, אַחֲרֵית הַיָּמִים אִיהוּ אֵילְנָא כְּלָא, מִרְיִשְׁיָה וְעַד סִפְיָה, דְּהוּא אֵילְנָא דְטוֹב וְרַע.
וְאֵתָא קְרָא לְבִרְכָא בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, וְאֲפִיק הַר בֵּית יְיָ, דָּא טוֹב כְּלָא רַע. הַר בֵּית יְיָ וְדָאִי דְלִית
תַּמָּן חוּלְקָא לְסַטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא אַתְבְּרִיר הַר בֵּית יְיָ, מְגוֹ אֵילְנָא דְאִיהוּ אַחֲרֵית הַיָּמִים. וְדָא
אִיהוּ כּוּס דְּבִרְכָה, דְּאִיהוּ נִכּוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, זָכָאָה אַרְחָא דָּא, דְּזִכְיָנָא לְהָאֵי מְלָחָה. אָמַר לִיָּה מִמָּאן שְׁמַעְתָּ לָּהּ. אָמַר לִיָּה, יוֹמָא
חָדָא הוּיָנָא אַזִּיל בְּאַרְחָא, וְשְׁמַעְנָא וְחַמְיָנָא לִיָּה לְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, (נ"א לְרַבִּי שְׁמַעוֹן) דְּתָוָה דְּרִישׁ
לְהָאֵי קָרָא לְרַבִּי אַחָא, וְכִיּוֹן דְּשְׁמַעְנָא חַדְיָנָא בֵּיהּ, וְנִטְרִינָא לִיָּה צְרִיר בְּכַנְפָּא דְּלְבוּשָׁאֵי, דְּלָא
יְתַעְדִּי מִנְּאֵי לְעֵלְמִין. אָמַר לִיָּה, וְדָאֵי מְלָחָה קְדִישָׁא דָּא, מְנַהֲרֵהוּ דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא אֲתַנְהִיר. זָכָאָה
דְּרָא, דְּקִימֵי עֵלְמָא וְסַמְכוּי, שְׁרִיין בְּגוּיָהּ. וְאֵי אַנְתָּ צְרִירַת לְהָאֵי מְלָחָה בְּקִשְׂרָא חָדָא דְּלָא יְתַעְדִּי
מִיָּנָה. אַנְא אַצְרוּר לָהּ בְּתַלְתִּין, אוּ בְּאַרְבַּעִין קִשְׁרִין בְּכִיסָאֵי, דְּלָא יְתַעְדִּי מִיָּנָא לְעֵלְמִין. (כאן חסר).

עַל תְּהִיָּא מְלָחָה דְּאַחְמֵי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשְׁהָ, בְּגִין דְּאַף עַל גַּב דִּישְׂרָאֵל חָבִין קָמִיָּה בְּכָל
דְּרָא וְדָרָא, לָא בְּעֵי מָאן דִּימָא עֲלֵיהּוּ דְּלְטוּרִין. מְנַלְן. מְהוּשְׁע, דְּכְתִיב, (הושע א) תַּחֲלַת דְּבַר יְיָ
בְּהוּשְׁע, הָא אוּקְמוּהָ מְלָחָה. וְעַל דָּא (הושע ב) וְהָיָה מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֲזוֹל הַיּוֹם וְגוֹ'. וּבְגִין דָּא בְּרִיךְ
לוֹן בְּכַמְהָ בְּרַפָּאן, לָא תְּהִירָא בְּתִיבְתָא, וְלָא תְּבָא לוֹן לְגַבִּי אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא, וְלָא אַעְדִּי מִתַּמָּן, עַד
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחַל עַל חוּבֵיָּהּ, וְאַתְנַקִּיאוּ קָמִיָּה.

אַלְהֵהוּ מְהָ כְּתִיב בֵּיהּ, (מלכים א יט) וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רַתֶּם אֶחָד וְגוֹ', אָמַר מְאָרִיָּה דְּעֵלְמָא, אֲתַתָּא
חָדָא שְׁדֵרַת לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְדְבוּרָה שְׁמָה, דְּכְתִיב, (שופטים ד) וְהָיָא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תַּמָּר דְּבוּרָה. דָּא
הוּא רַתֶּם, וְאַתְדֵרַת לוֹן לְמוּטָב, דְּכְתִיב, (שופטים ה) עַד שְׁקַמְתִּי דְּבוּרָה. וְאַנְא עָאֲלִית בִּינֵיָּהּ,
וְאַכְרִזִית קָמִיָּהּ וְלָא יָכִילָנָא.

עַד דְּתָוָה יְתִיב, אֲתַגְלֵי עֲלֵיָּה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר לִיָּה מַה לָּךְ פַּה אֲלֵיָּהּ, בְּקַדְמִיתָא קָא הוּיַת
מְקַטְרָנָא וּמְקַנֵּי עַל בְּרִית, וּמְדַחְמִינָא בְּךָ דְּקָנִית עֲלֵי בְּהַהוּא בְּרִית, נְטִלִית לִיָּה בְּרַעוּ דְּמִשְׁהָ,
וְיַהֲיִבְנָא לָךְ, עַד דְּמִשְׁהָ תָּוָה אָמַר (במדבר כה) הַגִּנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. הַשְׁתָּא דָּאִיָּהוּ דִּילָךְ,
לָא אֲתַחְזִי לָךְ לְקַטְרָנָא עֲלוּי, תָּוָה לָךְ לְמִשְׁפַּק קְנוּיָךְ לִי, כְּמַה בְּקַדְמִיתָא דְּתָוָה דִּילִי, שְׁבַקְנָא לִיָּה
לִידָא אַחְרָא, וְלָא קְטְרִינָא עֲלוּי.

מַה לָּךְ פַּה, מָאֵי פַּה. בְּרִית קְנִימָא, פַּה יְיָ אִיָּהוּ. כִּיּוֹן דְּלָא בְּעָאֲת לְשַׁבְקָא לִי פּוּמָה, אֲתַבְרִי
בְּאַתְרַ דְּהַהוּא פּוּמָא. תַּנּוּ, בְּהַהִיא שְׁעָתָא, אֲתַעֲבַר מִנִּיָּה הַהוּא נְבוּזַבְזָא דִּיָּהָב לִיָּה מִשְׁהָ. דְּתַנּוּ,
מָאֵי דְּכְתִיב, (מלכים א יט) וַיִּלְךָ בְּכַח הָאֲכִילָה תְּהִיָּא וְגוֹ'. עַד חַר הָאֲלֵהִים חוּרְבָה. לְמַתְבַּע מִתַּמָּן,
וְכִי מִתַּמָּן תָּוָה בְּעֵי. אֲלָא לְמַתְבַּע פְּמִלְקַדְמִין, מַהֲהוּא דִּירִית בְּחַר הָאֲלֵהִים, בְּרִית דָּא. פְּנַחֶם
הוּא אֲלֵיָּהּ, וְדָאֵי בְּדִרְגָּא חָדָא. אָמַר לִיָּה מִשְׁהָ, לִית אַנְתָּ יָכִיל לְקַבְּלָא מִנְּאֵי, אֲלָא זִיל לִינּוּקִיָּהּ
דִּישְׂרָאֵל, וּמְאִינּוֹן תַּרְנַח, וְאִינּוֹן יְהִי לָךְ, וּבְךָ הוּא עָבִיד. (חסר).

כְּמַה טִּיבּוּ עָבִיד קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא לְיִשְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, (מיכה ו) וְאַשְׁלַח
לְפָנֶיךָ אֶת מִשְׁהָ אַהֲרֹן וּמִרְיָם. וְהָא כְּמַה נְבִיאֵי הוּוּ לְבַתֵּר מִשְׁהָ, (דף ק"ז ע"ב) וְאַשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת
מִשְׁהָ אַהֲרֹן וְאַלְעָזָר וּפְנַחֶם יְהוֹשֻׁעַ וְאַלְהֵהוּ וְאַלְיִשֻׁעַ, וְכְמַה שְׂאָר צַדִּיקֵי וְחַסִּידֵי מִיָּבֵעֵי לִיָּה. אֲלִין
תַּלְתָּא אַמְאֵי. אֲלָא אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, עֲמִי, בְּנִי, אַמְאֵי לָא תְּדַכְרוּן לְכָל טַבִּין דְּעָבְדִית לְכוּ,
דְּשְׁדָרִית לְכוּ לְמִשְׁהָ אַהֲרֹן וּמִרְיָם.

לְמַלְךָ בְּשָׂר וָדָם, דְּאִית לֵיהּ מְדִינָתָא, וְשָׂדֵר לְגַבְהָ, גּוּבְרִין, אֲפֻרְפִין רַבְרַבְנִין, דִּיהוּן מְנַהֲלֵי עָמָא,
וּמְעֵינִין בְּהוּ, וּבְדִינֵיהוּ. מָאן אֲצַטְרִיף לְמַהוּ זְקוּק בְּמִזְוִינֵיהוּ, בְּמַלְיָן דִּי צַטְרִכוֹן. לָאוּ עָמָא
דְּמְדִינָתָא, בְּעַל פְּרַחֲיָהוּ יְצַטְרְכוּ לְעֵינָא בְּהוּ, וְלְמִיָּהב לְהוּ יְקָרָא.

שְׂדֵרִית לְמִשָּׁה, אִיהוּ אִיְתִי קַמְיָכוּ מִן לְמִיכַל, וְנַהִיל לְכוּ וּלְבַנְיָכוּ וּלְבַעֲרֵיכֹן, וְאַשְׁתַּדַּל בְּדִינֵיכֹן,
(ס"א בְּמִזְוִינֵיכוּ) וּבְכָל מָה דְּאֲצַטְרִיף לְכוּ. שְׂדֵרִית לְאַהֲרֹן, אִיְתִי (ס"א לְכוּ עֲנִי) הִיכְלִין דִּעֲנִי יְקָר לְחַפְּאָה
עֲלֵיכֹן, כְּמַלְכִין. אֲסַחֵי לְכוּ בְּטַלֵּי יְקָר, דְּלָא אֲתַרְקְבוּ לְבוּשֵׁיכֹן וּמְנַעֲלִיכֹן, וְהוּוּ מַתְחַדְּשֵׁי בְּכָל
יוֹמָא. שְׂדֵרִית לְמַרְיָם, אִיְתִי אֵת בִּירָא לְאַשְׁקָאָה לְכוּ, וְשְׂתִיתוּן אֲתוּן וּבַעֲרִיכֹן. אִינוּן יְהִבוּ לְכוּן,
וּמְדִלְהוּן אֲבַלְתוּן וְשְׂתִיתוּן, וְיִתְבַּתוּן בְּחוּפְאָה דִּיקָר דִּלְהוּן. וּמְדִלְכוּן לָא יְתַבְתוּן לוּן. וְלֹא עוּדָה,
אַלָּא דְּאַשְׁתַּדְּלוּ עֲלֵיכֹן, וְנַטְלוּ עַל צַוְאַרֵיהוּן מְטוּלְכוּן, וְהִוִּיתוּן מְחַרְפִּין וּמְגַדְפִין לוּן.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, לָאוּ הָוָה אַבְא רַחֲמָן עַל בְּנוֹי כְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְקָרָא הוּא דְכְּתִיב, (מלכים א ח)
לֹא נָפַל דְּבַר אֶחָד מִכָּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב וְגו'. תָּא חֲזִי רַחֲמָנּוּ דִּילֵיהּ, אֲלוּ אָמַר לֹא נָפַל דְּבַר אֶחָד מִכָּל
דְּבָרוֹ וְלֹא יִתִּיר, נַח לְעֵלְמָא דְּלָא אֲתַבְרִי. אֲבַל מְדַאֲמַר מִכָּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב, וְאַפִּיק בִּישׁ לְאַחֲזָרָא,
דְּהָא מְלָה דְּבִישׁ לָא בְּעִי לְמַעַבְדָּה.

וְאִי עַל גַּב דְּאַגְזִיָּם, וְאַרְיָם רְצוּעָה, אֲתַאֲת אֲמָא וְאַתְקַפַּת בְּדְרוּעֵיהּ יְמִינָא, וְקָם רְצוּעָה בְּקִיּוּמֵיהּ,
וְלֹא נְחִית לְתַתָּא, וְלֹא אֲתַעֲבִיד, בְּגִין דְּבַעֲיָטָא חֲדָא הוּוּ תְרוּוִינֵיהוּ, אִיהוּ דְּאַגְזִיָּם, וְאִיהוּ דְּאַחֲדִידָת
בִּימִינֵיהּ.

וְאִי תִימָא מְנַלְן. מְמַלְחָה דְּאִיהִי בְּאַתְנַלְיָא, דְּכְּתִיב לָךְ רַד פִּי שְׂחַת עַמְךָ, שְׂרִי לְאַרְמָא רְצוּעָה,
וּמִשָּׁה דְּלָא הָוָה יָדַע אֲרַחָא דְּאַמָּא, שְׂתִיק. פִּינוּ דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא פִּה, אֲנַקִּיד לֵיהּ, וּבְטַשׁ
פִּיה וְאָמַר וְעַתָּה הִנֵּיחָה לִי, מִיַּד אֲרַגִּישׁ מִשָּׁה, וְאַחֲדִיד בְּדְרוּעֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דְּכְּתִיב זְכוֹר
לְאַבְרָהָם, דְּאִי דְרוּעֵיהּ יְמִינָא, וּבְגִין כֶּף לָא נְחִית רְצוּעָה.

וְאִי תִימָא, אֲמָא דְּאִיהִי רְגִילָה לְאַחֲדָא בְּרְצוּעָה דְּמַלְפָּא, אֲן הִוִּית, דְּשַׁבְּקַת מְלָה לְמִשָּׁה. שְׂאִילָנָא
וְאַמִּינָא וְהָא לָא יָדַענָא בְּרִירָא דְּמַלְחָה, עַד דְּנַהֲוִי קַמִּיהּ דְּבוּצִינָא קוּדִישָׁא. כִּד אֲתוּ לְקַמִּיהּ דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, חַמָּא בְּאַנְפִּיָּהוּ סִימָן. אָמַר עוּלָוּ בְּנֵי קוּדִישִׁין, עוּלָוּ רַחֲמִין דְּמַלְפָּא, עוּלָוּ רַחֲמִין דִּילֵי,
עוּלָוּ רַחֲמִין אֲלִין בְּאַלִין.

דְּאָמַר רַבִּי אַבְא, כָּל אֲלִין חַבְרַיָּא, דְּלָא רַחֲמִין אֲלִין לְאַלִין, אֲסַתְלָקוּ מְעַלְמָא עַד לָא מְטָא
זְמַנֵּיהוּ, כָּל חַבְרַיָּא בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמִין דְּנַפְשָׁא וְרוּחָא הָוָה בִּינֵינֵיהוּ, וּבְגִין כֶּף בְּדָרָא
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאַתְנַלְיָא הָוָה, דְּהָוָה אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל חַבְרַיָּא דְּלָא רַחֲמִין אֲלִין לְאַלִין, גְּרַמִּין
דְּלָא לִיהֵךְ בְּאַרְחָ מִישָׁר. וְעוּד דְּעַבְדִּין פְּגִימוּ בְּהּ, דְּהָא אֲוִרִיָּתָא רַחֲמִין וְאַחֲוָה וּקְשׁוּט אִית בְּהּ.
אַבְרָהָם רַחֲמִין לְיִצְחָק, יִצְחָק לְאַבְרָהָם, מַתְחַבְּקוּן דָּא בְּדָא, יַעֲקֹב תְרוּוִינֵיהוּ אֲחִידָן בִּיהּ, בְּרַחֲמִין,
וּבְאַחֲוָה, יְהִבִין רַחֲמֵיהוּ דָּא בְּדָא. חַבְרַיָּא כְּהִוָּה דוּגְמָא אֲצַטְרִיכוּ, וְלָא לְמַעַבְדָּה פְּגִימוּ.

פִּינֵן דְּחָמָא סִימֵן בְּאַנְפֵייהוּ, וְאָמַר לֹון הָכִי. אָמַרוּ לִיהּ וְדָאי רוּחַ נְבוּאָה שָׂרָא עַל בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְהָכִי אֲצַטְרִידָ לֹון לְמַנְדַּע. בְּכַה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, חַד מְלָה מְאִינוֹן מְלִין דְּלְחִישׁוֹ לִי מְגוֹ רִישׁ מְתִיבְתָא דְגֻנְתָא דְעָדוֹן, דְּלֹא אָמְרוּ בְּאַתְגְּלִיא מְלָה דָא סְתָרָא אִיהִי, וְאִמָּא לְכוּ בְּנֵי רַחֲמֵי, בְּנֵי רַחֲמִין דְּנַפְשָׁא, מָה אַעֲבִיד, אָמְרוּ לִי בְּלְחִישָׁא, וְאַנָּא אִמָּא בְּאַתְגְּלִיא. וְלִזְמַנָּא דְנַחְמֵי אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, (דף קצ"א ע"א) כָּל אַנְפִּין יִסְתַּכְּמוּן בְּדָא.

בְּנֵי חוּבָא דְעֵבְדוּ (ערב רב) עָמָא דְלִבְרָ. וְאַשְׁתַּתְּפוּ בֵּיהּ עָמָא קְדִישָׁא, בְּאַמָּא חָאבוּ, דְכְּתִיב קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים, אֱלֹהִים וְדָאי. כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל דָּא, אִיהוּ דְשָׂרְיָא עַלְיָהּוּ כְּאַמָּא עַל בְּנִין, וְדָא הוּא רִזָּא דְכְּתִיב, (תהלים קו) וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר. דָּא כְּבוֹדָם דְיִשְׂרָאֵל, אָמָּא דְלְהוֹן. וְדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמואל א ד) גָּלָה כְבוֹד. דְגֵרְמוֹ לְשִׁכְנֵתָא דְאַתְגְּלִי בְּגִלוּתָא עֲמַהוֹן. וְעַל דָּא וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם, בְּמָה. בְּתַבְנִית שׁוֹר.

הָכָא אִיהוּ רִזָּא דְמְלָה, תָּא חֲזִי, לְתַתָּא גּוֹ שְׁמָרִים דְחַמְרָא, דְיִוְרְדִין בִּישׁוֹן, נַפְקַ חַד עֲרַעְרָא, מְקַטְרָנָא, מְזִיקָא קְדַמָּה, וְאִיהוּ בְרִזָּא דְיוֹקְנָא דְאַדָּם. כַּד קָרִיב לְגוֹ קְדִישָׁא. פִּינֵן דְאַתְעֵבֵר מִתַּמְּוֹן, וּבְעִי לְנַחְתָּא לְתַתָּא. בְּעִי לְאַתְלַבְּשָׁא בְלְבוּשָׁא, לְנִזְקָא עֲלָמָא. וְנַחֲתִית הוּא וְרַתִּיכוֹי. וְלְבוּשָׁא קְדַמָּה דְקָא נְקִיט, תַּבְנִית שׁוֹר, דְיוֹקְנָא דְשׁוֹר, וְקְדַמָּה לְנִזְקִין מְאִינוֹן אַרְבַּע, שׁוֹר אִיהוּ. וְאִינוֹן אַרְבַּע אָבוֹת לְנִזְקָא עֲלָמָא. וְכִלְהוֹ תַלְתָּא דְאַבוֹת נְזִיקִין בְּר שׁוֹר, בְּלָהוּ דִילִיהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר.

מַהוּ אוֹכֵל עֵשֶׂב. הָא דְרִשְׁיֵן בֵּיהּ. אֲבָל עֲקָרָא דְמְלָה, מִתַּמְצִית דְלַחֵם וְשִׁבְעָה זִינֵי דָגוֹן, לִית לִיהּ בְּהוּ חוּלְקָא. וּבְגִינֵי כַה, אִמָּא לָא הוֹת תַּמְּוֹן, וְלֹא יֹאֲוֵת לָהּ לְמַהוּ תַּמְּוֹן. וּבְגִין דְאַבָּא הָוָה יָדַע רַחֲמֵנוּ דְאַמָּא וְאַרְחָא דִילָהּ, אָמַר לְמִשָּׁה, בְּנֵי רַחֲמֵי, עֵיטָא בְתַרְוִייהוּ בְּדָא תְדִיר. וְדָא הוּא דְלְחִישׁוֹ לִי בְלְחִישׁוֹ, דְלֹא חֲזִי לְגַלְגָּה, דְבִרָּא לָא יְנַדַּע, וְיַחֲמֵי דְהָא רַעוּעָה אֶתְתַּקְנַת, וְיַדְחַל תְּדִיר. אֲבָל תַּרְוִייהוּ בְעֵיטָא דָא, וּבְעֵיטָא חָדָא.

תָּא חֲזִי כְּתִיב (שמות לב) וַיֵּרָא הָעָם פִּי בִשְׁשׁ מִשָּׁה. מָאן הָעָם. אִינוֹן עֲרַב רַב. מָאן עֲרַב רַב. וְכִי לְוָדִים וְכוּשִׁים וְכַפְתוּרִים וְתוּגְרָמִים הוּוּ, דְקָרְאוּ לֹון עֲרַב רַב, וְהִלָּא מְעָרִים הוּוּ, וּמְמַעָרִים נְטָלוּ, וְאַלּוּ הוּוּ עֲרַבּוּבָא דְעַמִּין סְגִיאִין, הָכִי הָוָה לִיהּ לְמַכְתַּב, עֲרַב רַב עָלוּ אַתָּם לְפִי עֲרַבּוּבָא דְלְהוֹן. אֲלָא (שמות יב) עֲרַב רַב עָלָה אַתָּם. עָמָא חַד הָוָה, וְלִישָׁן חַד, אֲבָל כָּל חֲרָשֵׁי מְצָרִים, וְכָל חֲרָטוּמֵי דְלְהוֹן הוּוּ, דְכְּתִיב בְּהוּ, (שמות ז) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטוּמֵי מְצָרִים. דְּבַעוּ לְמִיָּקָם לְקַבֵּל פְּלִיאָן דְקוּדְשָׁא בְרִידָ הוּא, פִּינֵן דְחַמּוֹ נְסִין וּפְלִיאָן דְעֵבֵד מִשָּׁה בְּמְצָרִים, אֶהְדְּרוּ לְגַבִּי מִשָּׁה. אָמַר לִיהּ קְדִישָׁא בְרִידָ הוּא לְמִשָּׁה, לָא תְקַבֵּל לֹון. אָמַר מִשָּׁה, מְאַרְיָה דְעֲלָמָא, פִּינֵן דְחַמּוֹ גְבוּרְתָא דִילָהּ, בְּעָאן לְאַתְגְּלִיא. יַחֲמוֹן גְבוּרְתָּהּ בְּכָל יוֹמָא, וַיַּנְדַּעוּן דִּלִּית אֶלְהָא בְּר מְנַה. וְקַבֵּל לֹון מִשָּׁה.

אַמָּא קָרָא לֹון עֲרַב רַב. אֲלָא כָּל חֲרָשֵׁי דְמְצָרִים הוּוּ, וּבְרִישִׁיהוֹן יוֹנוֹם וַיִּמְבָּרוּם, וּבְשַׁעֲתֵי דִיוֹמָא הוּוּ עֵבְדֵי תְדִיר חֲרָשִׁיהוּ. וְכָל אֲלִין חֲרָשֵׁי עֲלָאִין, הוּוּ מְסַתְּפִילֵי מְפִי נְטִי שְׁמִשָּׁא, מְשִׁירוּתָא

דְּשִׁית שְׁעוֹת וּמְחֻצָּה, עַד שִׁירוֹתָא דְּתַשַּׁע וּמְחֻצָּה. דְּהִינּוּ עֵרֵב רַבְרָבָא. כָּל אֵינּוֹן חֲרָשִׁין זְעִירִין,
מְשִׁירוֹתָא דְּתַשַּׁע וּמְחֻצָּה, עַד פְּלָגוֹת לִילָא.

אֵינּוֹן עֲלָאִין דְּבָהוּ, הוּוּ מִסְתַּפְּלִי מִכִּי נָטִי שְׁמִשָּׂא. דְּהָא כְּדִין שָׂרְאן תַּשַּׁע מָאָה וְתַשַּׁעִין וְחֲמִשָּׁ
דְּרַגִּין, לְמִשְׁטָטָא עַל טוּרֵי חֲשׂוּף. וְרוּחָא דְּלַהוֹן, הָוָה מְשַׁטָּטָא עַל כָּל אֵינּוֹן חֲרָשִׁין (נ"א בְּרַגִּין)
בְּחֲרָשִׁיהוּ. וְאֵלִין הוּוּ עֲבָדִי, כָּל מַה דְּאֵינּוֹן בָּעָאן. עַד דְּכָל מְעָרְאֵי רַחְצֵנוּ דְּלַהוֹן בְּאֵלִין הָוָה.
וְקָרְאן לֹון עֵרֵב רַב. בְּגִין דְּאֵית עֵרֵב זְעִירָא, מְתַשַּׁע שְׁעוֹת (דף קצ"א ע"ב) וּמְחֻצָּה וְלִתְתָא, דְּאָ עֵרֵב
זְעִירָא. וְתַרֵּי עֵרְבֵי אֵינּוֹן, וְעַל דָּא זְגַם עֵרֵב רַב עָלָה אֲתָם.

וְחֲכָמְתָא דְּלַהוֹן, הָוָה סָגִי. וְאֵינּוֹן אֲסִתְפְּלוּ בְּשַׁעֲתֵי דְּיוֹמָא, וְאֲסִתְפְּלוּ בְּדַרְגָּא דְּמִשָּׁה, וְחָמוּ דְּהָא
בְּכָל סְטָרִין בְּשֵׁשׁ מִשָּׁה: בְּשֵׁשׁ שַׁעֲתֵי קַדְמָאִין דְּיוֹמָא, דְּאֵינּוֹן לֹא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה בָּהוּ, (נ"א בְּגִין שִׁית)
בְּשִׁית דְּרַגִּין עֲלָאִין דְּאֲחִידִין בִּיהּ (נ"א דְּאֲחִיד בָּהוּ) וּבְכָל סְטָרִין בְּשִׁית הָוָה, וּבְעִטְרִין דְּאֵלִין שִׁית, הָוָה
זְמִין לְרַדְתָּ מִן הָהָר, דְּכַתִּיב כִּי בְּשֵׁשׁ מִשָּׁה לְרַדְתָּ מִן הָהָר.

מִיָּד וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן, (דְּחִכֵי תַנְיֵן דְּבַהֲחֵיא שְׁעָתָא דְּנַחֲתֵי מִשָּׁה וְקַבִּיל אֲוִרֵיתָא בְּלַחֲדוּי כְּלָלָא דְּכָל יִשְׂרָאֵל וְאֵיהוּ
קַבִּיל אֲוִרֵיתָא בְּעֲלָמָא. וְאֲפִילוּ מַגִּילַת אֲסִתֵּר דְּכַתִּיב (אֲסִתֵּר ט') וְקַבִּיל הִיְהוּדִים. וְקַבִּלוּ הִיְהוּדִים מִבְּעֵי לִיהּ. מָאִי וְקַבִּיל אֵלָא דָּא מִשָּׁה
דְּאֵיהוּ הִיְהוּדִים כְּלָלָא דְּהִיְהוּדָאֵי. וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן) אֲמַאי עַל אֶהְרֹן. בְּגִין לְאֲתַפְּלָלָא בְּסִטְרָא דְּיִמִּינָא, דְּהָא
אֵינּוֹן שְׁמַאֲלָא בְּעוּ מַנְיָה, וּבְגִין דְּלַהוֹי כְּלִיל בִּימִינָא, אֲתַפְּנִשׁוּ עַל אֶהְרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה
לָנוּ אֱלֹהִים. (אֱלֹהִים וְדָאֵי בְּעוּ סִטְרָא שְׁמַאֲלָא. אֲשֶׁר יִלְכוּ אֲשֶׁר יִלְךְ מִבְּעֵי לִיהּ. מָאִי אֲשֶׁר יִלְכוּ.
אֵלָא אֱלֹהִים שִׁית דְּרַגָּא אֵינּוֹן (ד"א שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה) כְּלָהוּ בְּסִטְרָא שְׁמַאֲלָא דְּאֱלֹהִים שִׁית
אֵינּוֹן. דְּאֵי תִימָא דְּהָא שְׁבַע אֵינּוֹן. הַהוּא אֱלֹהִים עֲלָאָה לֹא עָאֵל בְּכָלָא).

תָּא חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְּהוּוָה מִשָּׁה בְּמַעֲרִים, שְׁמָא דְּאֱלֹהִים לֹא דְכִיר, אֵלָא שְׁמָא דִּינִי, וְעַל דָּא קִשְׂיָא
לִיהּ לְפַרְעָה בְּגִין דְּלֹא יְהֵא תוֹקְפָא לְהַהוּא סִטְרָא אַחְרָא, וְלֹא יִתְקַרֵּף בְּעֲלָמָא. הַשְׁתָּא בְּעוּ הַהִיא
מַלְאָה, וְהִינּוּ קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים. לָנוּ דִּיִּקְא, דְּאֵנָן צְרִיכִין לְהֵאֵי מַלְאָה, לְתַקְפָּא סִטְרָא דִּילָן,
דְּהוּוָה אֲתַדְּחֵיא עַד הַשְׁתָּא.

אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ. מָאִי אָמְרוּ. אֵלָא הָכִי אָמְרוּ, חֲמִינָן דְּאֲתָנוּן יִשְׂרָאֵל, כָּל טוֹב וְכָל יָקָר דְּעֲלָמָא
לָכוּ, וְאֵנָן דְּחִיָּין לְבַר. דְּלָכוּ, (שְׁמוֹת יג) וַיִּי' הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם. אוֹף הָכִי אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ,
כְּמַה דְּאֲזִיל קַמִּיכוּ יִי'. דְּהָא רְשׁוּ אֵית לְסִטְרָא דִּילָן לְמַהֲדָּ אוֹף הָכִי לְקַמְנָא, אֵי נְזַמִּין לִיהּ עוֹבְדָא.

תָּא חֲזִי, כָּל עֲנָנֵי יָקָר דְּאֲזִלוּ בְּמַדְבָּרָא, לֹא הוּוּ חַפְזִין אֵלָא לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַוְדֵייהוּ. וְהַהוּא עֲנָנָא
דִּיקָר, דְּכַתִּיב וַיִּי' הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, אֲזִלָּא לְקַמִּייהוּ. וְאֵלִין עֵרֵב רַב, וְכָל אֵינּוֹן בְּעִירֵי עֲאֲנִין
וְתוֹרִין, הוּוּ אֲזִלוּ לְבַר מִמְשַׁרְיִיתָא, לְבַתְרֵייתָא. וְתָא חֲזִי, כָּל אֵינּוֹן אַרְבַּעִין שָׁנִין דְּקָא אֲזִלוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמַדְבָּרָא, שׁוּם לְכַלּוּכָא וְטַנּוּפָא לֹא הָוָה גּוּ עֲנָנֵי לָגוּ. וְעַל דָּא עֲאֲנֵי וְתוֹרֵי דְּהוּוּ אֲכִלֵי עֲשׂוֹב לְבַר
הוּוּ, וְכָל אֵינּוֹן דְּנַטְרֵי לֹון.

אמר רבי אלעזר, אבא, אי הכי אינון ערב רב לא הוּוּ אכלי מן מנא. אמר ליה ודאי הכי הוא. אלא מה דיתבין לון ישראל, כמאן דיהיב לעבדיה. וממה הוּוּ אכלי. מתמצית, מה דאשתאר מפתר ריחיא, פסולת. וקרא אכריו ואמר, (שמות טז) ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה. בני ישראל, ולא אחרא. ויראו בני ישראל ויאמרו מן הוא, ולא שאר ערב רב, עאמי ותורי, דהוּוּ בינייהו.

עד השתא, הוּוּ אתכפין אינון ערב רב והשתא קמו ובטו עובדא, לאתקפא לסטרא אחרא. אמרו, או נהא כלנא עמא חדא, ונחוי בכללא עמכון, או יהא לן מאן דיהוד קמנא, כמה דיהוד אלהבון קמיכון. אמר אהרן, חס ושלום דאלין ישתתפון בעמא קדישא, למחוי פלא כללא חדא, ולא יתערבון עמא קדישא בעמא דא, כללא חדא, אלא טב איהו לאפרשא לון מגו עמא קדישא, עד דייתי משה.

ואהרן לטב אתכוון, אלא סגי אין הוּוּ מישראל דאשתתפון בהדייהו בלבא. ובגין פה, פד אתא משה, אצטריך לבררא וללבנא לעמא קדישא מההוא חובא, ואשקי לון שקיו, עד דאתברירו (דף קצ"ב ע"א) פלהו ולא אשתאר בהו פסולת כלל.

אמר לון אהרן, (שמות לב) פרוקו נזמי הזהב, וכי לא הוּוּ לון דהבא אחרא. אלא אמר אהרן, בעוד דאית לון קטטה בבנייהו ובנשייהו, יתעבבון, ובין פה ייתי משה. תא חזי, תנינן קשים גרים לישראל כספחת בבשר החי, כל שפן אליו, דלא הוּוּ גרים פדקא יאות. אינון מה עבדו. ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם. כמה אלפי ורבון הוּוּ מנזמיהון תמן.

מה פתיב, ויקח מידם ויצר אותם בחרט וגו'. אהרן לא אסתמר, מאינון תרין חפימין, דהוּוּ ברישיהון דההוא ערב רב. חד מנייהו הוּוּ קמיה, ואחרא הוּוּ עביד בחרשו. פיון דתרווייהו אתניעטו כחדא, נטלו ההוא דהבא, (חד) תרין שלישי בידא דחה, ושליש בידא דאחרא. בגין דהכי אצטריך בההוא זינא דחרשא.

בכה רבי שמעון, אמר אי חסידא קדישא, אהרן משיחא דאלהא רבא, בחסידותה נטלו כמה מעמא קדישא. ואנת לא הוית ידע לאסתמרא. מהו עבדו. פד מטו שית שעתין, ויזמא הוּוּ במתקלא, נטלו ההוא דהבא דפריקו מאודניהון. מאי טעמא. בגין דמאן דאצטריך למעבד חרשא, לא בעי למיחס עינוי על ממונא. ואינון אמרי, שעתא קנימא לן, אי אנו לא מעפבין. לאו שעתא למיחס על דהבא, מיד ויתפרקו כל העם. מאי ויתפרקו. כמה דאת אמר (מלכים א יט) מפרק הרים ומשפר סלעים, דחבילו ותברו אודניהו. בכה כמלקדמין ואמר אי עמא קדישא אי עמא קדישא, דקודשא בריך הוא.

פתח רבי שמעון בבבליה, ואמר, (שמות כא) והגישו אדניו אל האלהים וגו'. הא אוקמוה חבריאי, און דשמע בסני, (ויקרא כה) פי לי בני ישראל עבדים וגו'. ואיהו פריק עול מלכות שמים מעליה, וזבין גרמיה לאחר, תרצע. ואלין תיבנא רשיעין, גוברין פישין, בתיאובתא דלהון למחדר לסרחניהו.

לֹא בָּעוּ מְנַשִּׂיהוֹן וּבְנִיחוֹן אֶלָּא חֲבִילוֹ אוֹרְחִיחוֹ (ס"א אוֹרְחִיחוֹ) וְאֶתְפָּרְקוּ מֵעוֹל שְׂמִיָּא דְּפִקִּיד לְהוֹ מִשָּׂה, וְתִבְרוּ אוֹרְחִיחוֹ, דְּלִית לֹון חוֹלְקָא בְּשִׂמָּא קוֹדִישָׁא, וְעִמָּא קוֹדִישָׁא.

מָה עֲבָדוּ. פְּלִיגוּ תְרוּחִיחוֹ הַהוּא דְּהָבָא, חֵד נְטִיל תְּרִין שְׁלִישִׁין, וְחֵד שְׁלִישׁ. קָמוּ לְקַבֵּל שְׂמִישָׁא, בְּשִׂית שְׁעֵתִין. עֲבָדוּ חֲרָשִׁיחוֹ, וּבְלָטוּ בְּלִטִּיחוֹן בְּחֲרָשָׁא דְּפוּמָּא. פִּינֹן דְּמִטָּא שִׁירוּתָא דְּשִׁבַּע, אָרִימוּ תְרוּחִיחוֹ יְדִיחוֹ עַל יְדוּי דְּאֶחָרֹן. (וּמְנַלֹן דְּמִיָּא דְּתְרוּחִיחוֹ יָד מִפֶּל חֵד נְטִיל וְלֹא יִתִּיר) דְּכִתִּיב וַיִּקַּח מִיָּדָם, תְּרוּחִיחוֹ הוּוּ, וְלֹא יִתִּיר. פִּינֹן דְּאִיחוֹ קָבִיל מִיָּדָם (ס"א תְּרִי וְלֹא יִתִּיחוֹ), קָלָא נְפִיק וְאָמַר, (מִשְׁלִי יָא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע, דְּכִתִּיב פִּי בָרַע הוּא. אִיִּתִי רַע לְעֵלְמָא.

רָזָא דְּמִלְחָה. אִינּוֹן רְשָׁעִים חֲיִיבִין חֲרָשִׁין בְּנֹזִי דְּבִלְעָם חֲיִיבָא, בְּנִי בְּנֹזִי דְּלָבָן רְשִׁיעָא, חָמוּ דְּכּוּס שֶׁל בְּרָכָה בִּימִין אִיחוֹ, וּמִן יְמִינָא אֶתְקַרַּת תְּדִיר. (ס"א יִתִּיר) אָמְרוּ, אִי יְהֵא בְּסִטְרָא דָּא, הַהוּא רִישָׁא דִּימִינָא, הָא תּוֹקְפָא דִּילָן פְּדָקָא יָאוּת.

פִּינֹן דְּמִטָּא שְׁבַע שְׁעֵתִין דִּיּוּמָּא, יְהִיבוּ לִיחָ לְאֶחָרֹן מִיָּה. אִי אִיחוֹ הָוָה אָמַר לֹון שְׁוֹ לִיחָ בְּאַרְעָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַנָּא אֲטוּל, לֹא הוּוּ יְכַלִּין בְּחֲרָשִׁיחוֹ כְּלוּם, אֶלָּא מִיָּדָם נְטִיל. וְקָרָא מְתַרְעָם וְאָמַר, וַיִּקַּח מִיָּדָם, חָמוּ מָה עֲבָד אֶחָרֹן גְּבַר נְבִיאָה גְּבַר חַפִּים, לֹא יָדַע לְאַסְתְּמָרָא, דְּאִילוֹ נְטִיל מְאַרְעָא, כָּל חֲרָשִׁין דְּעֵלְמָא לֹא הוּוּ יְכַלִּין לְאַעְלָחָא. אֲבָל בְּמָה אֲעֵלְחוּ בְּעוֹבְדָא דָּא, בְּגִין דְּוַיִּקַּח מִיָּדָם וְלֹא מְאַרְעָא.

וַיַּעַר אוֹתוֹ בַּחֲרָט, (שְׁמוֹת לֵב) לֹא כְּמָה דְּחֲשָׁבִין בְּנִי נְשָׂא, דְּעֲבָד צִיּוּרִין בְּמַחֲוּגָה, אוּ בְּמִלְחָה אֶחָרָא. אֶלָּא אֶתָּא קָרָא לְאוֹכְחָא מְלָה, דְּאֶחָרֹן לֹא יָדַע לְאַסְתְּמָרָא. אִילוֹ כֵּד נְטִיל מִיָּדִיחוֹן, הָוָה שְׁדִי לְאַרְעָא, וְאַף עַל גַּב דִּיטוּל לִיחָ לְבִתָּה, לֹא הָוָה (דף קצ"ב ע"ב) אֲעֵלְחָ עוֹבְדָא בִּישָׁא דָּא. אֲבָל בְּנִלָּא סִינְעָא בִּישָׁא הָוָה, דְּנִקִּיט דְּהָבָא, וְטְמָרִיהַ מְעִינָא, בִּישׁ בְּתַר בִּישׁ, מָאִי וַיַּעַר אוֹתוֹ בַּחֲרָט. דְּשִׁוּי כָּל דְּהָבָא בְּכִיסָא חָדָא, וְאַסְתְּמַר מְעִינָא. פְּדִין סְלִיק כְּלָא לְעוֹבְדָא.

בְּסִפְרָא דְּחִנּוּךְ אֲשַׁכְּחָנָא, דְּהָוָה אָמַר חֲכִי, בְּרָא יְחִידָאָה יְתִיִּלְד לְהַהוּא רִישָׁא חֲוּרָא, וְכֵד יִיתוּן מִבְּשָׂרָא דְּחֲמָרִי, יִטְעִין לִיחָ, בְּהַהוּא דְּעִיִּל (נ"א נְטִיל) מְרַגְלֵן בְּגִינֹן דְּדְּהָבָא, בְּלָא דְּעֵתָא דִּילִיחָ, וְדִיּוֹקְנָא יַעִיר בְּצִיּוּרָא בַּחֲרָט. מָאִי בַּחֲרָט. בְּחָרְט אָנוּשׁ. הָא קְלָמוּסָא דְּאָנוּשׁ חֲיִיבָא, דְּאַטְעִי לְבִנִי נְשָׂא.

וְדָאִי דָּא בְּרִירָא דְּמִלְחָה, דְּאָנוּשׁ כֵּד אֲטְעִי עֵלְמָא, בְּקְלָמוּסָא הָוָה רְשִׁים רְשִׁימִין, דְּכָל דִּיּוֹקְנִין וּפְלַחְנִין נְכָרָאִין בְּהַהוּא קְלָמוּסָא, (ס"א רְשִׁים רְשִׁימוֹ) וְעַל דָּא כְּתִיב בַּחֲרָט, הַהוּא דְּאַשְׁתְּמוּדַע לְמַעַבְדַּד חֲכִי. וְדָא הוּא בְּרִירוֹ דְּמִלְחָה.

וְכִלָּא הָוָה, דְּוִדָּאִי בְּכִיסָא אֲרָמִי דְּהָבָא, וּכְפִי לִיחָ מְעִינָא, כְּמָה דְּאָמְרוּ אִינּוֹן חֲרָשִׁין, וְחֲכִי אֲעֵטְרִידִי בְּזִינִי דְּחֲרָשִׁין אִלִּין. וְדָא הוּא עוֹבְדָא דְּחֲרָשִׁין אִלִּין, מְלָה דְּאַעְטְרִידִי בְּאַתְגַּלְיָא, לְאַתְגַּלְיָא לְבִתָּה, אֲעֵטְרִידִי טְמִירוֹ וְכִסּוּיָא בְּקַדְמִיתָא, דִּיתְפְּסִי מְעִינָא, וּבְתַר יְפּוּק אוּמְנָא לְאוּמְנוּתִיהַ. וּמְלָה דְּאַעְטְרִידִי בְּכִסּוּיָא לְבִתָּה, אֲעֵטְרִידִי בְּאַתְגַּלְיָא בְּקַדְמִיתָא.

הִשְׁתָּא בְּנֵי רַחֲמַי, רַחֲמִינְ דְּנִפְשָׁא, מָה אַעֲבִיד, וְדַאי אַעֲטְרִיכְנָא לְגַלְתָּהּ, אַצִּיתוּ וְאַטְמִירוּ מְלִין.
בְּסֵטֶר קַדְשָׁה הֵוָּא, אֱלֹהִים דְּקִשׁוּט, מְלָךְ עַל עַלְמָא, בְּתַלְת (מילין) עַלְמִין (אלין) אַתְתַּקַּף. בְּפִרְיָא.
בְּיַצִּירָהּ. בַּעֲשִׂיָהּ. וְהָא אַתְמַר, רְזָא דְכָל חֲדָא וְחֲדָא חֲכָא. לְקַבֵּל פְּרִיָּא, וַיִּקַּח מִיָּדָם, מְלָךְ דְּלֹא
הָוָה בֵּיהּ עַד כְּעַן כְּלוּם. לְקַבֵּל יַצִּירָהּ, וַיַּצֵּר אוֹתוֹ בְּחֵרֵט. לְקַבֵּל עֲשִׂיָּהּ, וַיַּעֲשִׂהוּ עַגְל מַסְכָּה. מָאן
חֲמָא חֲרִשִׁין בְּכָל עַלְמָא כְּאֵלִין.

הִשְׁתָּא אִית לְמִימַר, וְכִי לָא כְּתִיב וְאֶשְׁלִיכְהוּ בְּאֵשׁ, וְלֹא יִתִּיר, וְכַדִּין וַיֵּצֵא הָעַגְל הַזֶּה. וְהִשְׁתָּא
אֶת אֲמֶרֶת וַיַּעֲשִׂהוּ עַגְל מַסְכָּה אֲלָא חֵס וְשְׁלוֹם דְּאַהֲרֹן עֲבַד, וְקָרָא אוֹכַח דְּכְתִיב וַיִּקַּח אֶת הָעַגְל
אֲשֶׁר עָשׂוּ. אָבֵל מִמָּה דְּכְתִיב וַיִּקַּח מִיָּדָם, וְכְתִיב וַיַּצֵּר אוֹתוֹ. מַחֲלָא דְתַרִּין אֵלִין, אַתְתַּעֲבִיד כְּלָא.
כְּבִיכּוֹל הוּא עֲבִיד לֵיהּ, דַּאי תַרִּין אֵלִין לָא הוּוּ, לָא אַתְתַּעֲבִיד וְלֹא נִפְק לְאוּמָנוּתָא. אָבֵל מָאן
גְּרַם דְּאַתְתַּעֲבִיד. אֵינּוֹן תַרִּין. (כְּבִיכּוֹל וַיַּעֲשִׂהוּ אִיהוּ וְדַאי עֲשָׂהוּ) בְּעוֹד דְּאִיהוּ לְקַח מִיָּדָם, אֵינְהוּ הוּוּ עֲבִידִי
חֲרִשִׁיָּהוּ, וּמְלַחְשִׁי בְּפּוּמִיָּהוּ, וּמְשֻׁכֵי רוּחָא לְתַתָּא, מִן סֵטְרָא אַחֲרָא.

וּמְשֻׁכֵי תַרִּין רוּחִין כְּחֲדָא, חַד מִן דְּכֶר, וְחַד מִן נּוֹקְבָא. דְּכֶר אַתְתַּלְבֵּשׁ בְּדִיוֹקְנָא דְשׁוּר. נּוֹקְבָא
בְּדִיוֹקְנָא דְחַמּוֹר, תַרְנוּיָּהוּ הוּוּ כְּלִילֵן כְּחֲדָא. אַמַּאי תַרִּין אֵלִין. אֲלָא שׁוּר הָא אַתְמַר. חַמּוֹר אַמַּאי.
בְּגִין דְּחֲרִשִׁין אֵלִין דְּמַצְרָאִי, כְּתִיב בְּהוּ, (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר חַמּוֹרִים בְּשָׂרָם.

וְעַל דָּא, כָּל אֵינּוֹן דִּישְׂרָאֵל דְּמִיתוּ, אַתְתַּחֲבְרוּ בְּהַדְיָּהוּ בְּלַבְהוֹן. וּבְגִין וַיְהוּוּ תַרִּין דִּיוֹקְנִין, כְּתִיב
אֱלֹהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא כְּתִיב זֶה, אֲלָא אֱלֹהִי, תַרִּין הוּוּ כְּחֲדָא, אֲשֶׁר הָעֵלּוּךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
הָעֵלּוּךְ וְלֹא הָעֵלּוּךְ כְּתִיב.

וַיַּעֲשִׂהוּ עַגְל מַסְכָּה וַיֹּאמְרוּ. (שמות לב) וַיֹּאמֶר לָא כְּתִיב, אֲלָא וַיֹּאמְרוּ, דְּאַהֲרֹן לָא אָמַר מְדִי תַנְיִנּוּ,
מֵאָה וְעֶשְׂרִים וְחַמֵּשׁ קְנֻטְרִין הוּוּ בֵּיהּ. הִיךְ כְּתִיב וַיִּקַּח מִיָּדָם, וְכִי בְיָדָם הוּוּ כָּל אֵלִין קְנֻטְרִין. אֲלָא
מִכְּלָלָא דַּאינּוֹן קְנֻטְרִין נְטִלוּ מְלִי יְדֵיָּהוּ. וְהֵוָּא זְעִיר, אַסְתַּלַּק עַל כְּלָא, כְּאִילוּ הָוָה כְּלָא בִּידֵיָּהוּ.
תָּא חֲזִי, מָה כְּתִיב וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיְבִן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו. אִי חֲסִידָא קְדִישָׁא, כְּמָה רַעוּתָךְ הָוָה לְטַב, וְלֹא
יִדְעַת לְאַסְתַּמְרָא. כִּיּוֹן דְּאַרְמִי לֵיהּ בְּנוֹרָא, אַתְתַּתַּקַּף חִילָא דְּסֵטְרָא אַחֲרָא תַמְן בְּנוֹרָא, וְנִפְק (ד)
קצ"ג ע"א) דִּיוֹקְנָא דְשׁוּר, כְּמָה דְאַתְמַר בְּתַרִּין מְשִׁיכִין דְּסֵטְרָא אַחֲרָא. מִיַּד וַיֵּרָא אַהֲרֹן. מַהוּ וַיֵּרָא
אַהֲרֹן. חֲמָא דְּסֵטְרָא אַחֲרָא אַתְתַּתַּקַּף, מִיַּד וַיְבִן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו, דְּאַלְמֵלָא דְּאַקְדִּים וּבְנָה מִזְבֵּחַ דָּא,
עַלְמָא אַתְתַּחֲדֵר לְחֲרַבְנָא.

לְלִסְטִים דְּהָוָה נִפְיָא לְקַפְחָא וְלְקַטְלָא בְּנֵי נְשָׂא, חֲמָא לְגִיוֹנָא דְּמַלְפָּא, דְּהֵוָּא לְסִטִּים נִפְק בְּחִילָא
תַקִּיף מָה עֲבַד הֵוָּא לְגִיוֹנָא, אַשְׁתַּדֵּל בְּהַדִּי מַלְפָּא לְנִפְקָא בְּאַרְחָא. וּמְשִׁיךְ לֵיהּ הֵוָּא לְגִיוֹנָא
כְּהֵוָּא אַרְחָא, עַד דְּאֵזִיל הֵוָּא לְסִטִּים כְּהֵוָּא אַרְחָא, חֲמָא דִּיוֹקְנָא דְּמַלְפָּא קְאִים קְמִיָּה, כִּיּוֹן
דְּחֲמָא לֵיהּ לְמַלְפָּא דְּהָוָה אֵזִיל קְמִיָּה בְּאַרְחָא, מִיַּד נִרְתַּע וְאַתְדֵּר לְאַחֲרָא.

כִּדּוּן וְיָרָא אַהֲרֹן דְּסֵטֶר אַחֲרָא אַתְקַף, אַחֲרֵי בְּאַסּוּתָא, וְאַתְקִיף בְּסֵטֶר קְדוּשָׁה וְשׁוּי לִיהַ קְמִיָּה.
פִּינּוּן דְּתַמָּא סֵטֶרָא בִּישָׂא דִּיּוֹקְנָא דְּמַלְכָּא דְּקִאִים קְמִיָּה, מִיַּד אַחֲרֵי לְאַחֲרָא, וְאַתְחַלְשׁ תְּקִפִּיהַ
וְחִילִיָּה, דִּהֵא אַתְתְּקַף, (מִיַּד וַיְבֹן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו) וּמִזְבֵּחַ דָּא אַתְגַּבַּר, וְאַתְחַלְשׁ סֵטֶרָא אַחֲרָא.

תָּא חֲזִי מָה כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ב) וַיִּקְרָא אַחֲרָן וַיֹּאמֶר חֲג לַיִּי מַחֵר. חֲג לַיִּי, וְלֹא לַעֲגֹל. וְלִסֵּטֶר קְדוּשָׁה
עֲבַד, וְלִסֵּטֶר קְדוּשָׁה קָרָא וַאֲמַר. וְדָא אַסּוּתָא אַקְדִּים, דְּאַלְמָלָא דְּעֵבֵד דָּא, לֹא קִאִים עֲלָמָא עַל
קִיּוּמִיָּה, וְעַם כָּל דָּא, לֹא שְׂכִידֵי רִוְגִיָּה מֵאַחֲרָן, אִף עַל גַּב דְּלֹא אַתְפּוּזֵן לְבִישׁ.

אָמַר לִיהַ קְדוּשָׁא בְּרִידֵי הוּא, אַחֲרָן, תְּרִין תְּרִישִׁין אֵלִין מְשַׁכּוּן לָךְ לְמַחֵ דְּבַעו. תְּחִידָה, תְּרִין בְּנֵי יִפְלוּן,
וְעַל חוּבָא דָּא יִתְפַּסְקוּן (ס"א וּבְחוּבָא דָּא יִתְפַּסְקוּן) הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, (דְּבָרִים ט) וּבְאַחֲרָן הִתְאַנַּף יִי מְאֹד
לְהַשְׁמִידוֹ. מָאִי לְהַשְׁמִידוֹ. אֵלִין בְּנֵי, כְּמַחֵ דָּאֵת אָמַר (עֲמוּס ב) וְאַשְׁמִיד פְּרִיז מִמַּעַל, דְּפָרִי דְּבַר נֶשׁ
בְּנֵי אִינוּן.

תָּא חֲזִי, אַחֲרָן שׁוּי לִיהַ לְהַהוּא מִזְבֵּחַ לְפָנָיו, וְעֲגָלָא תַב לְאַחֲרָא. בְּנֵי שׁוּוּ לְסֵטֶר אַחֲרָא לְפָנָיו,
וּסֵטֶר קְדוּשָׁה אַחֲרֵי לְאַחֲרָא, דְּכְתִיב, (וִיקְרָא י) וַיִּקְרִיבוּ לְפָנָיו יִי, לְפָנָיו יִי שׁוּוּ. אַתְפַּסּוּ בְּחוּבָה דָּא.

אַחֲרָן חֲשַׁב, דְּבִין כִּדּוּן יִיִתִי מִשָּׁה, וְעַל דָּא הַהוּא מִזְבֵּחַ לֹא סְתִיר לִיהַ מִשָּׁה, דְּאִילוּ הוּוּ כְּמַחֵ
דְּחֲשַׁבִּין בְּנֵי נִשָּׂא, מְלַח קְדַמָּא דְּאַבְעִי לְמִשָּׁה, לְנִתְצָא לְהַהוּא מִזְבֵּחַ אַעֲטְרִידָה, כְּמַחֵ דְּנִבִי עֵדוּ
עַל מִזְבֵּחַ דְּבֵית אֵל, וּנְבוּאָתִיָּה עַל הַהוּא מִזְבֵּחַ הוּוּ. אֲבָל חֲכָא מְלַח אַחֲרָא הוּוּ כְּמַחֵ דְּאַתְמַר.
וּכְתִיב, וַיִּקַּח אֶת הָעֲגֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְלֹא כְתִיב וַיִּנְתֵּן אֶת הַמִּזְבֵּחַ.

תָּא חֲזִי וַיִּקְרָא אַחֲרָן. אַכְרִיז אִיהוּ בְּקָלָא וַאֲמַר. כְּתִיב חֲכָא וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר, וּכְתִיב בְּיוֹנָה (יוֹנָה ג)
וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר, מָה לְחַלּוֹן פְּרִיז לְדִינָא, אוּף חֲכָא כְּרִיז לְדִינָא. חֲג לַיִּי מַחֵר, נָפִי נְבוּאָה בְּהַהוּא רוּחַ
דְּמִזְבֵּחַ, דְּזַמִּין דִּינָא לְשָׂרִיא עֲלִיָּהוּ. חֲג לַיִּי, לְמַעַבְד פְּכוּ דִינָא.

וְתַלְתּוּ דִינִין הוּוּ, חַד, וַיְגוּף יִי אֶת הָעָם. וְחַד, בְּכֵי לִוִּי. וְחַד, דְּאַשְׁקִי לְבֵנֵי יִשְׂרָאֵל. וְהִיָּינוּ חֲג דְּכֵי
לִוִּי. לַיִּי, דְּוַיְגוּף יִי. מַחֵר, דְּאַשְׁקִי לִוּן מִשָּׁה. וּבֵיתוּ בְּהַהוּא לִילִיא, וְלְמַחֵר אַשְׁתְּכַחוּ נְפִיחִין וּמִתִּין.
וְאִינוּן מִיִּין הוּוּ מְכַשְׁפִּישִׁין בְּמַעֲיָהוּן כָּל לִילִיא, וּבְצַפְרָא אַשְׁתְּכַחוּ מִתִּין, וְעַל דָּא חֲג לַיִּי מַחֵר. וְכָל
אַסּוּתָא דְּעֵבֵד אַחֲרָן, בְּגִין דְּכְתִיב וַיְבֹן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו.

תָּא חֲזִי, (הַהוּא מִזְבֵּחַ דְּקְדוּשָׁה הוּוּ) דְּכְתִיב וַיָּרָא אֶת הָעֲגֹל וּמַחֲזוּלוֹת, וְאִילוּ מִזְבֵּחַ לֹא כְתִיב. דִּהֵא אַחֲרָן
מְנַדְע הוּוּ יְדַע, דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כ"ב) זָבַח לְאֱלֹהִים יִחְרַם בְּלִתִּי לַיִּי לְבַדּוֹ, וְדָאִי אַשְׁתְּזִיב אַחֲרָן בְּעִיטָא
טָבָא דְּדַבַּר לְנַפְשִׁיָּה, וְכָלָא בְּרַעֲוִיתָא שְׁלִים טָב, דִּלְא אַתְפּוּזֵן לְבִישׁ.

אָמַר לִיהַ רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא וְדָאִי חֲכִי הוּא, וַיִּשְׂרָאֵל לֹא הוּוּ. אֲבָל יְרַבְעָם דְּעֵבֵד עֲגָלִין, הַא יִשְׂרָאֵל
הוּוּ, וְעֲגָל עֲבָדוּ. אָמַר לִיהַ וְדָאִי, וְאוּקְמוּהָ, אֲבָל יְרַבְעָם חֲטָא וְהַחֲטִיא, וְלֹאֵן כְּמַחֵ דְּאָמְרוּ. וְדָאִי
חוּבָא בִּישָׂא עֲבַד וּבְמַלְכוּת חֲטָא.

אָמַר יְרַבְעָם, וְדָאִי יְדַענָא דִּהֵא סֵטֶר קְדוּשָׁה לֹא שְׂרִיא, אֲלֵא בְּלָפָא דְּכָל עֲלָמָא, וְדָא יְרוּשָׁלַם.
אַנָּא לֹא יְכִילְנָא לְאַמְשַׁכָּא לְהַהוּא סֵטֶר חֲכָא, מָה אַעֲבִיד. מִיַּד (מַלְכִים א י"ב) וַיִּזְעַץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ

וגו'. נטל עיטא בישא, אמר הא (דף קצ"ג ע"ב) סטרא אחרא, דאתמשכא מיד לכל אתר. ופל שפן בארעא דא, דתיאובתיה לאשראה בגויה, אבל לא יכלא לאתלבשא אלא בדיוקנא דשור.

תרין עגלים אמאי. אלא אמר ירבעם, (ס"א במצרים ובמדברא) במדברא הוו אינון חרשין, דכתיב, (יחזקאל כג) בשר חמורים בשרם. (ס"א לא אינון מצרים אלא) הכא, אינון תרין רוחין בישינ, יתלבשו כדקא חזי לון, דכר ונוקבא אינון. דכר הוה בבית אל, ונוקבא הות ברן. ומגו דכתיב, (משלי ה) נפת תטפנה שפתי זרה, אתמשכו ישראל אבתרה יתיר, דכתיב וילכו העם לפני האחד עד דן. ובגין כן תרין עגלין הוו. ומשיך לון ירבעם בארעא קדישא, ויהו חובא עליה ועל ישראל, ומנע ברפאן מן עלמא. ועליה כתיב (משלי כח) גוזל אביו ואמו וגו'.

ועל דא הוו עגלין, דהא לבושא קדמאה דמתלבש סטרא אחרא שור איהו, כמה דאתמר. ואי תימא אמאי איהו עגל ולא שור. אלא ודאי כן אתחזי, וכן בכל סטרין, שירותא דלבושא זוטא איהו, והא אוקימנא.

ועל דא בני רחמאי, פיון דאלהים בעו, ובסטר דאלהים אתבני עובדא, אלהים קדישא, אימא, דאחידת תדיר בדרועא דמלכא, וסליקת רצועה, לא הות תמן, ואצטריך ליה למשה למחוי תמן באתרהא, פיון דאנקיד ליה קדשא בריה הוא, אסתפל.

תלת זמנין אנקיד ליה, אי משה רעיא מהימנא, כמה חילף תקיף, כמה גבורתך רב, תלת זמנין אנקיד ליה, דכתיב ועתה הניחה לי הא חה. ויחר אפי בהם ואכלם, הא תרין. ואעשה אותך לגוי גדול, הא תלת. חכמתא דמשה בתלת נקודין אליו. אחיד בדרועיה ימינא, לקבל הניחא לי. אחיד בדרועיה שמאלא, לקבל ויחר אפי בהם ואכלם. אתחבק בגופא דמלכא, לקבל ואעשה אותך לגוי גדול. וכד אתחבק בגופא, תרין דרועין מסטרא דא ומסטרא דא, לא יכיל לאתנענעא לסטרא בעלמא. דא הוי חכמתא דמשה, (ס"א דפמילי) דמיני נקודין דמלכא ידע בכל חד מפניהו, באן אתר יתתקרי, ובחכמתא עבה.

אתו רבי אלעזר וחרביא, ונשקו ידוי. הוה תמן רבי אבא, אמר, אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא, די לן. בכה ואמר, ווי רבי, כד תסתלק מעלמא, מאן ינהר ויגלי נהורין דאורייתא. מלה דא, בחשוכא אתטמר עד השתא, דנפק מתמן, והא נהיר עד רום רקיעא, ובכרסיא דמלכא רשים, וקידשא בריה הוא חדי השתא בהאי מלה. וכמה חדו על חדו, אתוסף מקמי מלכא קדישא. מאן יתער מלי דחכמתא בעלמא דין פוותיה.

תא חזי, עד לא חטא אדם, הוה סליק וקאים בחכמה דנהירו עלאה, ולא הוה מתפרש מאילנא דחיי. פיון דאסגי תיאובתא למנדע, ולנחתא לתתא, אתמשיך אבתריהו, עד דאתפרש מאילנא דחיי, וידע רע ושבק טוב. ועל דא כתיב, (תהלים ה) פי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע, מאן דאתמשיך ברע, לית ליה דינרא עם אילנא דחיי. ועד לא חטאו, הוו שמעין קלא מלעילא, וידעין חכמתא עלאה, ולא דחלי. פיון דחטאו, אפילו קלא דלתתא, לא הוו יכלין למיקם ביה.

בְּגוֹנָא דָּא, עַד לָא חָאבוּ יִשְׂרָאֵל, בְּשַׁעְתָּא דְקַיִמוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינַי, אֲתַעְבְּר מִנֵּיהּ
זוֹהֲמָא דִּיהֲאֵי חוּיָא, דִּיהֲא כְדִין בְּטוּל יַצַּר הָרַע הָוָה מַעְלָמָא, וְדַחוּ לִיה מִנֵּיהּ. וְכִדִּין אֲתַאֲחִידוּ
בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, וְסִלְקוּ לְעֵילָא, וְלֹא נַחְתּוּ לְתַתָּא. כְּדִין הוּוּ יַדְעִין, וְהוּוּ חֲמָאן, אֲסַפְקִלְרִיאן עֲלֵאִין,
וְאֲתַנְהָרן עֵינֵיהּ, וְחֲדָאן לְמַנְדַּע וְלַמְשַׁמַּע. וְכִדִּין חָגַר לֹון קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, חֲגִירִין דְאֲתַוּון
דִּישְׂמָא קַדִּישָׁא, דִּלָּא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ הֲאֵי חוּיָא, וְלֹא יִסָּאב לֹון כְּדַבְּקִדְמִיתָא.

כִּינּוּן דְחֲטוּ בַּעֲגָלָא, אֲתַעְבְּרוּ מִנֵּיהּ כָּל אֵינּוּן דְרַגְיִין, וְנַחְזוּרִין עֲלֵאִין, וְאֲתַעְבְּר מִנֵּיהּ חֲגִירוּ מְזִינִין,
דְאֲתַעְטְרוּ מִשְׂמָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, וְאֲמַשִּׁיכוּ עֲלֵיהּ חוּיָא בִּישְׂמָא כְּמַלְקִדְמִין, וְגַרִימוּ מוֹתָא לְכָל
עֲלָמָא. וְלִבְתַּר מָה פְּתִיב. וַיֵּרָא אֲחֵרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִשְׁחָה וְהִנֵּה